การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ธมนวรรณ แดงทองดี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

พ.ศ. 2568

DEVELOPMENT OF GUIDELINES FOR PROMOTING ACADEMIC ADMINISTRATION IN SERVICE UNIT OF SPECIAL EDUCATION SERVICE CENTER UNDER OFFICE OF SPECIAL EDUCATION ADMINISTRATION

THAMONWAN DANGTHONGDEE

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR MASTER OF EDUCATION
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATIVE INNOVATION
GRADUATE SCHOOL
VALAYA ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY
UNDER THE ROYAL PATRONAGE
PATHUM THANI PROVINCE
2025

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
ชื่อนักศึกษา	ธมนวรรณ แดงทองดี
รหัสประจำตัว	65U54620207
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	นวัตกรรมการบริหารการศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(ผศ. ดร.สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม)

..... กรรมการ
(ผศ. ดร.ชาญชัย วงศ์สิรสวัสดิ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ฐิติพร พิชญกุล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อรสา จรูญธรรม)

.....กรรมการและเลขานุการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิรสวัสดิ์)

ผู้ทรงคุณวุฒิ
(อาจารย์ ดร.ผดุงชัย ภู่พัฒน์)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญวรัตน์ ปิ่นทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่..... เดือน.....พ.ศ. .....

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ธมนวรรณ แดงทองดี. (2568). การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา. อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ. ดร.สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม ผศ. ดร.ชาญชัย วงศ์สิรสวัสดิ์

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบผสมวิธีนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบของศูนย์การศึกษาพิเศษ และ 2) พัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนของศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 322 คน โดยใช้สูตรการกำหนดตัวอย่างของยามาเน และใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความต้องการจำเป็น จำนวน 60 ข้อ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง .06 - 1.00 จากการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .99 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง จำนวน 12 ข้อ แบบบันทึกข้อมูล และแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า 1) ลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษมากที่สุด คือ งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม ($PNI_{modified}$ = .07) และลำดับความต้องการจำเป็นของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษมากที่สุด คือ ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม ($PNI_{modified}$ = .09) และ 2) การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ใช้แนวทางแบบ 5A + PDCA ซึ่งได้จำนวน 46 แนวทาง และทุกแนวทางมีการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ คือ แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ใช้แนวทางวงจรบริหารงานคุณภาพ 5A + PDCA ประกอบด้วย A1 (งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม) A2 (งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม) A3 (งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน) A4 (งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล และส่งต่อ) A5 (งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา) โดยใช้การบริหารงานคุณภาพ PDCA ซึ่งส่งผลให้การพัฒนาหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ และคุณภาพผู้เรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น การบริหารงานวิชาการ หน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ

Thamonwan Dangthongdee. (2025). Development of Guidelines for Promoting Academic Administration in Service Unit of Special Education Service Center under Office of Special Education Administration . Master of Education (Educational Administrative Innovation). Advisors: Asst. Prof. Dr. Supatcha Sri-iam, Asst. Prof. Dr. Chanchai Wongsirasawat

ABSTRACT

This mixed-method research aimed to 1) study the essential needs of academic administration in Special Education Service Unit under the Office of Special Education Administration and model quality service centers of Service Unit of Special Education Service Center; and 2) develop guidelines for promoting academic administration in Service Unit of Special Education Service Center under the Office of Special Education Administration. The sample group was 322 teachers of Special Education Centers, determined using Yamane's sample determination formula and stratified random sampling; 4 school administrators; and 9 experts using purposive sampling. The research instruments were a 60-item essential needs form, with a content validity index ranging from .06 to 1.00 form with a reliability coefficient of .99 using Cronbach's alpha coefficient, a 12-item semi-structured interview, a data recording form, and an assessment form for appropriateness, feasibility, and usefulness. The statistics used for data analysis were frequency, percentages, means, standard deviations, and priority needs index (PNI).

The results revealed that 1) the highest priority needs for academic administration in Service Unit of Special Education Service Center under the Office of Special Education Administration were promotion and support for inclusive education ($PNI_{modified}$ = .07), and the highest priority needs for quality Service Unit of Special Education Service Center prototypes were location, buildings, and environment ($PNI_{modified}$ = .09); and 2) guidelines for promoting academic administration in Service Unit of Special Education Service Center under the Office of Special Education Administration used the 5A + PDCA approach, which resulted in 46 guidelines. All guidelines were evaluated for appropriateness, feasibility, and usefulness at the highest level.

The knowledge gained from this research is the approach to promoting academic administration in Service Unit of Special Education Service Center under the Office of Special Education Administration, using the 5A + PDCA quality management cycle approach, consisting of A1 (early intervention and readiness preparation), A2 (inclusive education), A3 (community-based rehabilitation), A4 (student registration, measurement and evaluation, and transitional services), and A5 (media, services, and other educational assistance), by using PDCA quality management, which results in more efficient development of Special Education Service Centers and student quality.

Keywords: Essential Needs, Academic Administration, Service Unit of Special Education Service Center

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี โดยได้รับความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิรสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.เมษา นวลศรี นางสาวดรุณี มูลคำภา นางกฤษฎา พานย้อย ดร.ฐาปณีย์ โลพันดุง และนางสาวปวีณา พิเชฐสินธุ์ ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย พร้อมทั้งแนะนำและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย ขอขอบคุณ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบประเมิน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่ให้กำเนิด อบรม เลี้ยงดู เป็นกำลังใจเสมอมา และประโยชน์ที่เกิดจากการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดา มารดา บูรพคณาจารย์ ครอบครัว เพื่อนร่วมงาน เพื่อนร่วมเรียน และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่เป็นส่วนหนึ่งจนทำให้งานวิจัยฉบับนี้ประสบความสำเร็จด้วยดี

ธมนวรรณ แดงทองดี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... ง
กิตติกรรมประกาศ ..... จ
สารบัญ ..... ฉ
สารบัญตาราง ..... ซ
สารบัญภาพ ..... ฐ
บทที่ 1 บทนำ 1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1
1.2 คำถามการวิจัย 4
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย 4
1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย 5
1.5 ขอบเขตการวิจัย 5
1.6 คำจำกัดความที่ใช้ในวิจัย 7
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 11
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ 12
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 17
2.3 บริบทของสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 45
2.4 การประเมินความต้องการจำเป็น 62
2.5 นวัตกรรมการบริหารการศึกษา 67
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 73
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย 79
3.1 ระยะที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบของศูนย์การศึกษาพิเศษ 79

3.2 ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 84
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 88
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 88
4.2 การนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล 88
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 89
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 162
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย 162
5.2 วิธีดำเนินการวิจัย 162
5.3 สรุปผลการวิจัย 168
5.4 การอภิปรายผล 171
5.5 ข้อเสนอแนะ 175
บรรณานุกรม 177
ภาคผนวก 183
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือวิจัย 184
ภาคผนวก ข ค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 191
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล 198
ภาคผนวก ง เครื่องมือวิจัย 216
ประวัติผู้วิจัย 245

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 จำนวนอำเภอ และหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา 19
ตารางที่ 2 หัวข้อการประเมิน และเกณฑ์การให้คะแนนหน่วยบริการต้นแบบของศูนย์การศึกษาพิเศษ 34
ตารางที่ 3 จำนวนครูผู้สอนของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา 48
ตารางที่ 4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างสุ่มจำแนกตามกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา..... 80
ตารางที่ 5 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ ในการทำงาน และตำแหน่ง..... 89
ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ..... 90
ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม..... 91
ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม 92
ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน 93
ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ..... 94

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา 95
ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 96
ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม 97
ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรวม 98
ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานส่งเสริมสนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน 99
ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ 100
ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา 101
ตารางที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในภาพรวมและรายข้อ 102
ตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบันของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ 103
ตารางที่ 20 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบันของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม 104

ตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบันของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน 105
ตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบันของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน 106
ตารางที่ 23 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบันของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย 107
ตารางที่ 24 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบันของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม 108
ตารางที่ 25 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ 109
ตารางที่ 26 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม 110
ตารางที่ 27 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน 111
ตารางที่ 28 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน 112
ตารางที่ 29 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย 113
ตารางที่ 30 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม 114
ตารางที่ 31 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ในภาพรวมและรายข้อ 115
ตารางที่ 32 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 116

ตารางที่ 33 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม....117
ตารางที่ 34 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม 118
ตารางที่ 35 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน 119
ตารางที่ 36 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผลส่งต่อ 120
ตารางที่ 37 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา....121
ตารางที่ 38 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ 122
ตารางที่ 39 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม....122
ตารางที่ 40 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน....123
ตารางที่ 41 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน....124
ตารางที่ 42 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย....126
ตารางที่ 43 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม....127

ตารางที่ 44 การสังเคราะห์ผลการสัมภาษณ์แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการบริหารงานวิชาการหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ 128
ตารางที่ 45 การสังเคราะห์ผลการสัมภาษณ์แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ 136
ตารางที่ 46 รายละเอียด (ร่าง) แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการบริหารงานวิชาการหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ 141
ตารางที่ 47 รายละเอียด (ร่าง) แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ 145
ตารางที่ 48 ผลการตรวจสอบ (ร่าง) แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 148
ตารางที่ 49 รายละเอียดแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แบบการบริหารงานคุณภาพ 5A + PDCA โดยการสนทนากลุ่ม ประเด็นมีการปรับปรุงเพิ่มเติม ดังนี้ 151
ตารางที่ 50 รายละเอียดแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แบบการบริหารงานคุณภาพ 5A + PDCA 157
ตารางที่ 51 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน 158
ตารางที่ 52 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ในภาพรวมและรายด้าน 160

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 5
ภาพที่ 2 (ร่าง) แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 147
ภาพที่ 3 แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แบบการบริหารงานคุณภาพ 5A + PDCA 150

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ VALAYA ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY ในพระบรมราชูปถัมภ์

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560) ประกอบกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ในยุทธศาสตร์ที่ 3 กล่าวไว้ว่า การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 8 และมาตรา 9 ได้กำหนดให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้มีเอกภาพด้านนโยบายและความหลากหลายในการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา โดยให้มีการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่หลากหลาย รวมทั้งยึดหลักการมีส่วนร่วมขององค์กรเครือข่ายการปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาครัฐและเอกชน และมาตรา 10 การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การศึกษาสำหรับคนพิการ ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 กล่าวถึง สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาไว้ในมาตรา 5 คนพิการมีสิทธิทางการศึกษา ดังนี้ ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้นได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษา ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ

ของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล สถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีภารกิจในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพต้องอาศัยการบริหารงานในสถานศึกษาต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานวิชาการซึ่งถือเป็นงานหลักที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนโดยตรงต่อผู้เรียน เป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา และมีความสำคัญอย่างยิ่ง คุณภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจะบรรลุเป้าหมายได้เมื่อการบริหารงานวิชาการมีความเข้มแข็ง ประสบผลสำเร็จและจัดได้ตามมาตรฐานการศึกษา กล่าวได้ว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาต้องทราบและเข้าใจจุดประสงค์ ขอบข่าย ความสำคัญของงานวิชาการ และมีความรอบรู้ในด้านการบริหารมีศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินงาน ติดตาม ดูแล เพื่อให้ภาระงานต่าง ๆ ดำเนินไปได้ด้วยความเรียบร้อยสอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2566 – 2570) ยุทธศาสตร์ที่ 1 จัดการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่การศึกษาให้แก่คนพิการตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบ และยุทธศาสตร์ที่ 6 ปรับรูปแบบการทำงาน สร้างความเข้าใจระหว่างหน่วยงาน และบูรณาการความร่วมมือเพื่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้มีประสิทธิภาพ

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษมียุทธศาสตร์และจุดเน้นในการการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาส การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการให้บริการทางการศึกษา และการฝึกอบรมเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาสสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น สามารถประกอบอาชีพและพึ่งตนเองได้ตามศักยภาพ การพัฒนาครู ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาส ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องคนพิการและผู้ด้อยโอกาส สามารถบริหารจัดการ บริหารหลักสูตรและวางแผนการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ การผลิต พัฒนากระจายสื่อเทคโนโลยีการศึกษาและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการให้ทั่วถึง เพียงพอและเหมาะสมตามความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล และการประสานเครือข่ายการทำงานระหว่างหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกประเทศ รวมทั้งการระดมทรัพยากรในการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาส (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2561) นำไปสู่การกำหนดบทบาทของศูนย์การศึกษาพิเศษ ดังนี้ บทบาทที่ 1 จัดและส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : E1) และเตรียมความพร้อมของคนพิการ เพื่อเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนเรียนร่วม โรงเรียนเฉพาะความพิการ ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น บทบาทที่ 2 พัฒนาและฝึกอบรมผู้ดูแลคนพิการ บุคลากรที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ บทบาทที่ 3 จัดระบบและส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการ บทบาทที่ 4 จัดระบบบริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับ

คนพิการ(Transitional Services) บทบาทที่ 5 ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน ด้วยกระบวนการทางการศึกษา บทบาทที่ 6 เป็นศูนย์ข้อมูล รวมทั้งจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ บทบาทที่ 7 จัดระบบสนับสนุนการจัดการเรียนร่วมและประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัด และบทบาทที่ 8 ภาระหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2561)

ศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารการศึกษาพิเศษ มีจำนวน 77 แห่ง มีหน่วยบริการทั้งหมด 653 แห่ง หน่วยบริการถูกจัดตั้งเพื่อให้เด็กพิการในชุมชนได้รับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม สามารถเข้าถึงการรับบริการทางการศึกษาได้สะดวก รวดเร็ว ทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่ต้องเดินทางมารับบริการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา หรือศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด รวมทั้งเปิดโอกาสให้ครอบครัว ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพเด็กพิการ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2559) ได้กำหนดการปฏิบัติงานตามโครงสร้างการบริหารหน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ โดยกำหนดให้งานวิชาการมีขอบข่าย ดังนี้ 1) งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม 2) งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม 3) งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน 4) งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ 5) งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (ตามกฎกระทรวง) (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2561)

หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบของศูนย์การศึกษาพิเศษเกิดจากสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษมีเป้าหมายดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินงานหน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษเพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง ยั่งยืน และเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กพิการในพื้นที่ห่างไกลให้ได้รับบริการทางการศึกษาได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ จึงกำหนดให้ดำเนินการคัดเลือกหน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ที่มีคะแนนประเมิน 85 คะแนนขึ้นไป (ระดับดีเด่น) เสนอเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานลงนามในประกาศจัดตั้งหน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษและพิจารณาสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินงานและเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานแก่หน่วยบริการอื่น ๆ ให้มีโครงสร้างการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกันต่อไป โดยมีองค์ประกอบการพิจารณา 5 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม

จากสภาพปัญหาในปี พ.ศ. 2566 พบว่าจำนวนหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษไม่ครอบคลุมทุกอำเภอในประเทศไทย การปฏิบัติงานขาดการวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นเฉพาะบุคคล ระหว่างครู

ผู้ปกครอง ทีมนักสหวิชาชีพ และชุมชน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษายังขาดประสบการณ์ทางด้านการบริหารจัดการหน่วยบริการ โดยเฉพาะงานวิชาการ ส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยบริการไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร (ชูศักดิ์ ศิริเชียงพิณ, 2564) ได้แก่ งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (ตามกฎกระทรวง) พบว่า บุคลากรที่มีความสามารถในการคัดกรอง ประเมินความสามารถพื้นฐานมีจำนวนน้อย ขาดการวางแผนร่วมกันในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลระหว่างครูผู้ปกครอง นักสหวิชาชีพ และชุมชน สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอต่อความต้องการจำเป็นพิเศษ (เอกราช สุเต็ม, 2563) ซึ่งการบริหารงานวิชาการเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยศึกษาการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากงานวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพตามเป้าหมายการศึกษาที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบของศูนย์การศึกษาพิเศษ เป็นอย่างไร

1.2.2 การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ควรเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

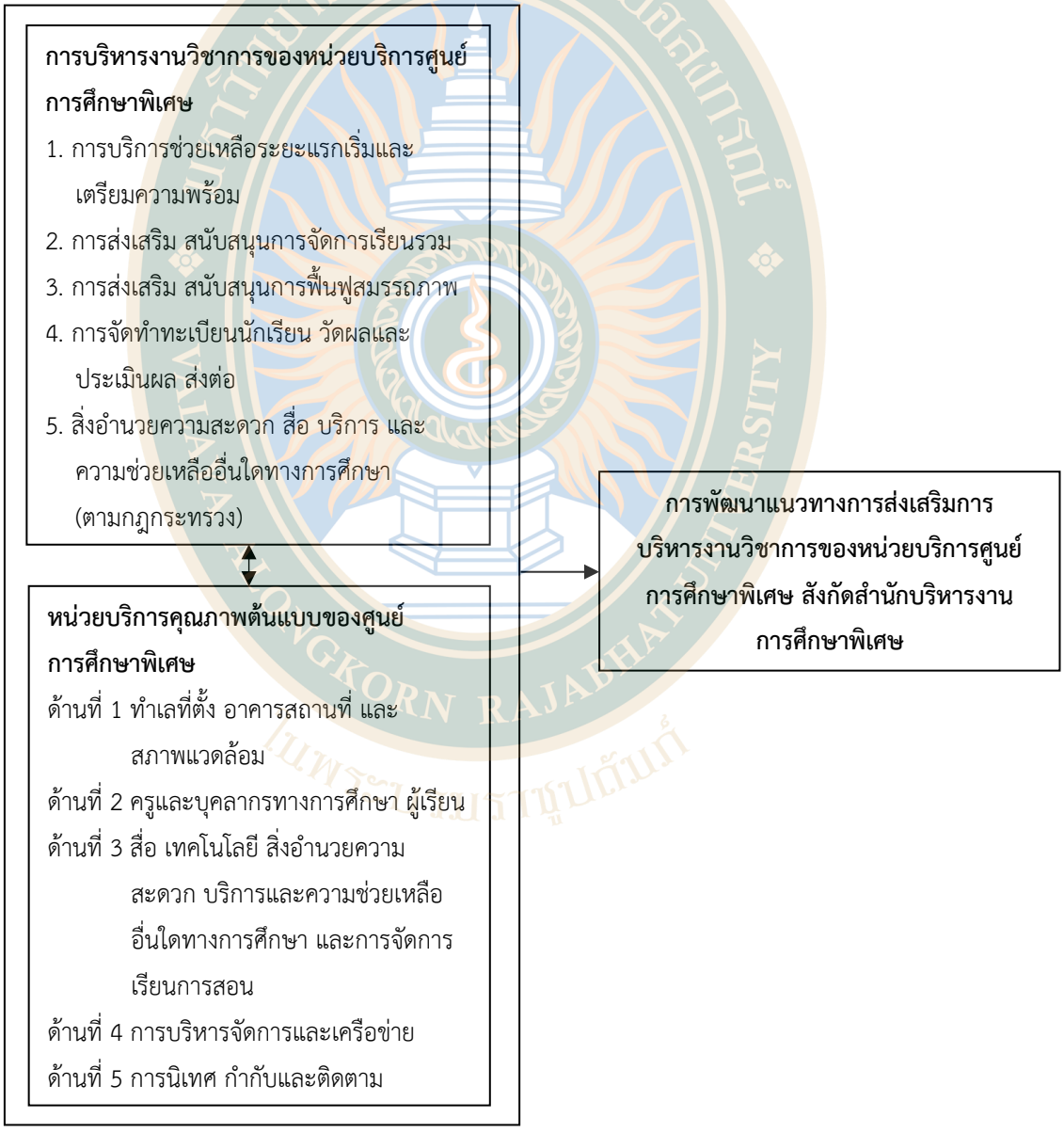
1.3.1 เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบของศูนย์การศึกษาพิเศษ

1.3.2 เพื่อพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.4.1 ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จากคู่มือการปฏิบัติงานหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2559)

1.4.2 ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบของศูนย์การศึกษาพิเศษ จากเกณฑ์การคัดเลือกหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2567) แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.5 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยจำแนกตามขั้นตอนการวิจัย 2 ระยะ โดยแต่ละระยะมีรายละเอียด ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบของศูนย์การศึกษาพิเศษ

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จาก 77 ศูนย์การศึกษาพิเศษ 12 กลุ่มเครือข่าย หน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ 653 แห่ง รวมทั้งหมด 4,067 คน (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2566)

1.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 322 คน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการกำหนดตัวอย่างของยามาเน (Yamane, 1973) และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling)

1.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบของศูนย์การศึกษาพิเศษ

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มี 3 ขั้นตอนย่อย มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.1.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบของศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 4 แห่ง ซึ่งมาจาก 12 กลุ่มเครือข่าย 4 ภูมิภาค โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ 1) ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี 2) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดน่าน 3) ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 11 จังหวัดนครราชสีมา 4) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเพชรบุรี

2.1.2 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.2 ขั้นตอนที่ 2 การสร้างแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.2.1 แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารการสังเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 การประเมินความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และข้อมูลระยะที่ 2 ในขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.2.2 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ร่างแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.3 ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.3.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารหน่วยบริการ จำนวน 9 คน ได้มาโดยคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.3.2 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1.6 คำจำกัดความที่ใช้ในวิจัย

1.6.1 การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานภายในหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยมีการจัดกิจกรรมที่มีการวางแผนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนทั้ง 9 ประเภทความพิการ มีพัฒนาการที่ดีและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ปฏิบัติภารกิจการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ดังนี้

1) การบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม หมายถึง การรับสมัครนักเรียนหรือรวบรวมข้อมูล มีการคัดกรอง ประเมินความสามารถพื้นฐานนักเรียน จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล/แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว ให้บริการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล/แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัวและประเมินผลการให้บริการ ประมวลผลสรุป และจัดทำรายงานผลการให้บริการเพื่อนำ ไปปรับปรุงพัฒนา/ส่งต่อ

2) การส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม หมายถึง การวางแผนการทำงานร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม กำหนดปฏิทิน การปฏิบัติงาน ร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม ประสานงาน/พัฒนาองค์ความรู้ให้กับบุคลากรในสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม ร่วมกับหน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้องนิเทศ ติดตาม สถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม สรุป และรายงานผลการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรวม

3) การส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน หมายถึง การรวบรวมข้อมูลวางแผน และประสานงานร่วมกับเครือข่ายที่ดูแลคนพิการเพื่อการพัฒนาคนพิการในเขตพื้นที่บริการ สร้างเจตคติ เกี่ยวกับการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการให้กับครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษาร่วมประเมินความสามารถพื้นฐาน และร่วมจัดทำแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว/แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ประสานงานให้มีการบริการทางการแพทย์ การช่วยเหลือบริการบำบัดฟื้นฟูด้านต่าง ๆ ให้แก่คนพิการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสรุปรายงานการส่งเสริม สนับสนุน การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชนเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนา

4) ทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ หมายถึง การจัดทำทะเบียนนักเรียนหรือหลักฐานงานทะเบียนนักเรียน มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบและให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับทะเบียนนักเรียน มีข้อมูลครบถ้วนถูกต้องชัดเจนและเป็นปัจจุบัน มีการจัดเก็บรักษาที่ดี ปลอดภัยและค้นหาได้สะดวก นำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงาน การวัดผลและประเมินผลมีเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนที่ครบถ้วน ประมวลผลและจัดทำสารสนเทศผลการเรียนนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน การส่งต่อมีโครงการ/กิจกรรม หรือมีร่องรอยในการดำเนินการส่งต่อ จัดบริการช่วงเชื่อมต่อและส่งต่อภายนอก ติดตามการส่งต่อ สรุปและรายงานผลการส่งต่อ

5) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (ตามกฎกระทรวง) หมายถึง การประสานการจัดหา/ผลิต สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ชี้แจง/แนะนำการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ประสานการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ เทคโนโลยี และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

1.6.2 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษา ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีศูนย์การศึกษาพิเศษเป็นสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 77 แห่ง

1.6.3 หน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ หมายถึง สถานที่ให้บริการทางการศึกษาสำหรับเด็กพิการทั้ง 9 ประเภทความพิการ ซึ่งอยู่ในการกำกับดูแลของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่ตั้งขึ้นเพื่อให้บริการในชุมชน ประกอบด้วยหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 653 แห่ง

1.6.4 หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ หมายถึง หน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษที่ได้รับการคัดเลือกและประกาศจัดตั้งหน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ และสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินงาน และเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานแก่หน่วยบริการอื่น ๆ ให้มีโครงสร้างการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ประกอบด้วย

1) ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม หมายถึง มีที่ตั้งอยู่ในที่ดินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ให้สามารถจัดตั้งหน่วยบริการได้ มีความสะดวกในการเดินทาง มีอาคารสถานที่เหมาะสมและพร้อมในการให้บริการ มีห้องกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพียงพอต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีห้องน้ำสำหรับเด็กพิการ สะอาด ปลอดภัย และมีสภาพแวดล้อมทั้งภายใน/ภายนอกที่เหมาะสม และเอื้อต่อการเรียนรู้ มีความหลากหลายในการใช้พื้นที่ทั้งภายใน/ภายนอก มีความปลอดภัย ต่อผู้เรียนและบุคลากร ไม่มีมลพิษทางเสียง กลิ่น และมีแสงสว่างเพียงพอ มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น สนามเด็กเล่น สนามกีฬา แปลงเกษตร ฯลฯ

2) ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน หมายถึง มีข้าราชการเป็นหัวหน้าหน่วยบริการ พร้อมทั้งมีบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยบริการเต็มเวลา รวมไม่น้อยกว่า 4 อัตรา เช่น นักสหวิชาชีพ/พนักงานราชการ/ครูอัตราจ้าง/พี่เลี้ยงเด็กพิการ หน่วยบริการพื้นที่ทั่วไปมีจำนวนผู้เรียน 35 คนขึ้นไป ในส่วนหน่วยบริการในพื้นที่พิเศษมีจำนวนผู้เรียน 15 คนขึ้นไป

3) ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน หมายถึง มีสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้าน ให้สามารถเข้าถึงบริการทางการศึกษาได้อย่างเพียงพอและเหมาะสมกับเด็กพิการทุกคนและทุกประเภทความพิการที่ให้บริการ มีและใช้หลักสูตรสถานศึกษาในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่ยืดหยุ่น หลากหลาย ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการคัดกรองประเภทความพิการ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนการสอนรายบุคคล (IIP) หรือแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (IFSP) แผนการจัดการเรียนรู้โดยครอบครัวและชุมชน (FCSP) มีการวัดผล ประเมินผลตามแผน และให้บริการช่วงเชื่อมต่อ มีการให้บริการโดยนักสหวิชาชีพ ใช้แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย รวมถึงผู้ปกครองรับรู้และมีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4) ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย หมายถึง มีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน ครอบคลุมทั้ง 4 งาน ประกอบด้วย งานวิชาการ งานแผนงานและงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป มีวัสดุ อุปกรณ์สำนักงาน และวัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน มีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบครอบคลุมทุกฝ่าย สามารถนำไปใช้ได้

มีการนิเทศ กำกับ และติดตามภายในหน่วยบริการ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากศูนย์การศึกษาพิเศษ เพียงพอต่อการดำเนินงาน รวมถึงได้รับการสนับสนุน การดำเนินงานจากบุคคลภายนอก ชุมชน และหน่วยงานเครือข่าย อย่างต่อเนื่อง มีหน่วยงานระดับจังหวัดทั้งภาครัฐ เอกชน ระดับชุมชน เครือข่าย และองค์กรอื่นในพื้นที่ให้การส่งเสริมและสนับสนุน การดำเนินงาน ของหน่วยบริการอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง เป็นหน่วยประสานงาน เพื่อให้คนพิการได้รับสิทธิตามกฎหมายและได้รับบริการตามความต้องการจำเป็นพิเศษ เป็นแหล่งเรียนรู้การจัดการศึกษาเกี่ยวกับคนพิการในชุมชน จังหวัดมีการประชุมร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่มีข้อมูลการส่วนร่วมทำกิจกรรมกับหน่วยงานในชุมชนและเครือข่ายไม่น้อยกว่า 10 ครั้งต่อ 1 ภาคเรียน มีการทำงานร่วมกับองค์กรภาครัฐและเอกชนที่จัดการเรียนรวม มีการให้ความรู้ บริการ คำปรึกษา แนะนำแก่ ครูเรียนรวมในพื้นที่ มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม มีกิจกรรมร่วมกับสถานศึกษาจัดการเรียนรวม ไม่น้อยกว่า 9 ครั้ง ต่อปีการศึกษา

5) ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม หมายถึง มีการนิเทศ กำกับ ติดตามจากศูนย์การศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ นำข้อมูลจากผลการนิเทศ มาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานหน่วยบริการที่เป็นแบบอย่างได้

1.6.5 ความต้องการจำเป็น หมายถึง ความแตกต่าง หรือช่องว่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1.6.6 ครูผู้สอนของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการ ครูอัตราจ้าง ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษได้แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1.7.2 สถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษสามารถนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากงานวิจัย ประยุกต์ใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินงานหน่วยบริการของสถานศึกษาต่อไป

1.7.3 ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษสามารถนำแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประยุกต์ใช้กับบริบทในสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานหน่วยบริการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

2.1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

2.1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

2.1.3 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.2.1 ความหมายของหน่วยบริการ

2.2.2 ข้อมูลพื้นฐาน และบทบาทของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.2.3 การให้บริการเด็กพิการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.2.4 หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบของศูนย์การศึกษาพิเศษ

2.3 บริบทของสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.3.1 ข้อมูลพื้นฐานของสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.3.2 ข้อมูลพื้นฐานของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.3.3 โครงสร้าง และบทบาทของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.3.4 นโยบายการจัดการศึกษาสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.4 การประเมินความต้องการจำเป็น

2.4.1 ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

2.4.2 ขั้นตอนในการประเมินความต้องการจำเป็น

2.4.3 การจัดลำดับความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็น

2.5 นวัตกรรมการบริหารการศึกษา

2.5.1 ความหมายของนวัตกรรม

2.5.2 ความหมายของนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

2.5.3 ประเภทของนวัตกรรมทางการศึกษา

2.5.4 กระบวนการพัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษา

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 งานวิจัยในประเทศ

2.6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ บริบทของสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ การประเมินความต้องการจำเป็น และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารสถานศึกษา โดยมีเป้าหมายในด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียน

2.1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการมีนิยามที่หลากหลาย โดยมีผู้ให้ความหมายของคำว่า การบริหารงานวิชาการ ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมในสถาบันการศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิผลและประสิทธิผลให้เกิดประโยชน์แก่นักศึกษาอย่างเต็มประสิทธิภาพในที่สุด

อมรรัตน์ โพธิ์เพชร (2557) กล่าวว่า งานวิชาการถือเป็นภารกิจสำคัญของโรงเรียน ผู้บริหารต้องมีความรับผิดชอบและทำหน้าที่เป็นผู้นำทางวิชาการให้กับครู ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ และประสานงานให้ครูสามารถดำเนินงานจนประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมการปฏิบัติทางการศึกษาที่มีประสิทธิผล ซึ่งช่วยให้นักเรียนพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น เป็นคนดี มีความรู้ และมีความสุข

ปริศนา สำเนียงแจ่ม (2558) กล่าวว่า งานวิชาการคือกระบวนการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมตั้งแต่การพัฒนาหลักสูตร การนิเทศการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและผลลัพธ์สูงสุดต่อผู้เรียน

พระอนันต์ ตโมนุโท (2560) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการครอบคลุมการบริหารจัดการงานวิชาการทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ได้แก่ การออกแบบหลักสูตรของโรงเรียน การวางแผนหลักสูตรท้องถิ่น การประเมินกระบวนการเรียนรู้ การทำวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา การพัฒนาทรัพยากร

การเรียนรู้ การกำกับดูแลและแนะแนวการศึกษา การสร้างระบบประกันคุณภาพภายในและการศึกษามาตรฐาน เสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการในชุมชน ประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและองค์กรต่าง ๆ และการใช้สื่อเทคโนโลยีการศึกษา

Fry, ketteridge and Marshall (2009) ได้กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการว่าเป็นการกำหนดปรัชญาการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินให้บรรลุวัตถุประสงค์ การจัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการจัดทำโครงการต่าง ๆ

Fullan (2014) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการคือกระบวนการที่มีการวางแผนและการจัดการเพื่อให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ผู้นำทางการศึกษามีบทบาทสำคัญในการกำหนดวิสัยทัศน์และสนับสนุนการพัฒนาทางวิชาการเพื่อให้นักเรียนสามารถประสบความสำเร็จได้

Hattie (2015) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการต้องมีการใช้ข้อมูลและการวิจัยเพื่อประเมินและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน การใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพช่วยให้ครูและผู้บริหารสามารถปรับปรุงวิธีการสอนและเพิ่มผลการเรียนของนักเรียนได้

จากการศึกษาเกี่ยวกับความหมายของการบริหารงานวิชาการข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานภายในสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมที่มีการวางแผนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2.1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา โดยมีผู้ให้นิยามความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด คุณภาพของสถาบันการศึกษาสามารถประเมินได้จากผลงานทางวิชาการเนื่องจากมีการเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับหลักสูตร การจัดแนวทางการฝึกอบรม การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการมีส่วนร่วมของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทุกระดับของสถาบันไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ล้วนขึ้นอยู่กับลักษณะของงานวิชาการ

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรนิธร นามวรรณ (2554) งานวิชาการถือเป็นรากฐานสำคัญของการบริหารการศึกษา เนื่องจากคุณภาพการศึกษาของสถาบันการศึกษาต้องพึ่งพางานดังกล่าวเป็นอย่างมาก งานวิชาการประกอบด้วยกิจกรรมการจัดการต่าง ๆ เช่น การพัฒนาหลักสูตร การนำไปปฏิบัติ การเลือกตำรา วิธีการสอน การประเมิน การจัดการห้องสมุด การนิเทศการศึกษา การวางแผน และการประชุมพัฒนาวิชาชีพ กิจกรรมเหล่านี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสนับสนุนนักเรียนในการบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

จรุณี เก้าเอี้ยน (2557) การบริหารงานวิชาการถือเป็นความรับผิดชอบที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ ที่มุ่งยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน หน้าที่นี้ทำหน้าที่เป็นตัวบ่งชี้สำคัญถึงความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารสถาบันการศึกษาในการบรรลุวัตถุประสงค์หลักของสถาบัน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีความรู้ความสามารถในด้านการบริหาร เพราะการบริหารเป็นภารกิจหลักที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการโดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการ เพราะการบริหารงานวิชาการเป็น กระบวนการทำกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เริ่มตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การพัฒนาการเรียนการสอนการปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดการประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน โดยงานบริหารวิชาการ ได้แก่ งานควบคุมดูแลหลักสูตรการสอน อุปกรณ์การสอน การจัดแบบเรียน คู่มือ การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอนการปรับปรุงการเรียนการสอน การฝึกอบรมครู การนิเทศการศึกษา เผยแพร่งานวิชาการ การวัดผลประเมินผล การประเมินมาตรฐานสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของสถานศึกษา เป็นต้น

พงศกร อดุลพิทยาภรณ์ และนันทรัตน์ เจริญกุล (2561) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารวิชาการ เป็นงานมีความสำคัญของสถานศึกษา ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้ตรงตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

Miller (1995) ได้กล่าวไว้ว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษาที่สำคัญมากที่สุด ซึ่งมีการจัดโปรแกรม การเรียนการสอนรวมทั้งการวัดผล เพื่อติดตามการเรียนการสอนทั้งครูและนักเรียน โดยฉพาะอย่างยิ่งการจัดการบริหารในการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดีเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะละเลยไม่ได้

Fullan (2014) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพช่วยสร้างวิสัยทัศน์และการดำเนินการที่เป็นระบบ การจัดการที่ดีช่วยสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงและการปรับปรุงการเรียนการสอน

จากการศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของการบริหารงานวิชาการข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นปัจจัยที่สำคัญของการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากมีความเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียนโดยตรง การจัดการศึกษาที่ดี มีคุณภาพจึงขึ้นอยู่กับงานวิชาการเป็นหลัก

2.1.3 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556) ได้กำหนดให้ สถานศึกษามีขอบข่ายและภารกิจการบริหารงานที่ต้องปฏิบัติ 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป โดยด้านการบริหารงานวิชาการ

ถือว่าเป็นภารกิจหลักสำคัญในการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ต้องปฏิบัติและดำเนินการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารวิชาการ ไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

2. การวางแผนงานด้านวิชาการ

3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

6. การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

9. การนิเทศการศึกษา

10. การแนะแนว

11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัวองค์กรหน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2559) ได้กำหนดการปฏิบัติงานตามโครงสร้างการบริหารหน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ โดยกำหนดให้งานวิชาการมีขอบข่าย ดังนี้

1) งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม มีรายการปฏิบัติดังนี้

- รับสมัครหรือรวบรวมข้อมูล
- คัดกรอง ประเมินความสามารถพื้นฐาน
- จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล/แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว
- ให้บริการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล/แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัวและประเมินผลการให้บริการ

- ประมวลผล สรุป และจัดทำรายงานผลการให้บริการเพื่อนำ ไปปรับปรุงพัฒนา/ส่งต่อ

2) งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม มีรายการปฏิบัติดังนี้

- วางแผนการทำงานร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม
- กำหนดปฏิทิน การปฏิบัติงาน ร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม
- ประสานงาน/พัฒนาองค์ความรู้ให้กับบุคลากรในสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม
- ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนิเทศ ติดตาม สถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม
- สรุป และรายงานผลการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรวม

3) งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน มีรายการปฏิบัติดังนี้

- รวบรวมข้อมูลวางแผน และประสานงานร่วมกับเครือข่ายที่ดูแลคนพิการเพื่อการพัฒนาคนพิการในเขตพื้นที่บริการ
- สร้างเจตคติ เกี่ยวกับการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการให้กับครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษาร่วมประเมินความสามารถพื้นฐาน และร่วมจัดทำแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว/แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
- ประสานงานให้มีการบริการทางการแพทย์ การช่วยเหลือบริการบำบัดฟื้นฟูด้านต่าง ๆ ให้แก่คนพิการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- สรุปรายงานการส่งเสริม สนับสนุน การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชนเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนา

4) งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ มีรายการปฏิบัติดังนี้

4.1) ทะเบียนนักเรียน

- จัดทำทะเบียนนักเรียนหรือหลักฐานงานทะเบียนนักเรียน
- มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบและให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับทะเบียนนักเรียน
- มีข้อมูลครบถ้วนถูกต้องชัดเจนและเป็นปัจจุบัน
- มีการจัดเก็บรักษาที่ดี ปลอดภัยและค้นหาได้สะดวก
- นำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงาน

4.2) การวัดผลและประเมินผล

- มีเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนที่ครบถ้วน
- ประมวลผลและจัดทำสารสนเทศผลการเรียน
- นำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน

4.3) การส่งต่อ

- มีโครงการ/กิจกรรม หรือมีร่องรอยในการดำเนินการส่งต่อ
- จัดบริการส่งต่อภายใน หรือภายนอก
- ติดตามการส่งต่อ
- สรุปและรายงานผลการส่งต่อ

5) งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (ตามกฎกระทรวง) มีรายการปฏิบัติดังนี้

- ประสานการจัดหา/ผลิต สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา
- ชี้แจง/แนะนำการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา
- ประสานการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจในงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ ซึ่งมีขอบข่ายงาน ดังนี้ 1) งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม 2) งานส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรวม 3) งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน 4) งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ และ5) งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (ตามกฎกระทรวง)

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

การดำเนินงานของหน่วยบริการเป็นการให้บริการในชุมชน เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง

2.2.1 ความหมายของหน่วยบริการ

มีผู้ให้ความหมายของคำว่า หน่วยบริการ ดังนี้

นงลักษณ์ สวัสดี (2558) ได้ให้นิยาม หน่วยบริการอำเภอ หมายถึง การบริหารจัดการที่เน้นการพัฒนาท้องถิ่น การจัดตั้งหน่วยบริการในระดับอำเภอช่วยให้การให้บริการเป็นไปอย่างรวดเร็วและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างตรงจุด

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2559) ได้ให้นิยาม หน่วยบริการ หมายถึง สถานที่ให้บริการทางการศึกษาสำหรับเด็กพิการซึ่งอยู่ในการกำกับดูแลของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่ตั้งขึ้นเพื่อให้บริการในชุมชน

ภูมิชาย ศิริเกียรติ (2566) ได้กล่าวว่า หน่วยบริการเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการหน่วยบริการอำเภอ โดยเน้นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการดำเนินงานต่าง ๆ

Lipsky (2014) กล่าวถึงหน่วยบริการระดับท้องถิ่นว่าเป็นผู้ปฏิบัติงานแนวหน้า (Street-Level Bureaucrats) ที่มีบทบาทสำคัญในการนำเสนอนโยบายและให้บริการแก่ประชาชนโดยตรง ซึ่งการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้การให้บริการเป็นไปอย่างราบรื่นและตอบสนองความต้องการของประชาชน

Singerman (2020) กล่าวว่า หน่วยบริการในระดับท้องถิ่นมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและการส่งเสริมความยุติธรรมทางสังคม โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนและการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ

จากการศึกษาเกี่ยวกับความหมายของหน่วยบริการข้างต้น สรุปได้ว่าหน่วยบริการ หมายถึง สถานที่ที่ให้บริการในระดับท้องถิ่น เพื่อช่วยให้การบริการโดยเฉพาะด้านการศึกษาได้รับบริการอย่างทั่วถึง ตรงวัตถุประสงค์

2.2.2 ข้อมูลพื้นฐาน และบทบาทของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอนุมัติแผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2559 ให้สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดำเนินงานโครงการจัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษ สาขาอำเภอ โดยสำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ กลุ่มวิจัยพัฒนากฎหมายคดีความและนิติการ ได้ให้ความเห็นทางกฎหมายร่างประกาศจัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษสาขาว่า การจัดตั้งศูนย์หรือหน่วยงานสาขาเพื่อให้บริการแก่เด็กพิการนอกที่ตั้ง อาจใช้วิธีการจัดตั้งศูนย์หรือหน่วยบริการชั่วคราวในจุดต่าง ๆ ซึ่งเป็นอำนาจในการบริหารของผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนและเป็นการประหยัดงบประมาณของทางราชการอีกด้วย ซึ่งสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการแนวทางการจัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษสาขา และที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้การจัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษสาขาอำเภอ เปลี่ยนชื่อเป็น ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา/ประจำจังหวัด หน่วยบริการ (ชื่ออำเภอ/ตำบล ที่ตั้งหน่วยบริการ) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559) หน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษจัดตั้งเพื่อเพื่อให้เด็กพิการในชุมชนได้รับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม สามารถเข้าถึงการรับบริการทางการศึกษาได้สะดวก รวดเร็ว ทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่ต้องเดินทางมารับบริการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา หรือศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ปัจจุบันมีหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 653 แห่ง จาก 929 อำเภอ โดยมีการจำแนกตามกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนอำเภอ และหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา

กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา	สถานศึกษา	จำนวนอำเภอ (แห่ง)	จำนวนหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ (แห่ง)
กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 1 และส่วนกลาง	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง	50	10
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดนนทบุรี	6	2
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดปทุมธานี	7	2
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรสาคร	3	1
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ	6	1
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม	7	6
กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 2	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 2 จังหวัดยะลา	8	9
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดปัตตานี	12	12
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดนราธิวาส	13	13
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสตูล	7	7

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา	สถานศึกษา	จำนวนอำเภอ (แห่ง)	จำนวนหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ (แห่ง)
กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 3	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 จังหวัดสงขลา	16	15
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช	23	21
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร	8	4
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพัทลุง	11	10
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี	19	9
กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 4	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดระนอง	5	4
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 4 จังหวัดตรัง	10	6
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกระบี่	8	5
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดภูเก็ต	3	1
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพังงา	8	6

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา	สถานศึกษา	จำนวนอำเภอ (แห่ง)	จำนวนหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ (แห่ง)
กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 5	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 5 จังหวัดสุพรรณบุรี	10	5
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาญจนบุรี	13	11
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	8	7
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรสงคราม	3	1
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดราชบุรี	10	-
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเพชรบุรี	8	8
กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 6	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี	11	11
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอ่างทอง	7	6
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสิงห์บุรี	6	5
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสระบุรี	13	8
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชัยนาท	8	6
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	16	15

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา	สถานศึกษา	จำนวนอำเภอ (แห่ง)	จำนวนหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ (แห่ง)
กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 7	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดนครสวรรค์	15	12
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุตรดิตถ์	9	5
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย	9	9
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตาก	9	8
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพิจิตร	12	11
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุทัยธานี	8	7
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์	11	10
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก	10	9
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกำแพงเพชร	11	10
กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 8	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่	25	8
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน	8	6
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยา	9	8

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา	สถานศึกษา	จำนวนอำเภอ (แห่ง)	จำนวนหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ (แห่ง)
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดแพร่	8	5
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดน่าน	15	4
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน	7	4
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเชียงราย	18	12
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำปาง	13	8
กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 9	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุดรธานี	20	13
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเลย	14	6
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดหนองคาย	9	9
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสกลนคร	18	5
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดหนองบัวลำภู	6	3
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดบึงกาฬ	8	7
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น	26	9

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา	สถานศึกษา	จำนวนอำเภอ (แห่ง)	จำนวนหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ (แห่ง)
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมหาสารคาม	13	9
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์	18	17
กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 10	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอำนาจเจริญ	7	7
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร	7	5
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดร้อยเอ็ด	20	18
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร	9	7
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดนครพนม	12	10
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 10 จังหวัดอุบลราชธานี	25	24
กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 11	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 11 จังหวัดนครราชสีมา	32	36
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุรินทร์	17	17
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดศรีสะเกษ	22	18
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชัยภูมิ	16	14

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา	สถานศึกษา	จำนวนอำเภอ (แห่ง)	จำนวนหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ (แห่ง)
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดบุรีรัมย์	23	12
กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 12	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 12 จังหวัดชลบุรี	11	6
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดปราจีนบุรี	7	5
	ศูนย์การศึกษาพิเศษมหาจักรีสิรินธร ประจำจังหวัดนครนายก	4	-
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดระยอง	8	7
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสระแก้ว	9	7
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด	7	6
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดฉะเชิงเทรา	11	4
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดจันทบุรี	10	9
รวม		**929**	**653**

ที่มา: จาก *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,* โดย สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2566, ธรรมรักษ์การพิมพ์.

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2559) ได้กำหนดการปฏิบัติงานตามโครงสร้างการบริหารหน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ แบ่งเป็น 4 ฝ่าย ดังนี้

ด้านฝ่ายวิชาการ

1) งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม มีรายการปฏิบัติดังนี้

- รับสมัครหรือรวบรวมข้อมูล
- คัดกรอง ประเมินความสามารถพื้นฐาน
- จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล/แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว
- ให้บริการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล/แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัวและประเมินผลการให้บริการ
- ประมวลผล สรุป และจัดทำรายงานผลการให้บริการเพื่อนำ ไปปรับปรุงพัฒนา/ส่งต่อ

2) งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม มีรายการปฏิบัติดังนี้

- วางแผนการทำงานร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม
- กำหนดปฏิทิน การปฏิบัติงาน ร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม
- ประสานงาน/พัฒนาองค์ความรู้ให้กับบุคลากรในสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม
- ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนิเทศ ติดตาม สถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม
- สรุป และรายงานผลการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรวม

3) งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน มีรายการปฏิบัติดังนี้

- รวบรวมข้อมูลวางแผน และประสานงานร่วมกับเครือข่ายที่ดูแลคนพิการเพื่อการพัฒนาคนพิการในเขตพื้นที่บริการ
- สร้างเจตคติ เกี่ยวกับการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการให้กับครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษาร่วมประเมินความสามารถพื้นฐาน และร่วมจัดทำแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว/แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
- ประสานงานให้มีการบริการทางการแพทย์ การช่วยเหลือบริการบำบัดฟื้นฟูด้านต่างๆ ให้แก่คนพิการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- สรุปรายงานการส่งเสริม สนับสนุน การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชนเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนา

4) งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ มีรายการปฏิบัติดังนี้

4.1) ทะเบียนนักเรียน

- จัดทำทะเบียนนักเรียนหรือหลักฐานงานทะเบียนนักเรียน
- มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบและให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับทะเบียนนักเรียน
- มีข้อมูลครบถ้วนถูกต้องชัดเจนและเป็นปัจจุบัน
- มีการจัดเก็บรักษาที่ดี ปลอดภัยและค้นหาได้สะดวก
- นำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงาน

4.2) การวัดผลและประเมินผล

- มีเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนที่ครบถ้วน
- ประมวลผลและจัดทำสารสนเทศผลการเรียน
- นำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน

4.3) การส่งต่อ

- มีโครงการ/กิจกรรม หรือมีร่องรอยในการดำเนินการส่งต่อ
- จัดบริการส่งต่อภายใน หรือภายนอก
- ติดตามการส่งต่อ
- สรุปและรายงานผลการส่งต่อ

5) งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (ตามกฎกระทรวง) มีรายการปฏิบัติดังนี้

- ประสานการจัดหา/ผลิต สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา
- ชี้แจง/แนะนำการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา
- ประสานการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ

1) นำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติ มีรายการปฏิบัติดังนี้

- กำหนดผู้รับผิดชอบในการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปสู่การปฏิบัติ
- มีปฏิทินการดำเนินงาน
- ดำเนินงานตามงาน/โครงการ/กิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย
- กำกับ ติดตามและประเมินผลงาน/โครงการ/กิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย
- สรุปรายงานผลการปฏิบัติงานตามงาน/โครงการ/กิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย

2) งานศูนย์ข้อมูล และสารสนเทศ มีรายการปฏิบัติดังนี้

- กำหนดผู้รับผิดชอบ

- มีข้อมูลสารสนเทศของหน่วยบริการเป็นปัจจุบันและพร้อมใช้
- ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ

3) งานพัสดุ มีรายการปฏิบัติดังนี้

- กำหนดผู้รับผิดชอบงานพัสดุของหน่วยบริการ
- จัดทำทะเบียนคุมพัสดุและครุภัณฑ์ของหน่วยบริการถูกต้องและเป็นปัจจุบัน
- จัดเก็บและบำรุงรักษาพัสดุ ครุภัณฑ์
- นำเทคโนโลยีมาใช้ในงานพัสดุ
- ตรวจสอบ กำกับติดตามดูแลการจัดทำทะทำทะเบียนพัสดุและครุภัณฑ์อย่างสม่ำเสมอ
- รายงานการตรวจสอบพัสดุและครุภัณฑ์ประจำปีต่อศูนย์การศึกษาพิเศษ

ฝ่ายงานบริหารงานทั่วไป

1) งานอาคารสถานที่ มีรายการปฏิบัติดังนี้

- มีผู้รับผิดชอบดูแลรักษาและพัฒนา พื้นที่การให้บริการ
- มีอาคารสถานที่อยู่ในสภาพที่มั่นคงปลอดภัยเหมาะสมพร้อมให้บริการ
- สรุป รายงานผลการให้บริการอาคารสถานที่

2) งานแหล่งเรียนรู้ มีรายการปฏิบัติดังนี้

- มีข้อมูลแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกของหน่วยบริการที่เป็นปัจจุบัน
- ผู้เรียน ครอบครัว สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้
- รายงานผลการดำเนินการใช้แหล่งเรียนรู้
- ปรับปรุงพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้

3) งานรักษาความปลอดภัย มีรายการปฏิบัติดังนี้

- กำหนดผู้รับผิดชอบงานรักษาความปลอดภัยเป็นลายลักษณ์อักษณ์อักษร
- มีเครื่องมือและอุปกรณ์ในการป้องกันและรักษาความปลอดภัย
- มีมาตรการควบคุมและติดตามการรักษาความปลอดภัยอาคารสถานที่

4) งานภาคีเครือข่าย มีรายการปฏิบัติดังนี้

- มีข้อมูลชุมชน และภาคีเครือข่าย
- ประสานส่งเสริมชุมชน และภาคีเครือข่าย
- ร่วมทำกิจกรรมกับชุมชน และภาคีเครือข่าย
- สรุปและรายงานการร่วมกิจกรรมกับชุมชน และภาคีเครือข่าย

5) งานประชาสัมพันธ์ มีรายการปฏิบัติดังนี้

- มีผู้รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์

- ดำเนินงานประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีการที่หลากหลาย
- สรุป รายงานผลการดำเนินงานประชาสัมพันธ์

6) งานอนามัยและโภชนาการ มีรายการปฏิบัติดังนี้

6.1) งานอนามัย

- ตรวจสุขภาพนักเรียน
- มีกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพอนามัยอย่างต่อเนื่อง
- สรุปและรายงานผลการส่งเสริมสุขภาพอนามัย
- ปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพอนามัยอย่างต่อเนื่อง

6.2) งานโภชนาการ

- กำหนดบุคลากรผู้รับผิดชอบ
- จัดทำรายการและอาหารที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการอย่างเพียงพอ
- จัดบริการอาหารเสริมนม

ฝ่ายบุคคล

1) งานวินัยและรักษาวินัย มีรายการปฏิบัติดังนี้

- มีผู้รับผิดชอบการปฏิบัติราชการ
- ควบคุม ติดตามการลงเวลาปฏิบัติราชการ การลา การขออนุญาตออกนอกสถานที่เป็นปัจจุบัน
- จัดทำสถิติ การลา การขออนุญาตออกนอกสถานที่
- สรุป รายงานผลการปฏิบัติราชการการลา การขออนุญาตออกนอกสถานที่

หน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ มีบทบาทหน้าที่ในการให้บริการในพื้นที่รับผิดชอบ ดังนี้

บทบาทที่ 1 จัดและส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : El) และเตรียมความพร้อมของเด็กพิการ ที่หน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ทั้งที่บ้านและชุมชน เพื่อเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนเรียนรวมโรงเรียนเฉพาะความพิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ดำเนินการโดยจัดและส่งเสริม สนับสนุน การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการโดยจัดทำแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (Individualized Family Service Plan : IFSP) แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) แผนการสอนรายบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) และให้บริการตามแผนจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการผู้เกี่ยวข้องของการจัดทำแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (IFSP) แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนการสอนรายบุคคล (IP) ให้คำปรึกษา แนะนำ และบริการ

พัฒนาศักยภาพด้านต่าง ๆ ของเด็กพิการแต่ละประเภท ด้วยการรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน/ข้อมูลทั่วไป การคัดกรองเด็กพิการทางการศึกษาตามแบบคัดกรองของกระทรวงศึกษาธิการ การประเมินศักยภาพพื้นฐานของเด็กพิการ การประเมินความก้าวหน้าการสรุปพัฒนาการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

บทบาทที่ 2 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับเด็กพิการ

ดำเนินการโดย ส่งเสริม สนับสนุนให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนแก่เด็กพิการ ครอบครัว สถานศึกษา และทุกภาคส่วนในพื้นที่บริการจัดให้มีการส่งเสริมการผลิตสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ การให้บริการคำปรึกษา การพัฒนาองค์ความรู้ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิการแต่ละประเภท

บทบาทที่ 3 บริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับเด็กพิการ (Transitional Services)

ดำเนินการโดย ประสานสถานศึกษามีการจัดการช่วงเชื่อมต่อสำหรับเด็กพิการ โดยการสำรวจจัดทำและจัดเก็บข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประสานให้เด็กพิการได้รับบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจากผู้ปฏิบัติงานและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กพิการทั้งด้านการศึกษา การแพทย์ การสังคมสงเคราะห์และการอาชีพ เช่น วินิจฉัย หรือฟื้นฟูทางการแพทย์ การเรียนรวม การสังคมสงเคราะห์ การได้รับสิทธิทางกฎหมาย และการฝึกอาชีพ เป็นต้น รวมทั้งจัดเตรียมเด็กพิการให้มีความพร้อม โดยคำนึงถึงถึงความต้องการของเด็กพิการด้านสภาพแวดล้อม ช่วงระยะเวลาในสภาพแวดล้อมหนึ่งไปสู่สภาพแวดล้อมหนึ่ง เช่น จากสถานศึกษาหนึ่งไปอีกสถานศึกษาหนึ่ง จากบ้านไปสู่สถานศึกษา/โรงพยาบาล/สถานประกอบการอื่น ๆ ตามความต้องการจำเป็นของเด็กพิการ โดยจะต้องให้เด็กพิการ/ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับคณะสหวิชาชีพ เพื่อให้การส่งต่อของเด็กพิการ มีข้อจำกัดน้อยที่สุด ได้รับโอกาสในการพัฒนาศักยภาพมากที่สุด

บทบาทที่ 4 ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการโดยครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษา

ดำเนินการโดย ส่งเสริมสนับสนุนการให้บริการโดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชน เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพและการให้ความช่วยเหลือเด็กพิการ การจัดกระบวนการทางการศึกษาให้สามารถเสริมสร้างศักยภาพ เพื่อสนองความต้องการจำเป็นพิเศษของเด็กพิการ ต้องดำเนินการโดยการให้ครอบครัวและชุมชนเป็นแกนหลักในการดูแลเด็กพิการอย่างถูกต้องและเหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อให้เด็กพิการได้รับการพัฒนาศักยภาพตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (EP) แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (FSP) เช่น ทักษะ

กล้ามเนื้อมัดใหญ่ ทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็กทักษะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน ทักษะทางสังคม ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาทักษะการใช้สติปัญญา เตรียมความพร้อมทางวิชาการ และทักษะจำเป็นพิเศษเฉพาะความพิการ

บทบาทที่ 5 เป็นศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับเด็กพิการในพื้นที่บริการ

ดำเนินการโดยจัดทำฐานข้อมูล สารสนเทศ สถิติ ทะเบียนเด็กพิการ การได้รับบริการทางการศึกษา และอาชีพในพื้นที่บริการ ความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาของเด็กพิการ รวบรวมแหล่งเรียนรู้ ผู้เชี่ยวขาญ หน่วยงานที่ให้บริการสำหรับเด็กพิการในพื้นที่ ประสานและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างเจตคติ และความตระหนักร่วมในการพัฒนาการศึกษาสำหรับเด็กพิการ

บทบาทที่ 6 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม และประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ

ดำเนินการโดย สนับสนุนให้สถานศึกษาที่จัดการเรียนรวมทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนการสอนรายบุคคลให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล พร้อมทั้งสนับสนุนให้บุคคลที่มีความบกพร่องทางการศึกษาได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดกระนการเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผลตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ร่วมนิเทศกำกับติดตามและประเมินผลกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทบาทที่ 7 ภาระหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

จากข้อมูลข้างต้นพบว่าจำนวนหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษไม่สอดคล้องกับจำนวนอำเภอในประเทศไทยทำให้การจัดการศึกษาในคนพิการในชุมชนไม่ครอบคลุม ทั่วถึง ส่งผลให้เด็กพิการในชุมชนไม่ได้รับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม

2.2.3 การให้บริการเด็กพิการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

กระทรวงศึกษาธิการ (2552) ได้กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552 ไว้ดังนี้

1. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น ได้แก่ บุคคลที่สูญเสียการเห็นตั้งแต่ระดับเล็กน้อยจนถึงตาบอดสนิท ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภทดังนี้

1.1 คนตาบอด หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็นมาก จนต้องใช้สื่อสัมผัสและสื่อเสียง หากตรวจวัดความชัดของสายตาข้างดีเมื่อแก้ไขแล้ว อยู่ในระดับ 6 ส่วน 60 (6/60) หรือ 20 ส่วน 200 (20/200) จนถึงไม่สามารถรับรู้เรื่องแสง

1.2 คนเห็นเลือนราง หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็น แต่ยังสามารถอ่านอักษรตัวพิมพ์ขยายใหญ่ด้วยอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ หรือเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก หากวัดความชัดเจนของสายตาข้างดีเมื่อแก้ไขแล้วอยู่ในระดับ 6 ส่วน 18 (6/18) หรือ 20 ส่วน 70 (20/70)

2. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้แก่ บุคคลที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระดับหูตึงน้อยจนถึงหูหนวก ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.1 คนหูหนวก หมาถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินมากจนไม่สามารถเข้าใจการพูดผ่านทางการได้ยินไม่ว่าจะใส่หรือไม่ไม่ใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งโดยทั่วไปหากตรวจการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบลขึ้นไป

2.2 คนหูตึง หมายถึง บุคคลที่มีการได้ยินเหลืออยู่เพียงพอที่จะ ได้ยินการพูดผ่านทางการได้ยิน โดยทั่วไปจะใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งหากตรวจวัดการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยินน้อยกว่า 90 เดซิเบลลงมาถึง 26 เดซิเบล

3. บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้แก่ บุคคลที่มีความจำกัดอย่างชัดเจนในการปฏิบัติตน (Functioning) ในปัจจุบัน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ คือ ความสามารถทางสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญร่วมกับความจำกัดขอของทักษะการปรับตัวอีกอย่างน้อย 2 ทักษะ จาก 10 ทักษะ ได้แก่ การสื่อความหมาย การดูแลตนเอง การดำรงชีวิตภายในบ้านทักษะทางสังคม/การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การรู้จักใช้ทรัพยากรในชุมชน การรู้จักดูแลควบคุมตนเอง การนำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวัน การทำงาน การใช้เวลาว่าง การรักษาสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ทั้งนี้ได้แสดงอาการดังกล่าวก่อนอายุ 18 ปี

4. บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

4.1 บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ได้แก่ บุคคลที่มีอวัยวะไม่สมส่วนหรือขาดหายไป กระดูกหรือกล้ามเนื้อผิดปกติ มีอุปสรรคในการเคลื่อนไหว ความบกพร่องดังกล่าวอาจเกิดจากโรคทางระบบประสาท โรคของระบบกล้ามเนื้อและกระดูกการไม่สมประกอบมาแต่กำเนิด อุบัติเหตุและโรคติดต่อ

4.2 บุคคลที่มีความบกพร่องทางสุขภาพ ได้แก่ บุคคลที่มีความเจ็บป่วยเรื้อรังหรือมีโรคประจำตัวซึ่งจำเป็นต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง และเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา ซึ่งมีผลทำให้เกิดความจำเป็นต้องได้รับการศึกษาพิเศษ

5. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ได้แก่ บุคคลที่มีความผิดปกติในการทำงานของสมองบางส่วนที่แสดงถึงความบกพร่องในกระบวนการเรียนรู้ที่อาจเกิดขึ้นเฉพาะความสามารถด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน คือ การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ซึ่งไม่สามารถเรียนรู้ในด้านที่บกพร่องได้ ทั้งที่มีระดับสติปัญญาปกติ

6. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา ได้แก่ บุคคลที่มีความบกพร่องในการเปล่งเสียงพูด เช่น เสียงผิดปกติ อัตราความเร็วและจังหวะการพูดผิดปกติ หรือบุคคลที่มีความบกพร่อง ในเรื่องความเข้าใจหรือการใช้ภาษาพูด การเขียนหรือระบบสัญลักษณ์อื่นที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งอาจเกี่ยวกับรูปแบบ เนื้อหาและหน้าที่ของภาษา

7. บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรม หรืออารมณ์ ได้แก่ บุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติเป็นอย่างมาก และปัญหาทางพฤติกรรมนั้นเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลจากความบกพร่องหรือความผิดปกติทางจิตใจหรือสมองในส่วนของการรับรู้ อารมณ์หรือความคิด เช่น โรคจิตเภท โรคซึมเศร้า โรคสมองเสื่อม เป็นต้น

8. บุคคลออทิสติก ได้แก่ บุคคลที่มีความผิดปกติของระบบการทำงานของสมองบางส่วนซึ่งส่งผลต่อความบกพร่องทางพัฒนาการด้านภาษา ด้านสังคมและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และมีข้อจำกัดด้านพฤติกรรม หรือมีความสนใจจำกัดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยความผิดปกตินั้นค้นพบได้ก่อนอายุ 30 เดือน

9. บุคคลพิการซ้อน ได้แก่ บุคคลที่มีสภาพความบกพร่องหรือความพิการมากกว่าหนึ่งประเภทในบุคคลเดียวกัน

หน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ให้บริการจัดการเรียนการสอน ฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการทั้ง 9 ประเภทความพิการ

2.2.4 หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบของศูนย์การศึกษาพิเศษ

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2567) จะดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินงานหน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง ยั่งยืน และเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กพิการในพื้นที่ห่างไกลให้ได้รับบริการทางการศึกษาได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ จึงกำหนดให้ดำเนินการคัดเลือกหน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ที่มีคะแนนประเมิน 85 คะแนนขึ้นไป (ระดับดีเด่น) เสนอเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานลงนามในประกาศจัดตั้งหน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ และพิจารณาสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินงาน และเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานแก่หน่วยบริการอื่น ๆ ต่อไป ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน ทั้งหมด 5 ด้าน 12 ข้อ รวม 100 คะแนน แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 หัวข้อการประเมิน และเกณฑ์การให้คะแนนหน่วยบริการต้นแบบของศูนย์การศึกษาพิเศษ

หัวข้อการประเมิน	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม 1.1 ที่ตั้งหน่วยบริการ	5 คะแนน	มีที่ตั้งอยู่ในที่ดิน ซึ่งเป็นสิทธิครอบครองของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยศูนย์การศึกษาพิเศษเป็นหน่วยงานที่ใช้ประโยชน์ หรืออยู่ในระหว่างดำเนินการขอใช้ประโยชน์ในที่ดิน มีความสะดวกในการเดินทาง
	4 คะแนน	มีที่ตั้งอยู่ในโรงเรียนหรือหน่วยงานในสังกัด สพฐ. มีความสะดวกในการเดินทาง
	3 คะแนน	มีที่ตั้งอยู่ในหน่วยงานเครือข่าย เช่น สป. สศอ. กศน. (สกร.) อปท.วัด รพ. รพ.สต มูลนิธิ เอกชน ฯลฯ มีความสะดวกในการเดินทาง
	2 คะแนน	มีสถานที่ตั้งอยู่ในแหล่งชุมชน มีความสะดวกในการเดินทาง
	1 คะแนน	มีความสะดวกในการเดินทาง
ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม 1.2 อาคารสถานที่	5 คะแนน	มีอาคารสถานที่เหมาะสมและพร้อมในการให้บริการ มีห้องกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพียงพอต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีห้องน้ำสำหรับเด็กพิการ สะอาด ปลอดภัย
	4 คะแนน	มีอาคารสถานที่เหมาะสมและพร้อมในการให้บริการ มีห้องกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพียงพอต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีห้องน้ำสำหรับเด็กพิการ
	3 คะแนน	มีอาคารสถานที่เหมาะสมและพร้อมในการให้บริการ มุมจัดกิจกรรม เพียงพอต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน
	2 คะแนน	มีอาคารสถานที่เหมาะสมและพร้อมในการให้บริการ มุมจัดกิจกรรม
	1 คะแนน	มีอาคารสถานที่เหมาะสมและพร้อมในการให้บริการ

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม 1.3 สภาพแวดล้อม	5 คะแนน	มีสภาพแวดล้อมทั้งภายใน/ภายนอกที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ มีความหลากหลายในการใช้พื้นที่ทั้งภายใน/ภายนอก มีความปลอดภัยต่อผู้เรียนและบุคลากร ไม่มีมลพิษทางเสียง กลิ่น และ มีแสงสว่างเพียงพอ มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น สนามเด็กเล่น สนามกีฬา แปลงเกษตร ฯลฯ
	4 คะแนน	มีสภาพแวดล้อมทั้งภายใน/ภายนอกที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ มีความหลากหลายการในการใช้พื้นทั้งภายใน/ภายนอก มีความปลอดภัยต่อผู้เรียนและบุคลากร มีพื้นที่บริเวณภายนอกอาคาร จำกัด
	3 คะแนน	มีสภาพแวดล้อมทั้งภายใน/ภายนอกที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ มีความหลากหลายการในการใช้พื้นทั้งภายใน/ภายนอก มีความปลอดภัย ต่อผู้เรียนและบุคลากร แต่ไม่มีพื้นที่บริเวณภายนอกอาคาร
	2 คะแนน	มีสภาพแวดล้อมทั้งภายใน/ภายนอกที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ แต่พื้นที่มีจำกัดและแบ่งพื้นที่ในการใช้งานร่วมกัน และไม่มีพื้นที่ภายนอกอาคาร
	1 คะแนน	มีสภาพแวดล้อมภายในที่จำกัดและไม่มีพื้นที่ภายนอก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน 2.1 ครูและบุคลากรทางการศึกษา	10 คะแนน	มีข้าราชการเป็นหัวหน้าหน่วยบริการ พร้อมทั้งมีบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยบริการเต็มเวลา รวมไม่น้อยกว่า 4 อัตรา เช่น นักสหวิชาชีพ/พนักงานราชการ/ครูอัตราจ้าง/พี่เลี้ยงเด็กพิการ
	8 คะแนน	มีข้าราชการเป็นหัวหน้าหน่วยบริการ พร้อมทั้งมีบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยบริการเต็มเวลา รวมไม่น้อยกว่า 3 อัตรา เช่น นักสหวิชาชีพ/พนักงานราชการ/ครูอัตราจ้าง/พี่เลี้ยงเด็กพิการ
	6 คะแนน	มีข้าราชการเป็นหัวหน้าหน่วยบริการ พร้อมทั้งมีบุคลากรหมุนเวียนมาปฏิบัติหน้าที่ที่หน่วยบริการเต็มเวลา เช่น นักสหวิชาชีพ/พนักงานราชการ/ครูอัตราจ้าง/พี่เลี้ยงเด็กพิการ
	4 คะแนน	มีบุคลากรที่ไม่ใช่ข้าราชการเป็นหัวหน้าหน่วยบริการและมีบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยบริการเต็มเวลา เช่น นักสหวิชาชีพ/พนักงานราชการ/ครูอัตราจ้าง/พี่เลี้ยงเด็กพิการ
	2 คะแนน	มีบุคลากรที่ไม่ใช่ข้าราชการเป็นหัวหน้าหน่วยบริการและมีบุคลากรหมุนเวียนมาปฏิบัติหน้าที่หน่วยบริการเต็มเวลา เช่น นักสหวิชาชีพ/พนักงานราชการ/ครูอัตราจ้าง/พี่เลี้ยงเด็กพิการ
ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน 2.2 ผู้เรียน กรณีที่ 1 หน่วยบริการพื้นที่ทั่วไป	10 คะแนน	มีจำนวนผู้เรียน 35 คนขึ้นไป
	8 คะแนน	มีจำนวนผู้เรียน 30-34 คน
	6 คะแนน	มีจำนวนผู้เรียน 25-29 คน
	4 คะแนน	มีจำนวนผู้เรียน 20-24 คน
	2 คะแนน	มีจำนวนผู้เรียนน้อยกว่า 20 คน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน 2.2 ผู้เรียน กรณีที่ 2 หน่วยบริการในพื้นที่พิเศษ	10 คะแนน	มีจำนวนผู้เรียน 15 คนขึ้นไป
	8 คะแนน	มีจำนวนผู้เรียน 10-14 คน
	6 คะแนน	มีจำนวนผู้เรียน 7-9 คน
	4 คะแนน	มีจำนวนผู้เรียน 3-6 คน
	2 คะแนน	มีจำนวนผู้เรียนน้อยกว่า 3 คน
ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน 3.1 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	5 คะแนน	มีสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้าน ให้สามารถเข้าถึงบริการทางการศึกษาได้อย่างเพียงพอและเหมาะสมกับเด็กพิการทุกคนและทุกประเภทความพิการที่ให้บริการ
	4 คะแนน	มีสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้าน ให้สามารถเข้าถึงบริการทางการศึกษาได้อย่างเพียงพอไม่ครบทุกประเภทความพิการที่ให้บริการ
	3 คะแนน	มีสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่รับบริการที่หน่วยบริการ แต่ไม่เพียงพอต่อการสำหรับผู้เรียนที่รับบริการที่บ้าน
	2 คะแนน	มีสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ไม่เพียงพอสำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้าน
	1 คะแนน	ขาดแคลนสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้าน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน 3.2 การจัดการเรียนการสอน	20 คะแนน	มีและใช้หลักสูตรสถานศึกษาในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่ยืดหยุ่น หลากหลาย ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการคัดกรองประเภทความพิการ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนการสอนรายบุคคล (IIP) หรือแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (IFSP) แผนการจัดการเรียนรู้โดยครอบครัวและชุมชน (FCSP) มีการวัดผล ประเมินผลตามแผน และให้บริการช่วงเชื่อมต่อ มีการให้บริการโดยนักสหวิชาชีพ ใช้แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย รวมถึงผู้ปกครองรับรู้และมีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
	16 คะแนน	มีและใช้หลักสูตรสถานศึกษาในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่ยืดหยุ่น หลากหลาย ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการคัดกรองประเภทความพิการ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนการสอนรายบุคคล (IIP) หรือแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (IFSP) แผนการจัดการเรียนรู้โดยครอบครัวและชุมชน (FCSP) มีการวัดผล ประเมินผลตามแผน และให้บริการช่วงเชื่อมต่อ มีการให้บริการโดยนักสหวิชาชีพ ใช้แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
	12 คะแนน	มีและใช้หลักสูตรสถานศึกษาในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่ยืดหยุ่น หลากหลาย ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการคัดกรองประเภทความพิการ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนการสอนรายบุคคล (IIP) หรือแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (IFSP) แผนการจัดการเรียนรู้โดยครอบครัวและชุมชน (FCSP) มีการวัดผลประเมินผลตามแผน และให้บริการช่วงเชื่อมต่อ มีการให้บริการโดยนักสหวิชาชีพ
	8 คะแนน	มีและใช้หลักสูตรสถานศึกษาในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่ยืดหยุ่น หลากหลาย ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการคัดกรองประเภทความพิการ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนการสอนรายบุคคล (IIP) หรือแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (IFSP) แผนการจัดการเรียนรู้โดยครอบครัวและชุมชน (FCSP) มีการวัดผลประเมินผลตามแผน และให้บริการช่วงเชื่อมต่อ
	4 คะแนน	มีและใช้หลักสูตรสถานศึกษาในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่ยืดหยุ่น หลากหลาย ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการคัดกรองประเภทความพิการ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนการสอนรายบุคคล (IIP) หรือแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (IFSP) แผนการจัดการเรียนรู้โดยครอบครัวและชุมชน (FCSP) มีการวัดผลประเมินผลตามแผน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย 4.1 การบริหารจัดการ	10 คะแนน	มีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน ครอบคลุมทั้ง 4 งาน ประกอบด้วย งานวิชาการ งานแผนงานและงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป มีวัสดุอุปกรณ์สำนักงาน และวัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน มีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบครอบคลุมทุกฝ่าย สามารถนำไปใช้ได้ มีการนิเทศ กำกับ และติดตามภายในหน่วยบริการ
	8 คะแนน	มีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน ครอบคลุมทั้ง 4 งาน ประกอบด้วย งานวิชาการ งานแผนงานและงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป มีวัสดุอุปกรณ์สำนักงาน และวัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน มีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบครอบคลุมทุกฝ่าย สามารถนำไปใช้ได้
	6 คะแนน	มีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน ครอบคลุมทั้ง 4 งาน ประกอบด้วย งานวิชาการ งานแผนงานและงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป มีวัสดุอุปกรณ์สำนักงาน และวัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน มีข้อมูลสารสนเทศ
	4 คะแนน	มีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน ครอบคลุมทั้ง 4 งาน ประกอบด้วย งานวิชาการ งานแผนงานและงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป มีวัสดุอุปกรณ์สำนักงาน และวัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน
	2 คะแนน	มีโครงสร้างการบริหารงานไม่ครบทั้ง 4 งาน มีวัสดุอุปกรณ์สำนักงาน และวัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย 4.2 งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ	5 คะแนน	ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากศูนย์การศึกษาพิเศษ เพียงพอต่อการดำเนินงาน รวมถึงได้รับการสนับสนุน การดำเนินงานจากบุคคลภายนอก ชุมชน และหน่วยงานเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง
	4 คะแนน	ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากศูนย์การศึกษาพิเศษ เพียงพอต่อการดำเนินงาน รวมถึงได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานจากบุคคลภายนอก ชุมชน และหน่วยงานเครือข่ายเป็นครั้งคราว
	3 คะแนน	ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากศูนย์การศึกษาพิเศษไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน แต่ได้รับการสนับสนุน การดำเนินงานจากบุคคลภายนอก ชุมชน และหน่วยงานเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง
	2 คะแนน	ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน แต่ได้รับการสนับสนุน การดำเนินงานจากบุคคลภายนอก ชุมชน และหน่วยงานเครือข่ายเป็นครั้งคราว
	1 คะแนน	ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน และไม่ได้รับการสนับสนุน การดำเนินงานจากบุคคลภายนอก ชุมชน และหน่วยงานเครือข่าย

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย 4.3 เครือข่าย	10 คะแนน	มีหน่วยงานระดับจังหวัดทั้งภาครัฐ เอกชน ระดับชุมชน เครือข่าย และองค์กรอื่นในพื้นที่ให้การส่งเสริมและสนับสนุน การดำเนินงาน ของหน่วยบริการอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง เป็นหน่วยประสานงาน เพื่อให้คนพิการได้รับสิทธิตามกฎหมายและได้รับบริการตามความต้องการจำเป็นพิเศษ เป็นแหล่งเรียนรู้การจัดการศึกษาเกี่ยวกับคนพิการในชุมชน จังหวัด มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่มีข้อมูลการส่วนร่วมทำกิจกรรมกับหน่วยงานในชุมชนและเครือข่ายไม่น้อยกว่า 10 ครั้งต่อ 1 ภาคเรียน
	8 คะแนน	มีหน่วยงานระดับจังหวัดทั้งภาครัฐ เอกชน ระดับชุมชน เครือข่าย และองค์กรอื่นในพื้นที่ให้การส่งเสริมและสนับสนุน การดำเนินงานของหน่วยบริการอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง เป็นหน่วยประสานงาน เพื่อให้คนพิการได้รับสิทธิตามกฎหมายและได้รับบริการตามความต้องการจำเป็นพิเศษเป็นแหล่งเรียนรู้การจัดการศึกษาเกี่ยวกับคนพิการ ในชุมชน จังหวัด มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่มีข้อมูลการมีส่วนร่วมทำกิจกรรมกับหน่วยงานในชุมชนและเครือข่าย ไม่น้อยกว่า 8 ครั้งต่อ 1 ภาคเรียน
	6 คะแนน	มีหน่วยงานระดับจังหวัดทั้งภาครัฐ เอกชน ระดับชุมชน เครือข่าย และองค์กรอื่นในพื้นที่ให้การส่งเสริมและสนับสนุน การดำเนินงาน ของหน่วยบริการอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง เป็นหน่วยประสานงาน เพื่อให้คนพิการได้รับสิทธิตามกฎหมายและได้รับบริการตามความต้องการจำเป็นพิเศษ เป็นแหล่งเรียนรู้การจัดการศึกษาเกี่ยวกับคนพิการ ในชุมชน จังหวัด มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ มีข้อมูลการส่วนร่วมทำกิจกรรมกับหน่วยงานในชุมชนและเครือข่ายไม่น้อยกว่า 6 ครั้งต่อ 1 ภาคเรียน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
	4 คะแนน	มีหน่วยงานระดับจังหวัดทั้งภาครัฐ เอกชน ระดับชุมชน เครือข่าย และองค์กรอื่นในพื้นที่ให้การส่งเสริมและสนับสนุน การดำเนินงาน ของหน่วยบริการอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง เป็นหน่วยประสานงาน เพื่อให้คนพิการได้รับสิทธิ ตามกฎหมายและได้รับบริการตามความต้องการจำเป็นพิเศษ เป็นแหล่งเรียนรู้การจัดการศึกษาเกี่ยวกับคนพิการ ในชุมชน จังหวัด มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ มีข้อมูลการส่วนร่วมทำกิจกรรมกับหน่วยงานในชุมชนและเครือข่ายไม่น้อยกว่า 4 ครั้งต่อ 1 ภาคเรียน
	2 คะแนน	มีหน่วยงานระดับจังหวัดทั้งภาครัฐ เอกชน ระดับชุมชน เครือข่าย และองค์กรอื่นในพื้นที่ให้การส่งเสริมและสนับสนุน การดำเนินงาน ของหน่วยบริการอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง เป็นหน่วยประสานงาน เพื่อให้คนพิการได้รับสิทธิ ตามกฎหมายและได้รับบริการตามความต้องการจำเป็นพิเศษ เป็นแหล่งเรียนรู้การจัดการศึกษาเกี่ยวกับคนพิการในชุมชน จังหวัด มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ มีข้อมูลการส่วนร่วมทำกิจกรรมกับหน่วยงานในชุมชนและเครือข่ายไม่น้อยกว่า 2 ครั้งต่อ 1 ภาคเรียน
ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย 4.4 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรวม	5 คะแนน	มีการทำงานร่วมกับองค์กรภาครัฐและเอกชนที่จัดการเรียนรวม มีการให้ความรู้ บริการ คำปรึกษาแนะนำแก่ ครูเรียนรวมในพื้นที่ มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม มีกิจกรรมร่วมกับสถานศึกษาจัดการเรียนรวมไม่น้อยกว่า 9 ครั้ง ต่อปีการศึกษา

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
	4 คะแนน	มีการทำงานร่วมกับองค์กรภาครัฐและเอกชน ที่จัดการเรียนรวม มีการให้ความรู้ บริการ คำปรึกษา แนะนำแก่ครูเรียนรวมในพื้นที่ มีข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม มีกิจกรรมร่วมกับสถานศึกษาจัดการเรียนรวม ไม่น้อยกว่า 8 - 7 ครั้ง ต่อปีการศึกษา
	3 คะแนน	มีการทำงานร่วมกับองค์กรภาครัฐและเอกชน ที่จัดการเรียนรวม มีการให้ความรู้ บริการ คำปรึกษา แนะนำแก่ครูเรียนรวมในพื้นที่ มีข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม มีกิจกรรมร่วมกับสถานศึกษาจัดการเรียนรวม ไม่น้อยกว่า 6 - 5 ครั้ง ต่อปีการศึกษา
	2 คะแนน	มีการทำงานร่วมกับองค์กรภาครัฐและเอกชน ที่จัดการเรียนรวม มีการให้ความรู้ บริการ คำปรึกษา แนะนำแก่ครูเรียนรวมในพื้นที่ มีข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม มีกิจกรรมร่วมกับสถานศึกษาจัดการเรียนรวม ไม่น้อยกว่า 4 - 3 ครั้ง ต่อปีการศึกษา
	1 คะแนน	มีการทำงานร่วมกับองค์กรภาครัฐและเอกชน ที่จัดการเรียนรวม มีการให้ความรู้ บริการ คำปรึกษา แนะนำแก่ครูเรียนรวมในพื้นที่ มีข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม มีกิจกรรมร่วมกับสถานศึกษาจัดการเรียนรวม ไม่น้อยกว่า 2 - 1 ครั้ง ต่อปีการศึกษา
ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม	10 คะแนน	มีการนิเทศ กำกับ ติดตามจากศูนย์การศึกษาพิเศษ อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ นำข้อมูลจากผลการนิเทศ มาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานหน่วยบริการที่เป็นแบบอย่างได้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
	8 คะแนน	มีการนิเทศ กำกับ ติดตามจากศูนย์การศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ นำข้อมูลจากผลการนิเทศ มาปรับปรุงพัฒนางานในหน่วยบริการ
	6 คะแนน	มีการนิเทศ กำกับ ติดตามจากศูนย์การศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ
	4 คะแนน	มีการนิเทศ กำกับ ติดตามจากศูนย์การศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่อง
	2 คะแนน	มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม จากศูนย์การศึกษาพิเศษ

จากข้อมูลการคัดเลือกหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบข้างต้น มีเกณฑ์การประเมิน 5 ด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้เรียน ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย และด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม ผู้วิจัยศึกษา วิเคราะห์แต่ละด้านจึงพบว่ามี 3 ด้านที่มีความสอดคล้องกับการบริหารงานวิชาการหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ ได้แก่ ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย และด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม

2.3 บริบทของสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.3.1 ข้อมูลพื้นฐานของสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2566) เป็นหน่วยงานทางการศึกษา ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่กำหนดในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ข้อ 6 โดยมีสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นส่วนราชการในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ข้อ 3 (7) สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) จัดทำข้อเสนอนโยบายและแผนการจัดการศึกษาพิเศษเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งประเมินและรายงานผล

(ข) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาส จัดระบบสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับกองทุนการศึกษาสำหรับคนพิการและผู้ด้อยโอกาส

(ค) วิจัยและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของคนพิการและผู้ด้อยโอกาส

(ง) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาพิเศษ

(จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

นอกจากนี้ ตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 มาตรา 18 ให้สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทำหน้าที่เกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ รวมทั้งให้มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในสถานศึกษารวมทั้งประเมินและรายงานผลต่อคณะกรรมการ

(2) สนับสนุนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดการเรียนร่วมแก่คนพิการในเขตพื้นที่รับผิดชอบอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

(3) วิจัย และพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของคนพิการ

(4) ผลิต วิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

(5) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสรรเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก

(6) ดำเนินการเกี่ยวกับงานธุรการของกองทุน

(7) ส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานทางการศึกษาสามารถผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

(8) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

(9) ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา

โดยมีผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทาง และแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษมีสถานศึกษาในสังกัด รวม 176 แห่ง ได้แก่

1) ศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 77 แห่ง (ครบทุกจังหวัด) ได้แก่

- ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 12 ศูนย์ (1.นครปฐม 2.ยะลา 3.สงขลา 4.ตรัง 5.สุพรรณบุรี 6.ลพบุรี 7.พิษณุโลก 8.เชียงใหม่ 9.ขอนแก่น 10.อุบลราชธานี 11.นครราชสีมา 12.ชลบุรี)

- ศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง 1 ศูนย์ (กรุงเทพ)

- ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด 64 ศูนย์

มีหน้าที่จัดและส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาแก่คนพิการ ตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต ในลักษณะให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention :EI) และเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนเรียนร่วม โรงเรียนเฉพาะความพิการ ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ โดยแบ่งการให้บริการออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) เด็กที่มารับบริการที่ศูนย์แบบไป-กลับ และแบบประจำหมุนเวียน 2)เด็กพิการรับบริการที่บ้าน เด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาล เด็กพิการเรียนร่วม และอื่น ๆ

2) โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ จำนวน 51 โรง (43 จังหวัด) ได้แก่

- โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ 10 โรง

- โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19-43 และ 45-57 จำนวน 38 โรง

- โรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต (เด็กเรียนดีด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์)

- โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ (ไป-กลับ)

- โรงเรียนฟ้าใสวิทยา (รับเด็กเยาวชนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด อยู่ในการดูแลของสถานพินิจ ศาลเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยและมีคำสั่งให้เข้ารับการศึกษาและอบรม)

มีหน้าที่ จัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส 10 ประเภท ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ประกอบด้วยเด็กถูกบังคับให้ขายแรงงานหรือแรงงานเด็ก เด็กเร่ร่อน เด็กที่อยู่ในธุรกิจทางเพศหรือโสเภณีเด็ก เด็กที่ถูกทอดทิ้ง/กำพร้า เด็กที่ถูกทำร้ายทารุณ เด็กยากจน (มากเป็นพิเศษ) เด็กในชนกลุ่มน้อย เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับสารเสพติดเด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์หรือโรคติดต่อร้ายแรงที่สังคมรังเกียจ และเด็กในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเหมือนโรงเรียนทั่วไป เน้นทักษะอาชีพ จัดการเรียนการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านอาชีพสู่การมีงานทำ ในรูปแบบประจำ และแบบไป-กลับ

3) โรงเรียนเฉพาะความพิการ จำนวน 48 โรง (38 จังหวัด) ได้แก่

- โรงเรียนสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 21 โรง

- โรงเรียนสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น จำนวน 2 โรง

- โรงเรียนสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 19 โรง

- โรงเรียนสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายฯ จำนวน 4 โรง

มีหน้าที่จัดการศึกษาให้กับคนพิการวัยเรียน ประกอบด้วย บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น บกพร่องทางการได้ยิน บกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ บุคคลออทิสติก บุคคลพิการซ้อน

โดยจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับ อนุบาล -มัธยมศึกษาตอนปลาย ในรูปแบบโรงเรียนประจำ และไป-กลับ มุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ

2.3.2 ข้อมูลพื้นฐานของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีสถานศึกษาทั้งหมด 77 แห่ง ครบทุกจังหวัด โดยมีการจำแนกตามกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนครูผู้สอนของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา

กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา	สถานศึกษา	จำนวนครูผู้สอน (คน)
กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 1 และส่วนกลาง	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง	155
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดนนทบุรี	53
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดปทุมธานี	29
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรสาคร	27
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ	46
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม	61
กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 2	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 2 จังหวัดยะลา	62
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดปัตตานี	92
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดนราธิวาส	86
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสตูล	40
กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 3	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 จังหวัดสงขลา	89
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช	87
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร	40
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพัทลุง	35
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี	50
กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 4	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดระนอง	25
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 4 จังหวัดตรัง	48
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกระบี่	39
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดภูเก็ต	27
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพังงา	30

ตารางที่ 3 (ต่อ)

กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา	สถานศึกษา	จำนวนครูผู้สอน (คน)
กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 5	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 5 จังหวัดสุพรรณบุรี	52
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาญจนบุรี	56
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	40
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรสงคราม	25
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดราชบุรี	45
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเพชรบุรี	39
กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 6	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี	65
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอ่างทอง	27
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสิงห์บุรี	23
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสระบุรี	38
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชัยนาท	27
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	88
กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 7	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดนครสวรรค์	56
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุตรดิตถ์	47
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย	57
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตาก	48
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพิจิตร	41
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุทัยธานี	30
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์	52
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก	69
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกำแพงเพชร	42

ตารางที่ 3 (ต่อ)

กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา	สถานศึกษา	จำนวนครูผู้สอน (คน)
กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 8	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่	109
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน	32
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยา	44
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดแพร่	28
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดน่าน	32
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน	30
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเชียงราย	58
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำปาง	39
กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 9	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุดรธานี	81
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเลย	36
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดหนองคาย	37
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสกลนคร	54
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดหนองบัวลำภู	31
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดบึงกาฬ	38
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น	112
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมหาสารคาม	67
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์	87
กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 10	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอำนาจเจริญ	32
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร	29
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดร้อยเอ็ด	76
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร	33
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดนครพนม	42
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 10 จังหวัดอุบลราชธานี	115

ตารางที่ 3 (ต่อ)

กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา	สถานศึกษา	จำนวนครูผู้สอน (คน)
กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 11	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 11 จังหวัดนครราชสีมา	114
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุรินทร์	65
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดศรีสะเกษ	90
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชัยภูมิ	49
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดบุรีรัมย์	73
กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 12	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 12 จังหวัดชลบุรี	56
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดปราจีนบุรี	48
	ศูนย์การศึกษาพิเศษมหาจักรีสิรินธร ประจำจังหวัดนครนายก	25
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดระยอง	47
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสระแก้ว	38
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด	22
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดฉะเชิงเทรา	38
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดจันทบุรี	41
รวม		**4,067**

ที่มา: จาก *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,* โดย สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2566, ธรรมรักษ์การพิมพ์.

จากตารางที่ 3 จำนวนครูผู้สอนของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา พบว่า มีสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 77 แห่ง มีครูผู้สอนจำนวน 4,067 คน

2.3.3 โครงสร้าง และบทบาทของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2561) มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารและขอบข่ายหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

ด้านการบริหารงานวิชาการ มีขอบข่ายงาน ดังนี้ 1) งานแผนปฏิบัติการและสารสนเทศ 2) งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (EI) และเตรียมความพร้อม 3) งานบริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว 4) งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนร่วม การจัดการศึกษาในห้องเรียนคู่ขนาน 5) งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยครอบครัวและชุมชน 6) งานทะเบียนนักเรียน 7) งานวัดผลและประเมินผล 8) งานห้องสมุด/แหล่งเรียนรู้ 9) งานประกันคุณภาพการศึกษา 10) งานบริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (ระบบคูปองการศึกษา) 11) งานพัฒนา และฝึกอบรมผู้ดูแลคนพิการบุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้อง 12) งานให้คำปรึกษา แนะแนว และส่งต่อ 13) งานจัดการศึกมาสำหรับเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาล 14) งานนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล

ด้านการบริหารแผนงานและงบประมาณ มีขอบข่ายงาน ดังนี้ 1) งานแผนปฏิบัติการและสารสนเทศ 2) งานแผนงาน และจัดตั้งงบประมาณ 3) งานศูนย์ข้อมูลและระบบสารสนเทศ 4) งานการเงิน 5) งานบัญชี 6) งานพัสดุและสินทรัพย์ 7) งานควบคุมภายใน 8) งานนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล 9) งานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ด้านการบริหารงานบุคคล มีขอบข่ายงาน ดังนี้ 1) งานแผนปฏิบัติการและสารสนเทศ 2) งานสรรหา บรรจุ และแต่งตั้ง 3) งานทะเบียนประวัติบุคลากร 4) งานพัฒนาครูและบุคลากร 5) งานสวัสดิการครูและบุคลากร 6) งานวินัยและรักษาวินัย 7) งานพิจารณาความดีความชอบ 8) งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ 9) งานมาตรฐานวิชาชีพและวิทยฐานะ 10) งานนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล 11) งานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ด้านการบริหารทั่วไป มีขอบข่ายงาน ดังนี้ 1) งานแผนปฏิบัติการและสารสนเทศ 2) งานอาคารสถานที่ 3) งานรักษาความปลอดภัย 4) งานยานพาหนะ 5) งานสัมพันธ์ชุมชน เครือข่ายและวิเทศสัมพันธ์ 6) งานประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ 7) งานอนามัยและโภชนาการ 8) งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 9) งานโสตทัศนูปกรณ์ 10) งานกิจกรรมนักเรียน 11) งานระดมทุนและทรัพยากร 12) งานธุรการและสารบรรณ 13) งานนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและ รายงานผล 14) งานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

และมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษให้สอดคล้องกับกฎหมายและภาระงานที่สามารถดำเนินการได้อย่างแท้จริง ดังนี้

บทบาทที่ 1 จัดและส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : E1) และเตรียมความพร้อมของคนพิการ เพื่อเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนเรียนร่วม โรงเรียนเฉพาะความพิการ ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ดำเนินการโดยจัดและส่งเสริม สนับสนุน การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการ โดยจัดทำแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (Individualized Family Service Plan : IFSP) แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) แผนการสอนรายบุคคล (Individual Implementation Plan : IP) และ ให้บริการตามแผนจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการผู้เกี่ยวข้องเรื่องการจัดทำแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (IFSP) แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนการสอนรายบุคคล (IP) ให้คำปรึกษา แนะนำ และบริการพัฒนาศักยภาพด้านต่าง ๆ แต่ละประเภท ด้วยการรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน/ข้อมูลทั่วไป (จากการสัมภาษณ์ สังเกตและสืบค้นจากแฟ้มประวัติของคนพิการ) การคัดกรองคนพิการทางการศึกษาตามแบบคัดกรองของกระทรวงศึกษาธิการ การประเมินศักยภาพพื้นฐานของเด็กพิการ จัดหาสื่อ อุปกรณ์ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นทางการศึกษา การประเมินความก้าวหน้า การสรุปพัฒนาการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การนิเทศ ติดตามประเมินผลและการส่งต่อเด็กพิการไปรับบริการที่เหมาะสม เช่น บริการทางการแพทย์ โรงเรียนจัดการเรียนร่วม โรงเรียนเฉพาะความพิการและศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ เป็นต้น

บทบาทที่ 2 พัฒนา และฝึกอบรมผู้ดูแลคนพิการ บุกลากรที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

ดำเนินการ โดยการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และพัฒนาให้ความรู้ด้านการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการแก่ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ดูแลคนพิการ ผู้ที่สนใจหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดทำหลักสูตรและคู่มือการฝึกอบรมด้านการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ส่งเสริมให้มีการผลิตสื่อคู่มือและเอกสารทางวิชาการ จัดประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการ สร้างวิทยากรแกนนำ และครูต้นแบบด้านการศึกษาพิเศษ ส่งเสริมสนับสนุนสถาบันที่ผลิตบุคลากรซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและประกาศเกียรติคุณแก่บุคลากรที่มีผลงานดีเด่นด้านการศึกษาพิเศษ

บทบาทที่ 3 จัดระบบและส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการ

ดำเนินการโดยส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกยาทั่วไปจัดทำ จัดหา ประสานงานตลอดจนจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการให้บริการ สั่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรในการจัดการเรียนการสอน แก่คนพิการ ครอบครัว สถานศึกษา และทุกภาคส่วนในจังหวัด จัดให้มีการส่งเสริมการผลิต การให้บริการคำปรึกษา การพัฒนาองค์ความรู้ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สื่อการเรียนการสอนสำหรับคนพิการแต่ละประเภท

บทบาทที่ 4 จัดระบบบริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ (Transitional Services)

ดำเนินการโดย ประสานเครือข่ายในการบริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ (Transitional Services) ในลักษณะสหวิทยาการ เช่น ส่งไปรับบริการวินิจฉัยหรือฟื้นฟูทางการแพทย์ ส่งต่อไปฝึกอาชีพ เป็นต้น สถานศึกษามีกระบวนการจัดการการให้บริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ โดยการสำรวจ จัดทำและจัดเก็บข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประสานให้คนพิการได้รับบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจากผู้ปฏิบัติงานและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับคนพิการทั้งด้านการศึกษา การแพทย์ การสังคมสงเคราะห์และการอาชีพ เช่น วินิจฉัย หรือฟื้นฟูทางการแพทย์ การเรียนร่วม การสังคมสงเคราะห์ การได้รับสิทธิทางกฎหมาย และการฝึกอาชีพ เป็นต้น รวมทั้งจัดเตรียมคนพิการให้มีความพร้อม โดยคำนึงถึงความต้องการของคนพิการด้านสภาพแวดล้อม ช่วงระยะเวลาในสภาพแวดล้อมหนึ่งไปสู่สภาพแวดล้อมหนึ่ง เช่น จากสถานศึกษาหนึ่งไปอีกสถานศึกษาหนึ่ง จากบ้านไปสู่สถานศึกษา/โรงพยาบาล/สถานประกอบการอื่น ๆ ตามความต้องการจำเป็นของคนพิการ โดยจะต้องให้คนพิการ/ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับคณะบุคคลสหวิชาชีพ เพื่อให้การเปลี่ยนผ่านของคนพิการมีข้อจำกัดน้อยที่สุด ได้รับโอกาสในการพัฒนาศักยภาพมากที่สุด

บทบาทที่ 5 ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน ด้วยกระบวนการทางการศึกษา

ดำเนินการโดยให้บริการโดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพและการ ให้ความช่วยเหลือคนพิการ การจัดกระบวนการทางการศึกษาให้สามารถสริมสร้างศักยภาพ เพื่อสนองความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ ต้องดำเนินการโดยการให้ครอบครัวและชุมชนเป็นแกนหลักในการดูแลคนพิการ อย่างถูกต้องและเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้คนพิการ ได้รับการพัฒนาศักยภาพตามแผนการ จัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (IFSP) เช่น ทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่ ทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็ก ทักษะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน ทักษะทางสังคม ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ทักษะการใช้สติปัญญา และเตรียมความพร้อมทางวิชาการ

บทบาทที่ 6 เป็นศูนย์ข้อมูล รวมทั้งจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ

ดำเนินการโดยรวบรวมกฎหมาย มติกณะรัฐมนตรี ระเบียบ หลักเกณฑ์ นโยบาย และจัดทำฐานข้อมูล สารสนเทศ สถิติ ทะเบียนคนพิการ การ ได้รับบริการทางการศึกษา และอาชีพ ความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาของคนพิการ รวบรวมแหล่งเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานที่ให้บริการสำหรับคนพิการในพื้นที่ประสานและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างเจตคติ และความตระหนักร่วมในการพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ

บทบาทที่ 7 จัดระบบสนับสนุนการจัดการเรียนร่วม และประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัด

ดำเนินการโดย สนับสนุนให้สถานศึกษาที่จัดการเรียนร่วมแต่งตั้งคณะกรรมการการจัดการเรียนร่วมของสถานศึกษา คณะกรรมการ จัดทำแผนการ จัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนการสอนรายบุคคลให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล พร้อมทั้งสนับสนุนให้บุคคลที่มีความบกพร่องทางการศึกษาได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง สนับสนุนให้สถานศึกษา จัดกระบวนการเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผลตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล รวมทั้งส่งเสริม และร่วมแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนร่วมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประสานงานคณะอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการจังหวัด เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการกับทุกภาคส่วน

บทบาทที่ 8 ภาระหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

2.3.4 นโยบายการจัดการศึกษาสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

วิสัยทัศน์ (Vision)

สร้างโอกาส สร้างคนดีมีคุณภาพ และทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจ (Mission)

พันธกิจที่ 1 สร้างโอกาสทางการศึกษาด้วยการค้นหา ช่วยเหลือและป้องกันการออกกลางคันของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน

พันธกิจที่ 2 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความรู้ สมรรถนะ และทักษะจำเป็นเท่าทันการเปลี่ยนแปลงโนโลกยุคใหม่

พันธกิจที่ 3 พัฒนาประสิทธิภาพข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน

พันธกิจที่ 4 ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้บริหารมีการบริหารจัดการโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ตามหลักธรรมาภิบาล จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

พันธกิจที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ให้มีประสิทธิภาพและมีความปลอดภัย

เป้าประสงค์ (Goal)

1. ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างทั่วถึง เท่าเทียม โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

2. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีความกตัญญู และคุณลักษณะอันพึงประสงค์และดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ผู้เรียนมีความรู้ มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาในแต่ละระดับ

4. ผู้เรียนมีสมรรถนะ ทักษะจำเป็นเท่าทันการเปลี่ยนแปลงโลกยุคยุคใหม่ และมีความเป็นเลิศตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

5. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะในการปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานเท่าทันการเปลี่ยนแปลง

6. ครูสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ สมรรถนะ และทักษะที่จำเป็นเท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่

7. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ยึดหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบ จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้

8. ส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา (ศรร.)

9. พัฒนาระบบฐานข้อมูล สารสนเทศ ระบบบริหารจัดการที่ทันสมัยสามารถรองรับการทำงานในยุคดิจิทัล (Digital Workplace) เพื่อประโยชน์การใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ

10. โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์จัดสภาพแวดล้อมและมีระบบความปลอดภัยตามมาตรฐานสถานศึกษาปลอดภัย

11. โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์มีบุคลากรที่ดูแลผู้เรียนและอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมเพียงพอตามความจำเป็น

กลยุทธ์การพัฒนา (Development Strategies)

กลยุทธ์ที่ 1 การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษา

มาตรการ

1. พัฒนากระบวนการคัดกรอง การค้นหาเด็กตกหล่น การติดตามเด็กออกกลางคันเพื่อป้องกันเด็กหลุดออกจากระบบการศึกษา

2. จัดทำฐานข้อมูลผู้เรียนในสถานศึกษา ให้ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ

3. พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา

4. พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรวมในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

5. เสริมสร้างศักยภาพภาคีเครือข่ายเพื่อการจัดการศึกษาสงเคราะห์ให้มีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. ร้อยละของเด็กตกหล่นที่ได้รับโอกาสเข้ารับการศึกษาจากกระบวนการคัดกรองค้นหาเด็กตกหล่น

2. ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถเรียนจนจบหลักสูตร

3. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีฐานข้อมูลผู้เรียนที่ครอบคลุม มีประสิทธิภาพ และบูรณาการเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่น

4. ร้อยละของผู้เรียนในแต่ละสถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนาตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาจากกระบวนการจัดการเรียนรวมที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

6. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีภาคีเครือข่ายให้ความร่วมมือจัดการศึกษาสงเคราะห์อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ เหมาะสมกับอัตลักษณ์แห่งตน

มาตรการ

1. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีความกตัญญู และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามอัตลักษณ์แห่งตน

2.ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนได้รับการจัดการศึกษาเพื่อให้มีทักษะวิชาการ ทักษะวิชาชีพ ทักษะการดำรงชีวิต และสมรรถนะที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่

3. ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ เพื่อยกระดับสู่ความเป็นเลิศ

4. ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

5. พัฒนาให้ผู้เรียนอ่านออกเขียนได้ตามมาตรฐานช่วงชั้น

6. ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทย รักษ์ท้องถิ่น และภูมิใจในความเป็นไทย

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. ร้อยละของผู้เรียนที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความกตัญญู และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามอัตลักษณ์แห่งตน

2. ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการจัดการศึกษาเพื่อให้มีทักษะวิชาการ ทักษะวิชาชีพ ทักษะการดำรงชีวิต และสมรรถนะที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่

3. ร้อยละของผู้เรียบที่ได้รับการพัฒนา เพื่อยกระดับสู่ความเป็นเลิศตามศักยภาพ

4. ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

5. ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถอำนออกเขียนได้เพิ่มขึ้นตามมาตรฐานช่วงชั้น

6. ร้อยละของผู้เรียนที่ได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทย รักษ์ท้องถิ่น และภูมิใจในความเป็นไทย

กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

มาตรการ

1. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ มีเจตคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาสงเคราะห์

2. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และสมรรถนะด้านเทคโนโลยี ภาษาและการสื่อสาร พร้อมเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่

3. ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

4. ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้บริหารปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต รับผิดชอบ จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

5. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการยกย่อง เชิดชูเกียรติผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีผลงานดีเด่น

6. ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

7. ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาตนเองเพื่อให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

8. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. ร้อยละของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ มีเจตคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาสงเคราะห์

2. ร้อยละของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้และสมรรถนะด้านเทคโนโลยี ภาษาและการสื่อสาร พร้อมเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงโนโลกยุคใหม่

3. ร้อยละของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

4. ร้อยละของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต รับผิดชอบ จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

5. ร้อยละของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีผลงานดีเด่นได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ

6. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานด้านบุคลากรของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

7. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีระบบการบริหารงานบุคคลมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

8. ร้อยละของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ที่มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

9. ร้อยละของครู และบุคลากรทางการศึกษาที่สามารถพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่

มาตรการ

1. สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่จำเป็น

2. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะ ความเข้าใจ และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรม

3. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้ จัดหา ผลิต สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

4. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

5. ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำไมรูปแบบที่หลากหลาย

6. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้

7. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะจำเป็นและทักษะอาชีพในโลกยุคใหม่

8. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูเป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียนสู่ความสำเร็จ

9. เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการเรียนรู้

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. ร้อยละของครูที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่จำเป็น

2. ร้อยละของครูที่จัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะ ความเข้าใจ และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรม

3. ร้อยละของครูที่ใช้จัดหา ผลิต สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

4. ร้อยละของครูที่จัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

5. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีรูปแบการจัดการศึกษาเพื่อกาเพื่อการมีงานทำที่หลาย

6. ร้อยละของครูที่ใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้

7. ร้อยละของครูที่จัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะจำเป็นและทักษะอาชีพในโลกยุคใหม่

8. ร้อยละของครูที่เป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียนสู่ความสำเร็จ

9. ร้อยละของครูที่สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 5 การพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษา

มาตรการ

1. ส่งเสริม สนับสนุนให้สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษและสถานศึกษาบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

2. ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพบริบทของโรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่น ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

3. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียน

4. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา ปรับปรุงแบบรูปรายการอาคาร สิ่งก่อสร้าง จัดสภาพแวดล้อมและระบบความปลอดภัยตามมาตรฐานสถานศึกษาปลอดภัย

5. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา นำระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม

6. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา พัฒนาสภาพแวดล้อมเพื่อรองรับการทำงานในยุคดิจิทัล (Digital Workplace)

7. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา บูรณาการการเรียนรู้ตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

8. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา ใช้ระบบการนิเทศภายในโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญแต่ละประเภทในการจัดการศึกษาสงเคราะห์

9. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา ดำเนินการตามมาตรฐานด้านโภชนาการและการดูแลผู้เรียน

10. พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงาน และสนับสนุนให้สถานศึกษานำไปใช้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

11. พัฒนาระบบสารสนเทศดิจิทัลเพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายใน

12. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา ผ่านการประเมินเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา (ศรร.)

13. พัฒนาศักยภาพการประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพต่อเนื่อง

14. เสริมสร้างความเข้มแข็งการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำร่วมกับหน่วยงาน องค์กร ภาคีเครือข่าย

15. เสริมสร้างความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

16. ปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา และคัดเลือกผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาสงเคราะห์

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีความพึงพอใจต่อระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

3. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีหลักสูตรสถานศึกษา ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมสอดคล้องกับบริบทชุมชนและท้องถิ่น

4. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียน

5. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีอาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อมและระบบความปลอดภัยตามมาตรฐานสถานศึกษาปลอดภัย

6. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนอย่างเป็นรูปธรรม

7. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีสภาพแวดล้อมที่รองรับการทำงานในยุคดิจิทัล (Digital Workplace)

8. ร้อยละของสถานศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้ตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

9. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีระบบการนิเทศภายในโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญแต่ละประเภทในการจัดการศึกษาสงเคราะห์

10. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีมาตรฐานด้านโภชนาการและการดูแลผู้เรียน

11. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีและใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

12. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีระบบสารสนเทศดิจิทัลที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายใน

13. ร้อยละของสถานศึกษาผ่านการประเมินเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา (ศรร.)

14. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลายและต่อเนื่อง

15. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำกับหน่วยงานองค์กร ภาคีเครือข่าย

16. ร้อยละของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษา

17. ร้อยละความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อหลักเกณฑ์วิธีการสรรหาและคัดเลือก ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาสงเคราะห์

2.4 การประเมินความต้องการจำเป็น

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.4.1 ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

มีนักวิชาการให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ ดังนี้

ศิริพร อาจปักษา (2557) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง ความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นที่สังเกตได้ ซึ่งความแตกต่างนี้ทำให้เกิดปัญหาและหากไม่ได้รับการแก้ไข พัฒนาหรือสนองตอบจะก่อให้เกิดผลเสีย แต่หากได้รับการแก้ไขพัฒนาหรือสนองตอบก็จะเป็นผลดีต่อหน่วยงาน องค์กรบุคคลหรือกลุ่มบุคคลนั้น ๆ

ธัญชนก ศิริโสภิตกุล (2558) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันกับสภาพที่คาดหวัง ในการหาความต้องการจำเป็นเพื่อให้ได้ข้อมูลในการตัดสินใจเลือกหรือหาวิธีการแก้ไขปัญหาได้ตรงกับสภาพที่เป็นอยู่จริงหรือความต้องการที่แท้จริง

สุวิมล ว่องวาณิช (2558) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็นกระบวนการประเมินเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นกับสภาพที่ควรจะเป็น โดยระบุสิ่งที่ต้องการให้เกิดว่ามีลักษณะเช่นใด และประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่ามีลักษณะเช่นใด จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่าสมควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง การประเมินความต้องการจำเป็น

ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล (2560) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมเพื่อระบุความแตกต่างของสภาพที่คาดหวังหรือสภาพที่ควรจะเป็นกับสภาพที่เป็นจริงหรือสภาพในปัจจุบัน ซึ่งมีขั้นตอนเป็นระบบเพื่อนำผลที่ได้มาวิเคราะห์สำหรับระบุขนาดความแตกต่างและลำดับของความจำเป็น ทำให้เกิดสารสนเทศในการกำหนดว่าสมควรเปลี่ยนแปลงสิ่งใดและมีลำดับก่อนหลังอย่างไรอันนำไปสู่การปรับปรุงในกระบวนการการศึกษาหรือเปลี่ยนแปลงผลที่เกิดขึ้นปลายทางโดยมุ่งผลในเชิงบวกและสร้างสรรค์

McCawley (2009) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น คือ กระบวนการที่ทำให้สามารถตรวจสอบระดับความรู้ ความเข้าใจ และทักษะต่าง ๆ ของกลุ่มเป้าหมายได้ โดยข้อมูลที่ได้จากการประเมินนี่จะช่วยทำให้เห็นถึงช่องว่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่คาดหวัง

สรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการประเมินเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่คาดหวังหรือสภาพที่ควรจะเป็นกับสภาพที่เป็นจริงหรือสภาพในปัจจุบัน เพื่อให้ได้ข้อมูลในการตัดสินใจเลือกหรือหาวิธีการแก้ไขปัญหาได้ตรงกับสภาพที่เป็นอยู่จริงหรือความต้องการที่แท้จริง

2.4.2 ขั้นตอนในการประเมินความต้องการจำเป็น

การประเมินความต้องการจำเป็นมีกระบวนการขั้นตอนตามลำดับ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ชลาไล ไชยชมภู (2557) กล่าวว่า ขั้นตอนประเมินความต้องการจำเป็นประกอบด้วยเรื่องที่สำคัญคือ การกำหนดจุดประสงค์ของการประเมินความต้องการจำเป็น การกำหนดขอบเขตของการประเมินความต้องการจำเป็น การกำหนดวิธีการประเมินความต้องการจำเป็น การจัดเรียงลำดับความสำคัญต้องการจำเป็น การรายงานผลการประเมินความต้องการจำเป็นและการใช้ผลการประเมินความต้องการจำเป็น

ศรินภัสร์ โพธิ์ศรีมาตร (2558) กล่าววว่า ขั้นตอนหลักในการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น ประกอบด้วย 1) การระบุความต้องการจำเป็น (NEEDS Identification) โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพที่คาดหวังกับสภาพที่เป็นอยู่ 2) การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น (Need Solution) โดยแต่ละขั้นตอนจะต้องมีการจัดลำดับความสำคัญของผลการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นทุกกิจกรรม 3) การกำหนดแนวทางเพื่อพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดจากสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น (Need Solution)

กลอยใจ จันแหล้ (2558) กล่าวว่า ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น มีขั้นตอนการดำเนินงาน โดยแบ่งเป็นขั้นตอนการดำเนินงานออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 เป็นระยะก่อนการประเมิน เป็นขั้นตอนของการสำรวจเพื่อวางแผนทำการประเมินความต้องการจำเป็น โดยรวบรวมสิ่งที่ตระหนักว่าเป็นปัญหาหรือความต้องการจำเป็นของการปฏิบัติตนในปัจจุบัน แล้วกำหนดขอบเขตหรือประเด็นที่สนใจที่จะพัฒนา กำหนดวัตถุประสงค์ที่ต้องการประเมิน รวมทั้งกำหนดข้อมูลที่มีอยู่และเป็นข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับความต้องการจำเป็น ที่มุ่งประเมินและทำการกำหนดข้อมูลที่ รวบรวมแหล่งข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้ ระยะที่ 2 เป็นระยะระหว่างประเมินเป็นขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่กำหนด มีการกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดความต้องการจำเป็น และการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ระยะที่ 3 ระยะหลังการประเมิน เป็นขั้นตอนของการนำผลการประเมินในระยะที่ 2 ไปใช้ประโยชน์ โดยจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น กำหนดวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม สามารถปฏิบัติได้ และนำเสนอผลการปฏิบัติงาน ทำการประเมินความต้องการจำเป็น และนำเสนอการรายงานผลการประเมินความต้องการจำเป็นแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กำหนดแนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดจากความต้องการจำเป็นเพื่อเป็นแนวทางแก้ปัญหาต่อไป

สุวิมล ว่องวาณิช (2558) อธิบายไว้ว่า กระบวนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นโดยทั่วไปประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินงานที่จำแนกออกได้เป็น 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาสิ่งที่มุ่งหวัง (what should be)

2. การศึกษาสภาพที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน (พกat is)

3. การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 และ 2 และจัดลำดับความสำคัญของผลที่เกิดขึ้นเพื่อกำหนดเป็นความต้องการจำเป็น

4. การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความแตกต่างในข้อ 3 และจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น

5. การศึกษาและกำหนดแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดจากสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นที่วิเคราะห์ได้จากข้อ 4

McCawley (2009) ได้นำเสนอขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ทั้งหมด 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ ต้องการศึกษาอะไรจากการประเมินความต้องการจำเป็น

2. การเลือกกลุ่มเป้าหมาย ต้องการประเมินความต้องการจำเป็นจากใครหรือต้องการให้ข้อมูลแก่ใคร

3. การเก็บข้อมูล ควรเลือกวิธีการเก็บข้อมูลอย่างไรเพื่อจะให้ได้ในสิ่งที่นักวิจัยต้องการรู้

4. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง หมายถึง ควรเลือกอย่างไรจึงจะได้กลุ่มตัวอย่างที่สามารถอ้างอิงไปยังกลุ่มเป้าหมายหรือกลุ่มประชากรทั้งหมดได้

5. การเลือกเครื่องมือในการวิจัย หมายถึง การเลือกเครื่องมือและเทคนิคที่เหมาะสมกับการเก็บข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูล หมายถึง เลือกวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลให้เหมาะสมกับรูปแบบการวิจัย

7. การติดตามผล หมายถึง การจัดการกับข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ สรุปอภิปราย เพื่อนำไปสู่การวางแนวทางเพื่อพัฒนาในอนาคต

สรุปได้ว่า ขั้นตอนประเมินความต้องการจำเป็น มีขั้นตอนโดย กำหนดจุดประสงค์ กำหนดขอบเขตของการประเมินความต้องการจำเป็น กำหนดวิธีการประเมินความต้องการจำเป็น การจัดเรียงลำดับความสำคัญต้องการจำเป็น และกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดจากความต้องการจำเป็นเพื่อเป็นแนวทางแก้ปัญหาให้ถูกต้องเหมาะสม

2.4.3 การจัดลำดับความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็น

การจัดลำดับความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็นเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็น โดยมีวิธีการดังนี้

สุวิมล ว่องวาณิช (2558) ได้เสนอเทศนิควิธีใช้ในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสำหรับรูปแบบการตอบที่เป็นทั้งการตอบสนองเดี่ยว และรูปแบบการตอบสนองคู่ โดยมีวิธีการแนวคิดเบื้องหลังของแต่ละเทคนิควิธีการดำเนินการที่คล้ายคลึงกัน ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการสำคัญคือ การให้คะแนนความสำคัญตามวิธีการที่กำหนด การเรียงลำดับความสำคัญและการสรุปผลการจัดลำดับความสำคัญ ดังนี้

1. เทคนิคการจัดลำดับสำหรับข้อมูลแบบการตอบสบสนองเดี่ยวข้อมูลแบบการตอบสนองเดี่ยว ได้แก่ ข้อมูลที่ผู้ตอบเลือกตอบข้อคำถามในแบบสอบถามเพียงส่วนเดียว โดยอาจถามว่าข้อความนี้มีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับใดหรือท่านมีความต้องการจำเป็นด้านนี้มากน้อยเพียงใด เป็นการกำหนดความต้องการจำเป็นตามนิยามการแก้ปัญหา (solution definition) ในกลุ่มเทคนิควิธีการจัดลำดับจำนวน 3 วิธี ดังนี้

1.1 วิธีการจัดเรียงลำดับตามค่ามัธยฐานสำหรับมาตรแบบกลุ่ม (category scales) วิธีนี้นักวิจัยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างระบุน้ำหนักความสำคัญของความต้องการจำเป็นตามการรับรู้เป็นรายประเด็นตามมาตรประมานค่า ผู้ให้จะให้น้ำหน้าหนักความสำคัญกับความต้องการจำเป็นประเด็นต่าง ๆ เท่ากันได้ หากเห็นว่าความต้องการจำเป็นเหล่านั้นมีระดับความสำคัญเท่ากันจากนั้นทำการแจงนับความถี่ ที่กระจายตามมาตรประมาณค่าของแต่ละข้อรายการแล้วหาค่ามัธยฐานหรือฐานนิยม หรือค่าเฉลี่ย แต่ค่ามัธยฐานจะเป็นค่าสถิติที่เหมาะสมสำหรับข้อมูลที่อยู่ในมาตราจัดอันดับในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสามารถเรียงค่าจากมากไปหาน้อยหรือจากน้อยไปหามากตามค่าสถิติที่ได้ในแต่ละข้อรายการ อย่างไรก็ตามผลที่ได้จากการใช้วิธีนี้ในการจัดลำดับความสำคัญมีความเป็นไปได้สูงที่ความต้องการจำเป็นทุกประเด็นมีค่าเท่ากันซึ่งทำให้ต้องมีการอภิปรายเสริมหรือหาข้อมูลอื่นเสริมว่าความต้องการจำเป็นประเด็นใดมีความสำคัญมากที่สุดนับเป็นจุดอ่อนของวิธีนี้

1.2 วิธีการสรางมาตรประมาณช่วงขนาด (magnitude estimation scaling) การจัดความสำคัญความต้องการจำเป็นสามารถกระทำได้โดยใช้วิธีการสร้างมาตรประมาณช่วงขนาด (Magnitude Estimation Scaling-MES) โดยเปรียบเทียบความสำคัญของความต้องการจำเป็นซึ่งมีหลายด้านว่าด้านใดมีความสำคัญมากกว่าวิธีการสร้างมาตรประมาณช่วงขนาดจะมีการกำหนดความสำคัญของแต่ละข้อรายการด้วยคะแนนในเชิงเปรียบเทียบกับคะแนนความสำคัญของข้อความแรก ความต้องการจำเป็นที่ใช้เป็นฐานการอ้างอิง ซึ่งกำหนดโดยการประเมินความต้องการจำเป็นถือว่าเป็นวิธีที่ลดจุดอ่อนของวิธีแรก

1.3 วิธีการกำหนดน้ำหนักคะแนนรายคู่ (paired – weighing procedure) กระบวนการกำหนดน้ำหนักคะแนนรายคู่ (Paired - Weighing Procedure - PWP) เป็นวิธีการจัดลำดับความสำคัญด้วยการเปรียบเทียบความสำคัญของความต้องการจำเป็นทุกประเด็นเป็นรายคู่ให้ครบทุกคู่ที่เป็นไปได้ วิธีนี้จึงมีจุดเด่นกว่าสองวิธีแรกโดยปกติความต้องการจำเป็นที่ต้องการจัดลำดับความสำคัญไม่ควรเกิน 15 ข้อ หากเกิน 15 ข้อ จะทำให้กลุ่มตัวอย่างสับสนและไม่สามารถจำรายละเอียดของข้อรายการต่าง ๆ ได้ครบถ้วนสมบูรณ์

1.4 วิธีการจัดเรียงลำดับความสำคัญด้วยการ์ด (card sort) การจัดเรียงลำดับความสำคัญด้วยการ์ดเป็นวิธีการที่ใช้การ์ดเป็นอุปกรณ์ ที่ทำให้ผู้ประเมินความต้องการจำเป็นมีความสะดวกในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นมากขึ้น วิธีนี้มีขั้นตอนการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

1.4.1 ผู้รับผิดชอบในการประเมินความต้องการจำเป็นเตรียมข้อความที่แสดงความต้องการจำเป็นทั้งหมดที่ต้องจัดลำดับโดยการพิมพ์ในกระดาษที่เป็นการ์ด จัดทำการ์ดเป็นชุดตามจำนวนคนที่ทำหน้าที่จัดลำดับความสำคัญ

1.4.2 มอบการ์ดให้กับกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่จัดเรียงลำดับความสำคัญชี้แจงให้แยกการ์ดออกเป็นกอง ๆ ตามกลุ่มของข้อความที่คิดว่ามีความสำคัญอยู่ในกองเดียวกันจะเป็นกี่กองก็ได้

1.4.3 ระบุระดับความสำคัญในการ์ดแต่ละใบแล้วมอบการ์ดคืน

1.4.4 ผู้รับผิดชอบในการประเมินความต้องการจำเป็นจัดทำการแจกแจงความถี่ของคะแนนของการ์ดแต่ละใบ แล้วสรุปคะแนนเป็นภาพรวม เสนอเป็นผลการประเมินความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย

2. เทคนิคการจัดลำดับสำหรับข้อมูลแบบการตอบสนองครูปแบบของการให้ตอบข้อมูลแบบตอบสนองคู่ (dual - response format) มักปรากฏในแบบสอบถามที่มีข้อความให้ตอบในรูปมาตรประมาณค่าโดยให้ระบุข้อมูลทั้งสองชุด คือ ระดับของสภาพที่เป็นอยู่จริง และสภาพที่ควรจะเป็นรูปแบบนี้สร้างขึ้นโดยมีพื้นฐานแนวคิดของการนิยามความต้องการจำเป็นตามโมเดลความแตกต่าง (discrepancy model) วิธีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสามารถกระทำได้ ดังต่อไปนี้วิธีการที่ใช้หลักประเมินความแตกต่างพบว่าเป็นที่นิยมใช้กันมากเป็นวิธีที่มีรากฐานมาจากการประเมินความต้องการจำเป็นที่ใช้โมเดลความแตกต่าง ซึ่งมีการรวบรวมข้อมูลแบบการตอบสนองคู่จากมาตรวัดที่แสดงระดับความสำคัญ (Importance - I) ของข้อความนั้นเปรียบเสมือนค่าที่บอกระดับของ "what should be" และมาตรวัดที่แสดงระดับที่ข้อรายการนั้นได้รับการตอบสนองหรือระดับสัมฤทธิ์ผล (Degree of success - D) ที่เป็นอยู่ในขณะนั้นเปรียบเสมือนค่าที่บอกระดับของ "what is" สูตรในการ คำนวณระดับความต้องการจำเป็นแต่ละวิธีมีดังนี้

2.1 วิธี Mean Diference Method (MDF) กำหนดโดยหาผลต่างของค่าเฉลี่ยของ I และค่าเฉลี่ยของ D บางคนเรียกวิธีนี้ว่า Rank Order of Difference Scores

MDF = I-D

2.2 วิธี Priority Needs Index (PNI) เป็นวิธีการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นซึ่งพัฒนาขึ้นมาโดยใช้ค่าสถิติในรูปดัชนีที่สามารถบอกค่าต่ำสุดและสูงสุดได้ โดยสร้างดัชนี ชื่อว่า Priority Needs Index (PNI) ซึ่งดัดแปลงมาจากวิธีการเรียงตำแหน่งความต้องการจำเป็นจากความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพที่คาดหวังกับที่เป็นอยู่จริง (mean difference) โดยการถ่วงน้ำหนักของผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างและ D ด้วยน้ำหนักความสำคัญของ I

PNI = (I - D) x I

2.3 วิธี Modified Priority Needs Index (PNI modified) เป็นสูตรที่ปรับปรุงจากสูตร PNI ดั้งเดิมของ นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวาณิช ซึ่งเป็นวิธีที่หาค่าผลต่างของสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวัง (I - D) แล้วหารด้วยค่า D เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่วงกว้างมากเกินไป และให้ความหมายในเชิงการเปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นอยู่ปัจจุบันเป็นฐานในการคำนวณค่าอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่คาดหวังของกลุ่ม

PNI modified = = (I-D) / D

2.4 การวิเคราะห์เมทริกซ์ (matrix analysis) เป็นวิธีการวิเคราะห์ที่เน้นการเสนอผลการดำเนินงานของหน่วยงานในส่วนที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อนที่ควรได้รับการพัฒนา โดยการแบ่งตารางออกเป็น 4 ช่อง แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพที่มุ่งหวัง (หรือเรียกว่าเกณฑ์ที่ควรระเป็น) และสภาพที่เกิดขึ้นจริงจุดที่ใช้ใช้ในการแบ่งอาจเป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงต่ำ ที่กำหนดหรือเกณฑ์ที่ผู้ประเมินเห็นว่าเหมาะสมที่จะเป็นจุดตัด (cut - off score)

ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ โดยใช้วิธี Modified Priority Needs Index (PNI modified) ในการวิเคราะห์เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.5 นวัตกรรมการบริหารการศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมไว้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.5.1 ความหมายของนวัตกรรม

มีนักวิชาการให้ความหมายของนวัตกรรมไว้ ดังนี้

จิราภา ประพันพัฒน์ (2560) กล่าวว่า นวัตกรรม หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการที่นำมาปรับใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการเพื่อให้งานที่ปฏิบัติอยู่เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น และเกิดสิ่งใหม่ในองค์กร

ปิยะนันท์ รักธรรม (2563) กล่าวว่า นวัตกรรม หมายถึง การพัฒนาและการนำสิ่งใหม่ ๆ มาใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพและผลลัพธ์ของกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในภาคการผลิตและบริการ

ปรีชา บุญศรี (2564) กล่าวว่า นวัตกรรม คือ การผสมผสานความคิดสร้างสรรค์กับเทคโนโลยีเพื่อสร้างผลผลิตหรือบริการที่ใหม่และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สุกัญญา แช่มช้อย (2565) กล่าวว่า การกระทำหรือการสร้างสิ่งใหม่ที่มีการพัฒนาแนวคิดหรือปรับเปลี่ยนวิธีการ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานทั้งในลักษณะที่เป็นผลิตภัณฑ์ บริการ กระบวนการหรือรูปแบบธุรกิจใหม่ที่ตอบสนองต่อความต้องการและแก้ปัญหาทั้งในปัจจุบันและอนาคต อีกทั้งเป็นการเพิ่มคุณค่าและมูลค่าให้กับผลลัพธ์

McKeown (2008) ได้ให้ความหมายไว้ว่า นวัตกรรม (Innovation) หมายถึง การดำเนินการหลายอย่างในรูปแบบที่แตกต่างออกไปอาจหมายถึงการปรับเปลี่ยนแนวคิด วิธีการสร้าง การจัดการกระบวนการ หรือแม้กระทั่งโครงสร้างขององค์กร โดยไม่ว่าจะเป็นการปรับเปลี่ยนที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงที่รุนแรงหรือการพัฒนาต่อยอด

Richard (2009) กล่าวว่า นวัตกรรม คือ การสังเคราะห์รวบรวมความรู้เดิมให้เกิดเป็นผลิตภัณฑ์ กระบวนการ หรือบริการใหม่ที่มีคุณค่าและมีความสำคัญ

Christensen (2011) กล่าวว่า นวัตกรรม หมายถึง การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานหรือวิธีการใช้ชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งนวัตกรรมที่เกิดขึ้นจากการแตกหักที่สามารถเปลี่ยนแปลงตลาดและอุตสาหกรรมได้.

สรุปได้ว่า นวัตกรรม หมายถึง กระบวนการที่สร้างสรรค์ นำความคิดใหม่ ๆ รวมถึงการปรับปรุง และการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ที่มีคุณค่าและประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพและการตอบสนองต่อความต้องการของสังคมหรือองค์กร

2.5.2 ความหมายของนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

มีนักวิชาการ นักวิจัยให้ความหมายของนวัตกรรมการบริหารการศึกษาไว้ ดังนี้

พิสณุ ฟองศรี (2551) กล่าวถึง นวัตกรรมทางการศึกษา หมายถึง ความคิด วิธีการ ขั้นตอนหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ที่นำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร

ถวัลย์ มาศจรัส (2556) กล่าวว่า นวัตกรรมทางการศึกษา หมายถึง ความคิดใหม่ รูปแบบใหม่ วิธีการใหม่ เทคนิคใหม่ แนวทางใหม่ ผลผลิตใหม่ที่ได้รับการประยุกต์ สร้างสรรค์และ

พัฒนา ทั้งจากการต่อยอดภูมิปัญญาเดิม หรือจากการคิดค้นขึ้นมาใหม่ด้วยภูมิปัญญาใหม่ให้เกิดสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

ทิศนา แขมมณี (2560) ให้ความหมายไว้ว่า นวัตกรรมการศึกษา หมายถึง กระบวนการแนวคิด หรือวิธีการใหม่ ๆ ทางการศึกษาที่อยู่ระหว่างการทดลองและได้รับการพัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบและครอบคลุม เพื่อทดสอบประสิทธิภาพก่อนที่จะได้รับการยอมรับและนำไปประยุกต์ใช้ในระบบการศึกษาอย่างแพร่หลาย

ปิยะนุช วัฒนกุล (2561) กล่าวว่า นวัตกรรมทางการศึกษา หมายถึง การนำเสนอวิธีการใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน เช่น การใช้วิธีการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การประเมินผลที่ใช้เทคโนโลยีและข้อมูลในการพัฒนา

สรุปได้ว่า นวัตกรรมการบริหารการศึกษา หมายถึง การนำแนวคิด ทฤษฎี ที่มีอยู่แล้วนำมาพัฒนาพัฒนาระบบการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการนำเทคโนโลยีและแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ

2.5.3 ประเภทของนวัตกรรมทางการศึกษา

วชิรศักดิ์ มัชฌิมาภิโร (2559) ได้กล่าวถึง นวัตกรรมทางการศึกษา ว่ามีหลากหลายรูปแบบที่สามารถนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทและผู้เรียนได้ โดยได้ให้คำอธิบายเพิ่มเติม ดังนี้

1. นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product Innovation) หมายถึง สื่อที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่เรียนได้มากขึ้น เกิดการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เช่น ชุดการเรียนการสอน ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้ บทเรียนโปรแกรม หรือสื่อประกอบการสอน

2. นวัตกรรมกระบวนการ (Process) หมายถึง วิธีการสอนหรือเทคนิคการสอนที่ครูเป็นผู้ประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียน เช่น วิธีการสอนแบบบูรณาการ วิธีการสอนแบบหมวก 6 ใบ วิธีการสอนแบบ STEM วิธีการสอนแบบ Blended learning เป็นต้น

จิติมา วรรณศรี (2563) ได้จำแนกประเภทของนวัตกรรมไว้ 5 ประเภท ดังนี้

1. นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product Innovation) คือ ผลิตภัณฑ์ใหม่ที่แตกต่างจากเดิมโดยในทางการศึกษานวัตกรรม ประเภทผลิตภัณฑ์สามารถพบได้จากลือการสอน ชุดการสอน หรือโปรแกรมสำเร็จรูป

2. นวัตกรรมการบริการ (Services Innovation) คือ นวัตกรรมใหม่ในลักษณะของนามธรรมหรือรูปธรรมที่สร้างขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวก และเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่องค์กรทางการศึกษา หมายถึง การบริการแก่นักเรียน ครู เช่น ระบบการลงทะเบียน หรือระบบออนไลน์ที่มีส่วนในการจัดการได้ดียิ่งขึ้น

3. นวัตกรรมกระบวนการ (Process Innovation) คือ แนวทางการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอนตั้งแต่เริ่มจนสิ้นสุด เพื่อให้การบริหารงานบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ในทางการศึกษา

หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของการจัดการศึกษา เช่น กระบวนการอบรมพัฒนาบุคลากร เป็นต้น

4. นวัตกรรมวิธีการ คือ นวัตกรรมใหม่ที่เป็นเทคนิควิธีการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลการทำงานขององค์กรในทางการศึกษา หมายถึง วิธีการสอน วิธีการพัฒนาบุคลากรรูปแบบการจัดการศึกษาต่าง ๆ เป็นต้น

สุกัญญา แช่มช้อย (2565) กล่าวว่า ลักษณะของนวัตกรรมในมุมมองของการศึกษาสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product Innovation) หมายถึง สิ่งที่เกิดจากการบริหารจัดการของผู้บริหาร ครู ในรูปแบบของวัสดุ อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้ (สื่อ) หรือหลักสูตรในเชิงของนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ของสถานศึกษา หรือโปรแกรมการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน

2. นวัตกรรมกระบวนการ (Process Innovation) หมายถึง นวัตกรรมที่เป็นกระบวนการให้บริการการศึกษา การจัดกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียน

3. นวัตกรรมรูปแบบธุรกิจ (Business Model Innovation) หมายถึง นวัตกรรมที่เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่เน้นภารกิจหลักของสถานศึกษา เป็นการสะท้อนถึงความแตกต่างของสถานศึกษา เช่น โปรแกรมการศึกษา/การจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างออกไปจากสถานศึกษาอื่น ๆ

4. นวัตกรรมรูปแบบการบริหาร (Managerial Model Innovation) หมายถึง นวัตกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาคิดค้นวิธีการ แนวทางการบริหารจัดการศึกษาใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงานทั้ง 4 ฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นงานด้านวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไปของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า นวัตกรรมทางการศึกษาสามารถจำแนกออกเป็นผลิตภัณฑ์ กระบวนการ รูปแบบธุรกิจ และรูปแบบการบริหาร ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นที่จะศึกษานวัตกรรมรูปแบบการบริหาร หรือนวัตกรรมการบริหารการศึกษา ซึ่งนำมาสู่แนวทางการบริหารจัดการศึกษาใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการในสถานศึกษา

2.5.4 กระบวนการพัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษา

มีนักวิชาการ นักวิจัยกล่าวถึงกระบวนการพัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาไว้ ดังนี้

ทิศนา แขมมณี (2559) ได้ให้หลักการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ดังนี้

1. การระบุปัญหา (problem) ความคิดใหม่ๆ มากมายเริ่มต้นขึ้นเมื่อมีคนมองเห็นปัญหาและต้องการแก้ไขเพื่อให้ผลลัพธ์ทุกอย่างดีขึ้น

2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย (objective) หลังจากที่ทราบปัญหาแล้ว ลำดับต่อไปคือการกำหนดจุดมุ่งหมายของนวัตกรรม รวมถึงคุณสมบัติ ประสิทธิภาพของนวัตกรรมเหล่านั้น

3. การศึกษาข้อจำกัดต่าง ๆ (constraints) ก่อนการสร้างสรรค์นวัตกรรม ผู้พัฒนาควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของปัญหาและข้อจำกัดในบริบทที่นวัตกรรมจะถูกนำไปใช้ เพื่อให้สามารถออกแบบและพัฒนาให้เหมาะสมและใช้งานได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพในสภาพแวดล้อมนั้น

4. การประดิษฐ์คิดค้นนวัตกรรม (innovation) ได้แก่ การแสวงหาทางเลือกในการแก้ไขปัญหาต้องอาศัยความรู้ ประสบการณ์ ข้อมูล และความคิดสร้างสรรค์ของผู้สร้างนวัตกรรม ซึ่งอาจเกิดจากการดัดแปลงหรือปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่เดิมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น หรืออาจเป็นการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ทั้งหมดก็ได้ นวัตกรรมสามารถอยู่ในหลากหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหาและเป้าหมายที่ต้องการ เช่น แนวคิด หลักการ แนวทาง ระบบ รูปแบบ วิธีการ กระบวนการ เทคนิค สิ่งประดิษฐ์ หรือเทคโนโลยี เป็นต้น ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใด นวัตกรรมจะต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับหลักการ วัตถุประสงค์ โครงสร้าง และแนวทางการนำไปใช้ให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการ

5. การทดลองใช้ (experimentation) เมื่อมีไอเดียหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ สิ่งสำคัญคือต้องวิเคราะห์ว่าไอเดียหรือสิ่งประดิษฐ์นวัตกรรมนั้นใช้ได้ผลดีหรือไม่ ซึ่งหมายความว่าต้องมีการทดสอบนวัตกรรมนั้นเพื่อดูว่ามันดีแค่ไหนและสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้หรือไม่ การวิเคราะห์ผลลัพธ์ของนวัตกรรมจะช่วยให้ผู้พัฒนา ได้แก้ไขปัญหาที่พบ เพื่อปรับปรุงนวัตกรรมให้ดีขึ้น

6. การเผยแพร่ (dissemination) เมื่อแน่ใจแล้วว่านวัตกรรมที่สร้างขึ้นมีคุณภาพและประสิทธิภาพตามที่ต้องการ นวัตกรรมนั้นก็พร้อมที่จะได้รับการเผยแพร่ให้เป็นที่ รู้จักและยอมรับนำไปใช้กันอย่างแพร่หลาย

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2559) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญดังนี้

1. การวิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้มีเป้าหมายสำคัญเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามจุดหมายของหลักสูตรซึ่งเป็นสภาพที่หลักสูตรคาดหวังให้เกิดขึ้น แต่ในสภาพที่เป็นจริงผู้เรียนไม่ได้เป็นไปตามสภาพที่คาดหวัง คือ ยังไม่บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร หรืออาจกล่าวได้ว่า สภาพที่เกิดขึ้นจริงไม่สอดคล้องกับสภาพที่คาดหวังหรือมีความแตกต่าง สภาพการณ์เช่นนี้เรียกว่า เกิดปัญหาการเรียนรู้ ดังนั้นปัญหาการเรียนรู้ถ้าพิจารณาในระดับหลักสูตรคือ สภาพของความไม่สอดคล้องกันระหว่างผลการจัดการศึกษากับจุดหมายของหลักสูตร ถ้าพิจารณาในระดับชั้นเรียนก็คือ สภาพของความไม่สอดคล้องกันระหว่างผลการเรียนรู้ของผู้เรียนกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด หรือจุดประสงค์การเรียนรู้

2. การศึกษาและเลือกนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการเรียนรู้ หลังจาการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้ในขั้นตอนที่ 1 จะทำให้ครูเข้าใจปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่ชัดเจนขึ้น ขั้นตอน

ต่อไปครูจึงควรศึกษานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ให้หลากหลายจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้ครูมีข้อมูล ความเข้าใจ และสามารถเลือกนวัตกรรมที่จะนำมาใช้แก้ปัญหาการเรียนรู้นั้นให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนมากที่สุด

3. การออกแบบนวัตกรรม เมื่อครูได้ข้อมูลเกี่ยวกับนวัตกรรมและเลือกนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการเรียนรู้ได้เหมาะสมแล้วครูควรออกแบบนวัตกรรม ซึ่งเป็นการกำหนดขอบข่ายเนื้อหาสาระ องค์ประกอบ รูปแบบของนวัตกรรมว่าควรมีลักษณะอย่างไร มีองค์ประกอบอย่างไร มีกระบวนการ กิจกรรมในการจัดการเรียนรู้เพื่อปัญหาการเรียนรู้อย่างไร เช่น ถ้าครูเลือกใช้นวัตกรรมประเภทชุดกิจกรรมพัฒนาอาจจะมีส่วนประกอบดังนี้ 1) ชื่อชุดกิจกรรมพัฒนา 2) จุดประสงค์ 3) คำชี้แจง 4) เวลาที่ใช้ปฏิบัติกิจกรรม 5) กิจกรรมที่ปฏิบัติ 6) คำถามหรือข้อทดสอบ 7) แบบประเมินหรือแบบบันทึกผลการใช้ และ 8) แบบฝึกหัด

4. การสร้างนวัตกรรม เป็นขั้นตอนที่ครูทำนวัตกรรมตามที่ออกแบบไว้ให้ครบถ้วนตามองค์ประกอบของนวัตกรรมที่กำหนดไว้ ถ้าเป็นนวัตกรรมประเภทสื่อ เอกสาร เช่น แบบฝึก ชุดกิจกรรมพัฒนา ชุดการสอน ครูก็ต้องลงมือเขียนสาระ รายละเอียดตามลักษณะและรูปแบบของนวัตกรรมที่ออกแบบไว้ กรณีที่เป็นนวัตกรรมประเภทเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ หรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้ครูต้องจัดทำแผนการจัดการเรียบรู้ที่ชัดเจนในขั้นตอนหรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ของนวัตกรรมนั้น ๆ

5. การตรวจคุณภาพของนวัตกรรมโดยผู้เชี่ยวชาญ ประเด็นสำคัญประการหนึ่งในการประเมินนวัตกรรมคือการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ซึ่งจะกำหนดว่านวัตกรรมนั้นถูกต้อง เหมาะสม และสอดคล้องกับปัญหาการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ และกลุ่มอายุของผู้เรียนหรือไม่ กระบวนการประเมินนี้เกี่ยวข้องกับการให้ผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อย 3 คนหรือบุคคลที่มีประสบการณ์สูงในสาขาที่เกี่ยวข้องตรวจสอบนวัตกรรมเพื่อให้แน่ใจว่ามีคุณภาพและนำไปใช้ได้ นวัตกรรมนั้นพร้อมกับวัตถุประสงค์การวิจัย คำจำกัดความของคำศัพท์เฉพาะ และแบบฟอร์มตรวจสอบคุณภาพจะถูกนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญประเมินนวัตกรรม โดยพิจารณาจากเกณฑ์ต่าง ๆ เช่น ความสอดคล้องกับปัญหาการเรียนรู้และวัตถุประสงค์การวิจัย ความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ความชัดเจน ความสมบูรณ์ในด้านเนื้อหาและองค์ประกอบ ความเป็นไปได้ในการใช้งานจริง และประสิทธิผลในการแก้ไขปัญหาของผู้เรียน หากผลการประเมินไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือหากผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแนวทางปรับปรุง นวัตกรรมนั้นควรได้รับการแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อปรับปรุงคุณภาพ

6. การตรวจสอบประสิทธิภาพของนวัตกรรมโดยการทดลองใช้การตรวจสอบคุณภาพของนวัตกรรมบางประเภท เมื่อผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วจะต้องนำไปทดลองใช้

กับนักเรียนที่เป็นคนละกลุ่มกับกลุ่มที่ศึกษาวิจัย แล้วตรวจสอบประสิทธิภาพตาม "เกณฑ์ประสิทธิภาพ" ที่กำหนดไว้

รัตนา จันทร์รวม (2560) ได้สรุปไว้ว่า กระบวนการสร้างนวัตกรรมการจัดการศึกษาเริ่มจากการเข้าใจปัญหาที่สถานศึกษาเผชิญอยู่และมุ่งมั่นที่จะแก้ไข จากนั้น นักวิจัยสำรวจหลักการใหม่ที่สามารถช่วยปรับปรุงการบริหารสถานศึกษา สุดท้าย ผู้บริหารสร้างนวัตกรรมการจัดการเฉพาะเพื่อช่วยปรับปรุงวิธีการดำเนินงานของสถานศึกษา หลังจากการประเมินเสร็จสิ้น สถานศึกษาทุกแห่งสามารถนำแนวทางใหม่เหล่านี้ไปปรับใช้ได้

สรุปได้ว่า กระบวนการสร้างนวัตกรรมการบริหารการศึกษา ประกอบด้วย การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี หลักการทางการบริหารการศึกษา การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาเพื่อระบุปัญหาของการบริหารสถานศึกษา กำหนดจุดมุ่งหมาย ออกแบบนวัตกรรม โดยศึกษาแนวทางจากสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศมานำไปสู่การสร้างนวัตกรรมและตรวจคุณภาพ ประสิทธิภาพของนวัตกรรม

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 วิจัยในประเทศ

เอกราช สุเต็ม (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการหน่วยบริการประจำอำเภอ กรณีศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานในหน่วยบริการอำเภออยู่ในระดับมาก แต่พบปัญหาหลายประการ เช่น บุคลากรขาดประสบการณ์ สื่อการสอนไม่เพียงพอ บุคลากรขาดความรู้ด้านการบัญชี ขาดความเข้าใจในการจัดทำโครงการ สภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการศึกษาสำหรับคนพิการ ขาดความเข้าใจในระบบงานบุคลากร กายภาพบำบัดไม่เพียงพอ หัวหน้างานขาดประสบการณ์ แนวทางการบริหารจัดการหน่วยงานบริการอำเภอภายใต้ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดน่าน มีดังนี้ กลุ่มบริหารวิชาการควรร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาแผนการศึกษารายบุคคล (IEP) ที่ตอบสนองความต้องการ จัดเตรียมสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม และจัดฝึกอบรมบุคลากร ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลคนพิการเพื่อเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ

ชูศักดิ์ ศิริเชียงพิณ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการอำเภอ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการอำเภอ ตามความคิดเห็นของบุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก โดยรวมอยู่ในระดับมาก (M = 3.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ มีการคัดกรองและประเมินความสามารถพื้นฐาน (M = 3.57) ให้บริการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล/แผนให้บริการ

ช่วยเหลือครอบครัวและประเมินผลการให้บริการ (*M* =3.52) และประสานการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (*M* = 3.51) 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตาม 1) ตำแหน่ง 2) วุฒิการศึกษา และ3) ประสบการณ์การทำงาน เกี่ยวกับสภาพการบริหารหารงานวิชาการของหน่วยบริการอำเภอ พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติติที่ระดับ .05 ความคิดเห็นของบุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และความคิดเห็นของบุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คณน สิริโชคเจริญ (2565) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพ สำหรับสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบล ในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และความต้องการจำเป็นเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การบริหารทรัพยากรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้, การวัดและประเมินผลการเรียนรู้, การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา, การบริหารหลักสูตร, การนิเทศการจัดการเรียนรู้และการทำงาน, การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้, และการบริหารการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ 2) แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพสำหรับสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม ตามองค์ประกอบทั้ง 7 คือ การบริหารหลักสูตร, การบริหารการจัดการเรียนรู้, การบริหารทรัพยากรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้, การนิเทศการจัดการเรียนรู้และการทำงาน, การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา, การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ โดยเริ่มจากการวางแผน (Plan: P) ด้วยวิธีการกำหนดขอบข่ายงาน สำรวจ วิเคราะห์จัดทำแผน จัดทำคำสั่ง แล้วนำไปสู่การปฏิบัติ (Do: D) ด้วยการดำเนินงานทุกขั้นตอนตามแผนที่วางไว้พร้อมทั้งมีการตรวจสอบ (Check: C) ผลการดำเนินงานตลอดเวลาตามขอบข่ายงานภายในห้วงเวลาที่กำหนดในแผน ซึ่งมีทั้งงานที่ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และงานที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข และการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (Act: A) เป็นการปรับแก้ตามผลการตรวจสอบและประเมินในขั้นตอนก่อนหน้านี้ ทำให้สถานศึกษาได้เปลี่ยนแปลงพัฒนาไปในทางที่ดี ที่พึงประสงค์มากยิ่งขึ้น ได้รับการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมาก

ช่อทิพย์ มงคลธวัช และ ณิรดา เวชญาลักษณ์ (2565) ได้ศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การนิเทศภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจัดอบรม นิเทศ กำกับติดตามและประเมินผล กำหนดกรอบกิจกรรม ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงเนื้อหาในหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน อบรมผู้สอน ผู้ปกครองให้มีความรู้ความเข้าใจ การจัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านการวัดผลและประเมินผล วิเคราะห์ ผู้เรียน วิเคราะห์ระดับความสามารถ มีวิธีการประเมินที่หลากหลาย ประเมินผลตามสภาพจริง ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ทุกคนมีส่วนร่วมในกระบวนการนิเทศ สร้างความเข้าใจ ความตระหนัก สร้างแนวทางการนิเทศแบบกัลยาณมิตร ด้านการวิจัยในชั้นเรียน สร้างความเข้าใจ ปรับเปลี่ยนทัศนคติ ในขั้นตอนกระบวนการวิจัยที่ถูกต้อง ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา การจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ เทคโนโลยีให้เพียงพอ ปรับปรุงคู่มือสื่อฯ ให้ความรู้ครู ผู้ปกครอง ชุมชน ประดิษฐ์ ดัดแปลงสื่อที่มีอยู่แล้ว หรือประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์ให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนแต่ละบุคคล

ณพรรษกรณ์ ชัยพรม (2565) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเฉพาะด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 8 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถามศึกษา การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาระบบการประกับคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา และอยู่ในระดับมากจำนวน 9 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การนิเทศการศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นอื่นที่จัดการศึกษา การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การแนะแนว การส่งเสริมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ในสถานศึกษา และการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร พบว่า โรงเรียนควรเสริมสร้างการแนะแนวและการสนับสนุนนักเรียน เสริมสร้างกิจกรรมทางวิชาการของชุมชนโดยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างคนในชุมชน ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาและส่งเสริมแหล่งการเรียนรู้เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ฟาตีฮะห์ บินแวมะยิ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และ 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตาม อายุ พบว่าภาพรวมไม่แตกต่างกัน และจำแนกตาม ประสบการณ์ทำงาน พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกังกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วราภรณ์ จิตชาญวิชัย (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการตามทัศนะของครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคใต้ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับดี 2) ครูที่เพศ วุฒิการศึกษา วิทยฐานะ ต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน ครูที่อยู่ในโรงเรียนที่ผู้บริหารมีวิทยฐานะแตกต่างกัน และครูที่อยู่ในโรงเรียนที่ผู้บริหารเพศต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ 3) ข้อเสนอแนะคือผู้บริหารต้องมีความรู้และเป็นผู้นำทางวิชาการ จัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบ นิเทศ กำกับ ติดตามงาน พัฒนารูปแบบการให้บริการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ พัฒนาองค์ความรู้ให้กับครูและประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน ชุมชน ภาคีเครือข่ายเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ สนับสนุนให้ชุมชนมีความรู้พึ่งพาตนเองได้ และต้องพัฒนารูปแบบการให้บริการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

อารีวรรณ เรือนพิบูลย์ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ของหน่วยบริการประจำอำเภอศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุตรดิตถ์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาและความต้องการ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ภายในห้องเรียนของหน่วยบริการประจำอำเภอ

สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา นักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ นักเรียนออทิสติก และด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ภายนอกห้องเรียนของหน่วยบริการประจำอำเภอ แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ของหน่วยบริการประจำอำเภอ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุตรดิตถ์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้แก่ การจัดพื้นที่ให้เหมาะสมกับสภาพความพิการของนักเรียนแต่ละบุคคล การแบ่งมุ่งที่เน้นการปฏิบัติจริง การจัดลานเพื่อกระตุ้นประสาทสัมผัสและการคำนึงถึงลักษณะความพิการเพื่อจัดหาโต๊ะเรียนที่มีลักษณะพิเศษ รวมถึงการจัดทำทางลาด ราวจับ หลังคาคลุมทางเดินเพื่อความปลอดภัยและเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนที่ใช้เก้าอี้ล้อเข็น

ภัชญณัญ ภัทรพนาสกุล (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยรวมอยู่ระดับมาก สภาพพึงประสงค์โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็นเรียงลำดับมากไปหาน้อยดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการสร้างเครือข่ายในชุมชน ลำดับที่ 2 ด้านการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาครู ลำดับที่ 3 ด้านการบริการและประชาสัมพันธ์ ด้านที่ 4 ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม และแนวทางการบริหารหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มี 26 แนวทาง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

2.6.2 วิจัยต่างประเทศ

Adedeji & Okoro (2017) ได้ทำการศึกษาการเสริมสร้างผลลัพธ์ทางการศึกษาผ่านการจัดการทางวิชาการระดับเขต: การศึกษาจากประเทศไนจีเรีย โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงผสมผสาน (mixed methods) รวมถึงการสำรวจและการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการศึกษาพบว่าการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพจากหน่วยบริการอำเภอมีผลบวกต่อการพัฒนาคุณภาพการสอนของครูและผลการเรียนของนักเรียน การสนับสนุนจากหน่วยบริการอำเภอรวมถึงการจัดฝึกอบรมครูและการติดตามผลการเรียนอย่างต่อเนื่อง

Johnson & Lee (2019) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการและผลกระทบต่อผลการเรียนของนักศึกษา: การศึกษาในระดับอุดมศึกษา พบว่า ผู้นำทางวิชาการที่มีวิสัยทัศน์และทักษะการจัดการที่ดีสามารถปรับปรุงผลการเรียนของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ การสนับสนุนทางวิชาการและการพัฒนาวิชาชีพของครูเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของนักเรียน

Smith & Lopez (2020) ได้ศึกษาศึกษาบทบาทของหน่วยบริการอำเภอในประเทศเคนยาในการปรับปรุงผลการเรียนของโรงเรียน การศึกษานี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ดูแลระบบในสามอำเภอ ผลการวิจัยพบว่า

หน่วยบริการอำเภอมีบทบาทสำคัญในการให้การสนับสนุนทางวิชาการ การจัดการทรัพยากร และการประสานงานระหว่างโรงเรียน การสนับสนุนจากหน่วยบริการอำเภอช่วยให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้นในการดำเนินงานและปรับปรุงผลการเรียนของนักเรียน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า หน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษมีขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) การบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม 2) การส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม 3) การส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพ 4) การจัดทำทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ 5) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (ตามกฎกระทรวง) และหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษได้กำหนดให้มีโครงสร้างการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ประกอบด้วย ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้เรียน ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม เพื่อทำให้การบริหารงานของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

3.1 ระยะที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบของศูนย์การศึกษาพิเศษ

3.2 ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3.1 ระยะที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบของศูนย์การศึกษาพิเศษ

3.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1.1 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จาก 77 ศูนย์การศึกษาพิเศษ 12 กลุ่มเครือข่าย หน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ 653 แห่ง รวมทั้งหมด 4,067 คน

3.1.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 322 คน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการกำหนดตัวอย่าง กรณีทราบจำนวนประชากรของยามาเน (Yamane, 1973) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

ความหมายของสัญลักษณ์ในสูตร ได้แก่

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้ กำหนดให้เท่ากับ .05

เมื่อแทนค่าลงในสูตรจะได้ผลดังต่อไปนี้

$$n = \frac{4067}{1 + 4067\,(0.05^2)}$$

$$= 321.06$$

จากการแทนค่าสูตรดังกล่าว ได้กลุ่มตัวอย่าง 321.06 คน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างไว้จำนวน 322 คน จากนั้นจึงใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยนำจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ มาแบ่งสัดส่วนโดยจำแนกตามกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา แสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างสุ่มจำแนกตามกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา

กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา	จำนวนสถานศึกษา (แห่ง)	จำนวนหน่วยบริการ (แห่ง)	ครู (คน)	
			ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 1 และส่วนกลาง	6	22	371	29
2. กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 2	4	41	280	23
3. กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 3	5	59	301	24
4. กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 4	5	22	170	14
5. กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 5	6	32	257	21
6. กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 6	6	51	268	22
7. กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 7	9	81	442	34
8. กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 8	8	55	372	29
9. กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 9	9	78	543	42

ตารางที่ 4 (ต่อ)

กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา	จำนวนสถานศึกษา (แห่ง)	จำนวนหน่วยบริการ (แห่ง)	ครู (คน)	
			ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
10. กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 10	6	71	327	26
11. กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 11	5	97	421	33
12. กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษา 12	8	44	315	25
รวม	**77**	**653**	**4,067**	**322**

ข้อมูล ณ วันที่ 25 ตุลาคม 2566 (งานข้อมูลสารสนเทศ กลุ่มแผนและงบประมาณ สำนักบริหารการศึกษาพิเศษ)

จากตารางที่ 4 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา แล้วจึงทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายด้วยวิธีการจับสลาก (Lottery method) โดยจับสลากสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เขตการศึกษาละ 3 แห่ง แล้วจึงเก็บข้อมูลจากสถานศึกษาที่จับสลากได้ โดยเก็บจากครูคนใดก็ได้ที่สะดวกในการตอบแบบประเมิน จนได้ข้อมูลครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

3.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบประเมินความต้องการจำเป็น ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมินชนิดตรวจสอบรายการ จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่ง

ตอนที่ 2 ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) โดยคะแนน 5 หมายถึง มากที่สุด คะแนน 4 หมายถึง มาก คะแนน 3 หมายถึง ปานกลาง คะแนน 2 หมายถึง น้อย และคะแนน 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ส่วนที่ 1 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ส่วนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3.1.3 การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1.3.1 ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และสร้างแบบประเมิน

3.1.3.2 กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย และสร้างแบบประเมินให้สอดคล้องกัน

3.1.3.3 นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของข้อคำถาม ความเหมาะสมของปริมาณคำถาม ความชัดเจนของภาษา และรูปแบบของแบบประเมิน แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.1.3.4 นำแบบประเมินที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ความสอดคล้องด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-objective congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์ ค่า IOC มากกว่า .50 (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) จึงสามารถนำไปใช้ได้

3.1.3.5 นำข้อคำถามไปปรับปรุงตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และจัดทำเป็นแบบประเมิน

3.1.3.6 นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try - out) กับครูผู้สอนศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือโดยการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ให้เป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณได้ต้องมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient alpha) ตั้งแต่ .70 ขึ้นไปจึงจะสามารถนำไปใช้ได้ (Cronbach, 1970)

3.1.3.7 จัดทำแพลตฟอร์ม Google Forms แบบประเมินฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.1.4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.1.4.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอเก็บรวบรวมข้อมูลและแบบประเมินในการวิจัยให้ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยการส่งหนังสือขอเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ พร้อมกันนี้ได้แนบ

แบบประเมินออนไลน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้แพลตฟอร์ม Google Forms โดยครูสามารถตอบแบบประเมินได้โดยการแสกน QR Code

3.1.4.3 ผู้วิจัยรวบรวม และติดตามแบบประเมินทางออนไลน์จนครบตามจำนวนที่กำหนด

3.1.4.4 ผู้วิจัยนำแบบประเมินที่ได้รับการตอบกลับมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลต่อไป

3.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบข้อคำถาม และวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

3.1.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และ ตำแหน่ง ด้วยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

3.1.5.2 วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ให้เป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบของศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ในการแปลผลค่าเฉลี่ยของข้อมูลตามเกณฑ์ของลิเคิร์ท (Likert method) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 แปลว่า มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 แปลว่า มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 แปลว่า มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 แปลว่า มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 แปลว่า มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.1.5.3 การศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบของศูนย์การศึกษาพิเศษ โดยกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันกับสภาพที่พึงประสงค์ให้เป็นตามขั้นตอนแล้วเรียงลำดับของผลต่างของคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยโดยใช้วิธี Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$) โดยการหาค่าผลต่างระหว่างสภาพที่พึงประสงค์ให้เป็น (I) และสภาพปัจจุบัน (D) โดย (I – D) แล้วหารด้วยค่าสภาพที่เป็นอยู่ (D) เพื่อถ่วงน้ำหนักก่อนที่จะมีการจัดเรียงลำดับความสำคัญ (สุวิมล ว่องวาณิช, 2558) สูตรการคำนวณดังนี้

$$PNI_{modified} = \frac{(I-D)}{D}$$

โดย $PNI_{modified}$ หมายถึง ดัชนีอันดับความต้องการจำเป็น
D (Degree of success) หมายถึง ระดับสภาพปัจจุบัน
I (Importance) หมายถึง ระดับสภาพที่พึงประสงค์

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็น และเรียงลำดับของผลต่างของคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย เพื่อกำหนดสารสนเทศในขั้นตอนต่อไป

3.2 ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มี 3 ขั้นตอนย่อย มีรายละเอียดดังนี้

1) ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1.1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบของศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 4 แห่ง ซึ่งมาจาก 12 กลุ่มเครือข่าย 4 ภูมิภาค โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ 1) ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี 2) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดน่าน 3) ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 11 จังหวัดนครราชสีมา 4) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเพชรบุรี

1.2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ โดยแบบสัมภาษณ์ได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษและหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบโดยเลือกหัวข้อที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด 3 อันดับแรกในแต่ละด้าน

1.3) การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.3.1) ศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษและหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบและผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

1.3.2) นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความชัดเจนด้านภาษา ครบถ้วนตามเนื้อหา จำนวนข้อที่เหมาะสม และรูปแบบของแบบสัมภาษณ์ แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.3.3) นำข้อคำถามไปปรับปรุง และนำไปจัดพิมพ์เป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

1.4) การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.5) การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ

2) ขั้นตอนที่ 2 การสร้างแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.1) แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารการสังเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 การประเมินความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบของศูนย์การศึกษาพิเศษ และข้อมูลระยะที่ 2 ในขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.3) การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.3.1) โดยศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษและหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบและการสังเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 การประเมินความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และข้อมูลระยะที่ 2 ในขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.3.2) นำร่างแนวทางที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความชัดเจนด้านภาษา ครบถ้วนตามเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.4) การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดร่างแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.5) การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดร่างแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3) ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3.1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารหน่วยบริการ จำนวน 9 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมีคุณสมบัติ ดังนี้

3.1.1) ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางด้านการบริหารการศึกษา มีตำแหน่งทางวิชาการระดับชำนาญการพิเศษหรือเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 ปีขึ้นไป มีผลงานวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) ด้านการบริหารหน่วยบริการ หรือสถานศึกษาได้รับการคัดเลือกเป็นหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบ จำนวน 3 คน

3.1.2) ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางด้านการบริหารการศึกษา มีตำแหน่งทางวิชาการระดับชำนาญการพิเศษหรือเชี่ยวชาญ ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 3 คน

3.1.3) ครูผู้สอน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้าหน่วยบริการ และมีประสบการณ์ในการทำงานหน่วยบริการ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 3 คน

3.2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมินมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งมีลักษณะของแบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) โดยคะแนน 5 คือ มากที่สุด คะแนน 4 คือ มาก คะแนน 3 คือ ปานกลาง คะแนน 2 คือ น้อย และคะแนน 1 คือ น้อยที่สุด

3.3) การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1) ศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมิน

3.3.2) นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความชัดเจนด้านภาษา ครบถ้วนตามเนื้อหา จำนวนข้อที่เหมาะสม และรูปแบบของแบบประเมิน แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.3.3) นำข้อคำถามไปปรับปรุง และนำไปจัดพิมพ์เป็นแบบประเมินฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.4) การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอน ดังนี้

3.4.1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ให้ข้อมูล

3.4.2) ผู้วิจัยดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group)

3.4.3) ผู้วิจัยนำแบบประเมินแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากจัดสนทนากลุ่ม (Focus group)

3.4.4) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาวิเคราะห์ข้อมูลพร้อมนำเสนอรายงานข้อมูลที่ได้จากการประเมิน สรุปผลการประเมิน ตามลำดับต่อไป

3.5) การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบข้อคำถาม และวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

3.5.1) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ด้วยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

3.5.2) วิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ในการแปลความหมายของ ค่าเฉลี่ยของข้อมูลตามแนวของลิเคิร์ท (Likert method) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 แปลว่า มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 แปลว่า มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 แปลว่า มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 แปลว่า มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 แปลว่า มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์น้อยที่สุด

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการแปลความหมาย ผู้วิจัยขอกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
M	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
SD	แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
$PNI_{modified}$	แทน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

4.2 การนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ตอนที่ 3 จัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยการสัมภาษณ์

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยการสังเคราะห์

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยการสนทนากลุ่ม

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3.1 ระยะที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่ง

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	97	30.10
หญิง	225	69.90
รวม	**322**	**100.00**
อายุ		
20 – 30 ปี	95	29.50
31 – 40 ปี	174	54.00
41 – 50 ปี	46	14.30
51 – 60 ปี	7	2.20
รวม	**322**	**100.00**
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	279	84.80
ปริญญาโท	49	15.20
ปริญญาเอก	-	-
รวม	**322**	**100.00**
ประสบการณ์ในการทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	160	49.70
5 – 10 ปี	110	34.20
มากกว่า 10 ปี	52	16.10
รวม	**322**	**100.00**
ตำแหน่ง		
อัตราจ้าง	25	7.80
พนักงานราชการ	39	12.10
ข้าราชการครู	258	80.10
รวม	**322**	**100.00**

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 322 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีจำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 69.90 เพศชาย มีจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 30.10 อายุ 20 - 30 ปี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 29.50 อายุ 31 – 40 ปี จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 54.00 อายุ 41 – 50 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 14.30 อายุ 51 - 60 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.20 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 279 คน คิดเป็นร้อยละ 84.80 ปริญญาโท จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 15.20 ประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 49.70 ประสบการณ์การทำงาน 5 – 10 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 34.20 ประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 10 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 16.10 ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้าราชการครู มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 258 คน คิดเป็นร้อยละ 80.10 รองลงมา คือ พนักงานราชการ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 12.10 และน้อยที่สุด คือ อัตราจ้าง จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 7.80

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

การบริหารงานวิชาการหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ	**ระดับสภาพปัจจุบัน**		
	M	***SD***	**แปลผล**
1. งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม	4.28	.67	มาก
2. งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม	4.05	.73	มาก
3. งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน	4.19	.67	มาก
4. งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ	4.30	.68	มาก
5. งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	4.35	.67	มาก
รวม	**4.23**	**.63**	**มาก**

จากตารางที่ 6 พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (*M* = 4.23, *SD* = .63) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (*M* = 4.35,

SD = .67) รองลงมาคือ งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ (*M* = 4.30, *SD* = .68) งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม (*M* = 4.28, *SD* = .67) งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน (*M* = 4.19, *SD* = .67) และงานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม (*M* = 4.05, *SD* = .73) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม

งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม	**ระดับสภาพปัจจุบัน**		
	M	***SD***	**แปลผล**
1. สถานศึกษามีการรับสมัคร และรวบรวมข้อมูลของผู้เรียน	4.30	.76	มาก
2. สถานศึกษามีการคัดกรอง ประเมินความสามารถพื้นฐานของผู้เรียน	4.35	.73	มาก
3. สถานศึกษาจัดประชุมวางแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว โดยครู ผู้ปกครอง นักสหวิชาชีพ	4.17	.78	มาก
4. สถานศึกษาจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว	4.21	.81	มาก
5. สถานศึกษาให้บริการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	4.30	.75	มาก
6. สถานศึกษาประมวลผล สรุป และจัดทำรายงานผลการให้บริการเพื่อนำ ไปปรับปรุงต่อไป	4.32	.72	มาก
รวม	**4.28**	**.67**	**มาก**

จากตารางที่ 7 พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (*M* = 4.28, *SD* = .67)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 2 สถานศึกษามีการคัดกรอง ประเมินความสามารถพื้นฐานของผู้เรียน (*M* = 4.35, *SD* = .73) รองลงมาคือ ข้อ 6 สถานศึกษาประมวลผล สรุป และจัดทำรายงานผลการให้บริการเพื่อนำไปปรับปรุงต่อไป (*M* = 4.32, *SD* = .72) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 3 สถานศึกษาจัดประชุมวางแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว โดยครู ผู้ปกครอง นักสหวิชาชีพ (*M* = 4.17, *SD* = .78)

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม

งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม	ระดับสภาพปัจจุบัน		
	M	*SD*	แปลผล
1. สถานศึกษามีการวางแผนการทำงานร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม	4.04	.79	มาก
2. สถานศึกษากำหนดปฏิทิน การปฏิบัติงาน ร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม	3.98	.86	มาก
3. สถานศึกษาติดต่อ ประสานงานร่วมกับองค์กรภาครัฐและเอกชน ที่จัดการเรียนรวม	4.08	.81	มาก
4. สถานศึกษามีการประสานงาน พัฒนาองค์ความรู้ให้กับบุคลากรในสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม	4.00	.81	มาก
5. สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกัน นิเทศ ติดตามสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม	4.11	.85	มาก
6. สถานศึกษามีการสรุป รายงานผลการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรวม	4.08	.82	มาก
รวม	**4.05**	**.73**	**มาก**

จากตารางที่ 8 พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (M = 4.05, SD = .73)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 5 สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกัน นิเทศ ติดตาม สถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม (M = 4.11, SD = .85) รองลงมา คือ ข้อ 3 สถานศึกษาติดต่อ ประสานงานร่วมกับองค์กรภาครัฐและเอกชน ที่จัดการเรียนรวม (M = 4.08, SD = .81) และข้อ 6 สถานศึกษามีการสรุป รายงานผลการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรวม (M = 4.08, SD = .82) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 2 สถานศึกษากำหนดปฏิทิน การปฏิบัติงาน ร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม (M = 3.98, SD = .86)

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน

งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน	**ระดับสภาพปัจจุบัน**		
	M	*SD*	**แปลผล**
1. สถานศึกษารวบรวมข้อมูลวางแผน ประสานงานร่วมกับเครือข่ายที่ดูแลคนพิการเพื่อการพัฒนาคนพิการในเขตพื้นที่บริการ	4.20	.75	มาก
2. สถานศึกษาสร้างเจตคติที่เกี่ยวกับการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการให้กับครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษา	4.16	.71	มาก
3. สถานศึกษาร่วมประเมินความสามารถพื้นฐานผู้เรียน	4.28	.72	มาก
4. สถานศึกษาร่วมจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว	4.23	.78	มาก
5. สถานศึกษาประสานงานให้มีการบริการทางการแพทย์ การช่วยเหลือบริการบำบัดฟื้นฟูด้านต่าง ๆ ให้แก่คนพิการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.20	.79	มาก
6. สถานศึกษาสรุปรายงานการส่งเสริม สนับสนุน การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชนเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนา	4.06	.78	มาก
รวม	**4.19**	**.67**	**มาก**

จากตารางที่ 9 พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (M = 4.19, SD = .67)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 3 สถานศึกษาร่วมประเมินความสามารถพื้นฐานผู้เรียน (M = 4.28, SD = .72) รองลงมา คือ ข้อ 4 สถานศึกษาร่วมจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (M = 4.23, SD = .78) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 6 สถานศึกษาสรุปรายงานการส่งเสริม สนับสนุน การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชนเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนา (M = 4.06, SD = .78)

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ

งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ	ระดับสภาพปัจจุบัน		
	M	*SD*	แปลผล
1. สถานศึกษาจัดทำ และจัดเก็บทะเบียนนักเรียน	4.34	.70	มาก
2. สถานศึกษามีบุคลากรรับผิดชอบ ให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับทะเบียนนักเรียน	4.38	.70	มาก
3. สถานศึกษามีเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนที่ครบถ้วน	4.36	.72	มาก
4. สถานศึกษามีการประมวลผล และนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน	4.30	.73	มาก
5. สถานศึกษาจัดบริการช่วงเชื่อมต่อและส่งต่อผู้เรียนภายนอก	4.27	.75	มาก
6. สถานศึกษาติดตามผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อ	4.15	.81	มาก
รวม	**4.30**	**.68**	**มาก**

จากตารางที่ 10 พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (M = 4.30, SD = .68)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 2 สถานศึกษามีบุคลากรรับผิดชอบ ให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับทะเบียนนักเรียน (M = 4.38, SD = .70) รองลงมา คือ ข้อ 3 สถานศึกษามีเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนที่ครบถ้วน (M = 4.34, SD = .72) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 6 สถานศึกษาติดตามผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อ (M = 4.15, SD = .81)

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	ระดับสภาพปัจจุบัน		
	M	*SD*	แปลผล
1. สถานศึกษาสำรวจข้อมูลความต้องการใช้สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	4.42	.70	มาก
2. สถานศึกษาประสานการจัดหา สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	4.39	.71	มาก
3. สถานศึกษาแนะนำการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	4.39	.71	มาก
4. สถานศึกษาประสานการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	4.35	.71	มาก
5. สถานศึกษาส่งเสริมการให้บริการ สื่อ เทคโนโลยี ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	4.30	.71	มาก
6. สถานศึกษาให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้าน	4.27	.70	มาก
รวม	**4.35**	**.67**	**มาก**

จากตารางที่ 11 พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (*M* = 4.35, *SD* = .67)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1 สถานศึกษาสำรวจข้อมูลความต้องการใช้สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (*M* = 4.42, *SD* = .70) รองลงมา คือ ข้อ 2 สถานศึกษาประสานการจัดหา สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (*M* = 4.39, *SD* = .71) และข้อ 3 สถานศึกษาแนะนำการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (*M* = 4.39, *SD* = .71) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 6 สถานศึกษาให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้าน (*M* = 4.27, *SD* = .70)

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

การบริหารงานวิชาการหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ	**ระดับสภาพที่พึงประสงค์**		
	M	***SD***	**แปลผล**
1. งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม	4.38	.67	มาก
2. งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม	4.33	.66	มาก
3. งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน	4.36	.67	มาก
4. งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ	4.41	.66	มาก
5. งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	4.44	.64	มาก
รวม	**4.38**	**.62**	**มาก**

จากตารางที่ 12 พบว่า ระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (*M* = 4.38, *SD* = .62) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (*M* = 4.44, *SD* = .64) รองลงมาคือ งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ (*M* = 4.41, *SD* = .66) งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม (*M* = 4.38, *SD* = .67) งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน (*M* = 4.36, *SD* = .67) และงานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม (*M* = 4.33, *SD* = .66) ตามลำดับ

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม

งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม	ระดับสภาพที่พึงประสงค์		
	M	*SD*	แปลผล
1. สถานศึกษามีการรับสมัคร และรวบรวมข้อมูลของผู้เรียน	4.35	.74	มาก
2. สถานศึกษามีการคัดกรอง ประเมินความสามารถพื้นฐานของผู้เรียน	4.40	.71	มาก
3. สถานศึกษาจัดประชุมวางแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว โดยครู ผู้ปกครอง นักสหวิชาชีพ	4.34	.76	มาก
4. สถานศึกษาจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว	4.33	.77	มาก
5. สถานศึกษาให้บริการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	4.43	.71	มาก
6. สถานศึกษาประมวลผล สรุป และจัดทำรายงานผลการให้บริการเพื่อนำ ไปปรับปรุงต่อไป	4.42	.70	มาก
รวม	**4.38**	**.67**	**มาก**

จากตารางที่ 13 พบว่า ระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (*M* = 4.38, *SD* = .67)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 5 สถานศึกษาให้บริการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (*M* = 4.43, *SD* = .71) รองลงมา คือ ข้อ 6 สถานศึกษาประมวลผล สรุป และจัดทำรายงานผลการให้บริการเพื่อนำ ไปปรับปรุงต่อไป (*M* = 4.42, *SD* = .70) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 4 สถานศึกษาจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (*M* = 4.33, *SD* = .77)

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม

งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม	ระดับสภาพที่พึงประสงค์		
	M	*SD*	แปลผล
1. สถานศึกษามีการวางแผนการทำงานร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม	4.34	.76	มาก
2. สถานศึกษากำหนดปฏิทิน การปฏิบัติงาน ร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม	4.36	.79	มาก
3. สถานศึกษาติดต่อ ประสานงานร่วมกับองค์กรภาครัฐและเอกชน ที่จัดการเรียนรวม	4.34	.79	มาก
4. สถานศึกษามีการประสานงาน พัฒนาองค์ความรู้ให้กับบุคลากรในสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม	4.37	.76	มาก
5. สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกัน นิเทศ ติดตามสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม	4.28	.78	มาก
6. สถานศึกษามีการสรุป รายงานผลการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรวม	4.29	.78	มาก
รวม	**4.33**	**.66**	**มาก**

จากตารางที่ 14 พบว่า ระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (*M* = 4.33, *SD* = .66)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 4 สถานศึกษามีการประสานงาน พัฒนาองค์ความรู้ให้กับบุคลากรในสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม (*M* = 4.37, *SD* = .76) รองลงมา คือ ข้อ 2 สถานศึกษากำหนดปฏิทิน การปฏิบัติงาน ร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม (*M* = 4.36, *SD* = .79) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 5 สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกัน นิเทศ ติดตาม สถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม (*M* = 4.28, *SD* = .78)

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน

งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน	ระดับสภาพที่พึงประสงค์		
	M	*SD*	แปลผล
1. สถานศึกษารวบรวมข้อมูลวางแผน ประสานงานร่วมกับเครือข่ายที่ดูแลคนพิการเพื่อการพัฒนาคนพิการในเขตพื้นที่บริการ	4.37	.70	มาก
2. สถานศึกษาสร้างเจตคติที่เกี่ยวกับการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการให้กับครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษา	4.37	.69	มาก
3. สถานศึกษาร่วมประเมินความสามารถพื้นฐานผู้เรียน	4.38	.68	มาก
4. สถานศึกษาร่วมจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว	4.37	.73	มาก
5. สถานศึกษาประสานงานให้มีการบริการทางการแพทย์ การช่วยเหลือบริการบำบัดฟื้นฟูด้านต่าง ๆ ให้แก่คนพิการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.33	.73	มาก
6. สถานศึกษาสรุปรายงานการส่งเสริม สนับสนุน การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชนเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนา	4.32	.75	มาก
รวม	**4.36**	**.67**	**มาก**

จากตารางที่ 15 พบว่า ระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (*M* = 4.36, *SD* = .67)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 3 สถานศึกษาร่วมประเมินความสามารถพื้นฐานผู้เรียน (*M* = 4.38, *SD* = .68) รองลงมา คือ ข้อ 1 สถานศึกษารวบรวมข้อมูลวางแผน ประสานงานร่วมกับเครือข่ายที่ดูแลคนพิการเพื่อการพัฒนาคนพิการในเขตพื้นที่บริการ (*M* = 4.37, *SD* = .70) ข้อ 2 สถานศึกษาสร้างเจตคติที่เกี่ยวกับการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการให้กับครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษา (*M* = 4.37, *SD* = .69) ข้อ 4 สถานศึกษาร่วมจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (*M* = 4.37, *SD* = .73) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 6 สถานศึกษา

สรุปรายงานการส่งเสริม สนับสนุน การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชนเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนา (*M* = 4.32, *SD* = .75)

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ

งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ	ระดับสภาพที่พึงประสงค์		
	M	*SD*	แปลผล
1. สถานศึกษาจัดทำ และจัดเก็บทะเบียนนักเรียน	4.43	.69	มาก
2. สถานศึกษามีบุคลากรรับผิดชอบ ให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับทะเบียนนักเรียน	4.44	.67	มาก
3. สถานศึกษามีเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนที่ครบถ้วน	4.42	.71	มาก
4. สถานศึกษามีการประมวลผล และนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน	4.41	.67	มาก
5. สถานศึกษาจัดบริการช่วงเชื่อมต่อและส่งต่อผู้เรียนภายนอก	4.41	.71	มาก
6. สถานศึกษาติดตามผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อ	4.37	.72	มาก
รวม	**4.41**	**.66**	**มาก**

จากตารางที่ 16 พบว่า ระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (*M* = 4.41, *SD* = .66)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 2 สถานศึกษามีบุคลากรรับผิดชอบ ให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับทะเบียนนักเรียน (*M* = 4.44, *SD* = .67) รองลงมา คือ ข้อ 1 สถานศึกษาจัดทำ และจัดเก็บทะเบียนนักเรียน (*M* = 4.43, *SD* = .69) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 6 สถานศึกษาติดตามผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อ (*M* = 4.37, *SD* = .72)

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	ระดับสภาพที่พึงประสงค์		
	M	*SD*	แปลผล
1. สถานศึกษาสำรวจข้อมูลความต้องการใช้สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	4.47	.65	มาก
2. สถานศึกษาประสานการจัดหา สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	4.45	.67	มาก
3. สถานศึกษาแนะนำการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	4.44	.67	มาก
4. สถานศึกษาประสานการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	4.45	.66	มาก
5. สถานศึกษาส่งเสริมการให้บริการ สื่อ เทคโนโลยี ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	4.42	.65	มาก
6. สถานศึกษาให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้าน	4.43	.67	มาก
รวม	**4.44**	**.64**	**มาก**

จากตารางที่ 17 พบว่า ระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (*M* = 4.44, *SD* = .64)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1 สถานศึกษาสำรวจข้อมูลความต้องการใช้สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (*M* = 4.47, *SD* = .65) รองลงมา คือ ข้อ 2 สถานศึกษาประสานการจัดหา สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (*M* = 4.45, *SD* = .67) ข้อ 4 สถานศึกษาประสานการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (*M* = 4.45, *SD* = .66) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 5 สถานศึกษาส่งเสริมการให้บริการ สื่อ เทคโนโลยี ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (*M* = 4.42, *SD* = .65)

ตารางที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ	N = 322					
	ระดับสภาพปัจจุบัน			ระดับสภาพที่พึงประสงค์		
	M	*SD*	แปลผล	*M*	*SD*	แปลผล
1. งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม	4.28	.67	มาก	4.38	.67	มาก
2. งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม	4.05	.73	มาก	4.33	.66	มาก
3. งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน	4.19	.67	มาก	4.36	.67	มาก
4. งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ	4.30	.68	มาก	4.41	.66	มาก
5. งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	4.35	.67	มาก	4.44	.64	มาก
รวม	4.23	**.63**	**มาก**	**4.38**	**.62**	**มาก**

จากตารางที่ 18 พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (*M* = 4.23, *SD* = .63) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (*M* = 4.35, *SD* = .67) รองลงมาคือ งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ (*M* = 4.30, *SD* = .68) งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม (*M* = 4.28, *SD* = .67) งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน (*M* = 4.19, *SD* = .67) และงานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม (*M* = 4.05, *SD* = .73) ตามลำดับ และระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (*M* = 4.38, *SD* = .62) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (*M* = 4.44, *SD* = .64) รองลงมาคือ งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ (*M* = 4.41, *SD* = .66) งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและ

เตรียมความพร้อม (*M* = 4.38, *SD* = .67) งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน (*M* = 4.36, *SD* = .67) และงานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม (*M* = 4.33, *SD* = .66) ตามลำดับ

ตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบันของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ

หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ	ระดับสภาพปัจจุบัน		
	M	*SD*	แปลผล
ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม	3.91	.66	มาก
ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน	4.15	.67	มาก
ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน	4.25	.63	มาก
ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย	4.07	.68	มาก
ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม	4.24	.65	มาก
รวม	**4.12**	**.58**	**มาก**

จากตารางที่ 19 พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (*M* = 4.12, *SD* = .58) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน (*M* = 4.25, *SD* = .63) รองลงมาคือ ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม (*M* = 4.24, *SD* = .65) ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน (*M* = 4.15, *SD* = .67) ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย (*M* = 4.07, *SD* = .68) และด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม (*M* = 3.91, *SD* = .66) ตามลำดับ

ตารางที่ 20 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบันของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม

ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม	**ระดับสภาพปัจจุบัน**		
	M	*SD*	**แปลผล**
1. สถานศึกษาตั้งอยู่ในที่ดิน ที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ให้สามารถจัดตั้งหน่วยบริการได้	3.97	.86	มาก
2. สถานศึกษาอยู่ในที่ตั้งที่เดินทางสะดวก	4.06	.73	มาก
3. สถานศึกษามีอาคารสถานที่เหมาะสมและพร้อมในการให้บริการ	3.68	.81	มาก
4. สถานศึกษามีห้องกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพียงพอต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน	3.74	.82	มาก
5. สถานศึกษาไม่มีมลพิษทางเสียง กลิ่น และ มีแสงสว่างเพียงพอ	4.11	.80	มาก
6. สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น สนามเด็กเล่น สนามกีฬา แปลงเกษตร ฯลฯ	3.92	.96	มาก
รวม	**3.91**	**.66**	**มาก**

จากตารางที่ 20 พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (M = 3.91, SD = .66)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 5 สถานศึกษาไม่มีมลพิษทางเสียง กลิ่น และ มีแสงสว่างเพียงพอ (M = 4.11, SD = .80) รองลงมาคือข้อ 2 สถานศึกษาอยู่ในที่ตั้งที่เดินทางสะดวก (M = 4.06, SD = .73) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 3 สถานศึกษามีอาคารสถานที่เหมาะสมและพร้อมในการให้บริการ (M = 3.68, SD = .81)

ตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบันของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน

ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน	**ระดับสภาพปัจจุบัน**		
	M	*SD*	**แปลผล**
1. สถานศึกษามีข้าราชการเป็นหัวหน้าหน่วยบริการ	4.45	.67	มาก
2. สถานศึกษามีบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยบริการเต็มเวลา	4.41	.71	มาก
3. สถานศึกษามีนักสหวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยบริการ	3.75	1.13	มาก
4. สถานศึกษามีบุคลากรที่เพียงพอ เหมาะสมต่อผู้เรียน	3.96	.94	มาก
5. สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด (ผู้เรียน 35 คนขึ้นไปในพื้นที่ทั่วไป ในพื้นที่พิเศษมีจำนวนผู้เรียน 15 คนขึ้นไป)	4.00	.95	มาก
6. สถานศึกษามีผู้เรียนมารับบริการอย่างต่อเนื่อง	4.32	.75	มาก
รวม	**4.15**	**.67**	**มาก**

จากตารางที่ 21 พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (*M* = 4.15, *SD* = .67)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1 สถานศึกษามีข้าราชการเป็นหัวหน้าหน่วยบริการ (*M* = 4.45, *SD* = .67) รองลงมาคือ ข้อ 2 สถานศึกษามีบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยบริการเต็มเวลา (*M* = 4.41, *SD* = .71) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 3 สถานศึกษามีนักสหวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยบริการ (*M* = 3.75, *SD* = 1.13)

ตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบันของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน

ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน	ระดับสภาพปัจจุบัน		
	M	*SD*	แปลผล
1. สถานศึกษามีสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้าน	4.05	.79	มาก
2. สถานศึกษาให้บริการทางการศึกษาได้อย่างเพียงพอและเหมาะสมกับเด็กพิการทุกคนและทุกประเภทความพิการที่ให้บริการ	4.11	.74	มาก
3. สถานศึกษาใช้หลักสูตรสถานศึกษาในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่ยืดหยุ่น หลากหลาย ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.24	.74	มาก
4. สถานศึกษามีการคัดกรองประเภทความพิการ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนการสอนรายบุคคล (IIP)	4.39	.68	มาก
5. สถานศึกษามีการวัดผล ประเมินผลตามแผน และให้บริการช่วงเชื่อมต่อ	4.35	.69	มาก
6. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองรับรู้และมีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.35	.68	มาก
รวม	**4.25**	**.63**	**มาก**

จากตารางที่ 22 พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (M = 4.25, SD = .63)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 4 สถานศึกษามีการคัดกรองประเภทความพิการ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนการสอนรายบุคคล (IIP) (M = 4.39, SD = .68) รองลงมาคือ ข้อ 5 สถานศึกษามีการวัดผลประเมินผลตามแผน และให้บริการช่วงเชื่อมต่อ (M = 4.35, SD = .69) และ ข้อ 6 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองรับรู้และมีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (M = 3.35, SD = .68) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 1 สถานศึกษามีสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้าน (M = 4.05, SD = .79)

ตารางที่ 23 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบันของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย

ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย	ระดับสภาพปัจจุบัน		
	M	*SD*	แปลผล
1. สถานศึกษามีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน ครอบคลุมทั้ง 4 งาน ประกอบด้วย งานวิชาการ งานแผนงานและงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป	4.35	.71	มาก
2. สถานศึกษาได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากศูนย์การศึกษาพิเศษ เพียงพอต่อการดำเนินงาน	3.84	.84	มาก
3. สถานศึกษาได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงาน จากหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน ระดับชุมชน เครือข่าย และองค์กรอื่นในพื้นที่ของหน่วยบริการอย่างต่อเนื่อง	4.08	.80	มาก
4. สถานศึกษามีกิจกรรมร่วมกับสถานศึกษาจัดการเรียนรวม	3.90	.80	มาก
5. สถานศึกษามีการประชุมร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่มีข้อมูลการส่วนร่วมทำกิจกรรมกับหน่วยงานในชุมชนและเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง	4.14	.78	มาก
6. สถานศึกษามีการทำงานร่วมกับองค์กรภาครัฐและเอกชนที่จัดการเรียนรวม มีการให้ความรู้ บริการ คำปรึกษา แนะนำแก่ครูเรียนรวมในพื้นที่	4.12	.80	มาก
รวม	**4.07**	**.68**	**มาก**

จากตารางที่ 23 พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (*M* = 4.07, *SD* = .68)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1 สถานศึกษามีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน ครอบคลุมทั้ง 4 งาน ประกอบด้วย งานวิชาการ งานแผนงานและงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป (*M* = 4.35, *SD* = .71) รองลงมาคือ ข้อ 5 สถานศึกษามีการประชุมร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่มีข้อมูลการส่วนร่วมทำกิจกรรมกับหน่วยงานในชุมชนและเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง (*M* = 4.14, *SD* = .78) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 2 สถานศึกษาได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากศูนย์การศึกษาพิเศษ เพียงพอต่อการดำเนินงาน (*M* = 3.84, *SD* = .84)

ตารางที่ 24 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบันของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม

ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม	ระดับสภาพปัจจุบัน		
	M	*SD*	แปลผล
1. สถานศึกษามีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ	4.12	.72	มาก
2. สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของครูและบุคลากร	4.21	.71	มาก
3. สถานศึกษามีการรายงานผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร	4.33	.71	มาก
4. สถานศึกษาได้รับการนิเทศ กำกับ ติดตามจากศูนย์การศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ	4.24	.73	มาก
5. สถานศึกษามีการประเมินผล และสรุปผลการดำเนินงาน	4.32	.73	มาก
6. สถานศึกษานำข้อมูลจากผลการนิเทศ มาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน	4.23	.73	มาก
รวม	**4.24**	**.65**	**มาก**

จากตารางที่ 24 พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (*M* = 4.24, *SD* = .65)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 3 สถานศึกษามีการรายงานผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร (*M* = 4.33, *SD* = .71) รองลงมาคือ ข้อ 5 สถานศึกษามีการประเมินผล และสรุปผลการดำเนินงาน (*M* = 4.32, *SD* = .73) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 1 สถานศึกษามีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ (*M* = 4.23, *SD* = .73)

ตารางที่ 25 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ

หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ	ระดับสภาพที่พึงประสงค์		
	M	*SD*	แปลผล
ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม	4.27	.71	มาก
ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน	4.35	.66	มาก
ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน	4.42	.63	มาก
ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย	4.35	.67	มาก
ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม	4.41	.66	มาก
รวม	**4.36**	**.62**	**มาก**

จากตารางที่ 25 พบว่า ระดับสภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (*M* = 4.36, *SD* = .62) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน (*M* = 4.42, *SD* = .63) รองลงมาคือ ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม (*M* = 4.41, *SD* = .66) ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน (*M* = 4.35, *SD* = .66) ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย (*M* = 4.35, *SD* = .67) และด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม (*M* = 4.27, *SD* = .71) ตามลำดับ

ตารางที่ 26 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม

ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม	**ระดับสภาพที่พึงประสงค์**		
	M	***SD***	**แปลผล**
1. สถานศึกษาตั้งอยู่ในที่ดิน ที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ให้สามารถจัดตั้งหน่วยบริการได้	4.26	.84	มาก
2. สถานศึกษาอยู่ในที่ตั้งที่เดินทางสะดวก	4.34	.73	มาก
3. สถานศึกษามีอาคารสถานที่เหมาะสมและพร้อมในการให้บริการ	4.23	.84	มาก
4. สถานศึกษามีห้องกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพียงพอต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน	4.23	.83	มาก
5. สถานศึกษาไม่มีมลพิษทางเสียง กลิ่น และ มีแสงสว่างเพียงพอ	4.31	.74	มาก
6. สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น สนามเด็กเล่น สนามกีฬา แปลงเกษตร ฯลฯ	4.23	.84	มาก
รวม	**4.27**	**.71**	**มาก**

จากตารางที่ 26 พบว่า ระดับสภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (M = 4.27, SD = .71)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 2 สถานศึกษาอยู่ในที่ตั้งที่เดินทางสะดวก (M = 4.34, SD = .73) รองลงมาคือ ข้อ 5 สถานศึกษาไม่มีมลพิษทางเสียง กลิ่น และ มีแสงสว่างเพียงพอ (M = 4.31, SD = .74) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 3 สถานศึกษามีอาคารสถานที่เหมาะสมและพร้อมในการให้บริการ (M = 3.23, SD = .84) ข้อ 4 สถานศึกษามีห้องกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพียงพอต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน (M = 3.23, SD = .83) และ ข้อ 6 สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น สนามเด็กเล่น สนามกีฬา แปลงเกษตร ฯลฯ (M = 3.23, SD = .84)

ตารางที่ 27 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน

ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน	ระดับสภาพที่พึงประสงค์		
	M	*SD*	แปลผล
1. สถานศึกษามีข้าราชการเป็นหัวหน้าหน่วยบริการ	4.52	.63	มากที่สุด
2. สถานศึกษามีบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยบริการเต็มเวลา	4.49	.67	มาก
3. สถานศึกษามีนักสหวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยบริการ	4.16	.96	มาก
4. สถานศึกษามีบุคลากรที่เพียงพอ เหมาะสมต่อผู้เรียน	4.24	.84	มาก
5. สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด (ผู้เรียน 35คนขึ้นไปในพื้นที่ทั่วไป ในพื้นที่พิเศษมีจำนวนผู้เรียน 15 คนขึ้นไป)	4.26	.83	มาก
6. สถานศึกษามีผู้เรียนมารับบริการอย่างต่อเนื่อง	4.46	.69	มาก
รวม	**4.35**	**.66**	**มาก**

จากตารางที่ 27 พบว่า ระดับสภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (*M* = 4.35, *SD* = .66)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อมีหนึ่งข้อที่มีระดับมากที่สุด และที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1 สถานศึกษามีข้าราชการเป็นหัวหน้าหน่วยบริการ (*M* = 4.52, *SD* = .63) รองลงมาคือ ข้อ 2 สถานศึกษามีบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยบริการเต็มเวลา (*M* = 4.49, *SD* = .67) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 3 สถานศึกษามีนักสหวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยบริการ (*M* = 4.16, *SD* = .96)

ตารางที่ 28 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน

ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน	**ระดับสภาพที่พึงประสงค์**		
	M	***SD***	**แปลผล**
1. สถานศึกษามีสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้าน	4.35	.73	มาก
2. สถานศึกษาให้บริการทางการศึกษาได้อย่างเพียงพอและเหมาะสมกับเด็กพิการทุกคนและทุกประเภทความพิการที่ให้บริการ	4.36	.73	มาก
3. สถานศึกษาใช้หลักสูตรสถานศึกษาในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่ยืดหยุ่น หลากหลาย ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.40	.70	มาก
4. สถานศึกษามีการคัดกรองประเภทความพิการ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนการสอนรายบุคคล (IIP)	4.48	.65	มาก
5. สถานศึกษามีการวัดผล ประเมินผลตามแผน และให้บริการช่วงเชื่อมต่อ	4.47	.65	มาก
6. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองรับรู้และมีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.46	.66	มาก
รวม	**4.42**	**.63**	**มาก**

จากตารางที่ 28 พบว่า ระดับสภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (M = 4.42, SD = .63)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 4 สถานศึกษามีการคัดกรองประเภทความพิการ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนการสอนรายบุคคล (IIP) (M = 4.48, SD = .65) รองลงมาคือ ข้อ 5 สถานศึกษามีการวัดผล ประเมินผลตามแผน และให้บริการช่วงเชื่อมต่อ (M = 4.47, SD = .65) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ

ข้อ 1 สถานศึกษามีสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้าน (*M* = 4.35, *SD* = .73)

ตารางที่ 29 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย

ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย	ระดับสภาพที่พึงประสงค์		
	M	*SD*	แปลผล
1. สถานศึกษามีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน ครอบคลุมทั้ง 4 งาน ประกอบด้วย งานวิชาการ งานแผนงานและงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป	4.44	.67	มาก
2. สถานศึกษาได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากศูนย์การศึกษาพิเศษ เพียงพอต่อการดำเนินงาน	4.27	.78	มาก
3. สถานศึกษาได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงาน จากหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน ระดับชุมชน เครือข่าย และองค์กรอื่นในพื้นที่ของหน่วยบริการอย่างต่อเนื่อง	4.34	.72	มาก
4. สถานศึกษามีกิจกรรมร่วมกับสถานศึกษาจัดการเรียนรวม	4.30	.78	มาก
5. สถานศึกษามีการประชุมร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่มีข้อมูลการส่วนร่วมทำกิจกรรมกับหน่วยงานในชุมชนและเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง	4.36	.71	มาก
6. สถานศึกษามีการทำงานร่วมกับองค์กรภาครัฐและเอกชนที่จัดการเรียนรวม มีการให้ความรู้ บริการ คำปรึกษา แนะนำแก่ครูเรียนรวมในพื้นที่	4.37	.73	มาก
รวม	**4.35**	**.67**	**มาก**

จากตารางที่ 29 พบว่า ระดับสภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (*M* = 4.35, *SD* = .67)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1 สถานศึกษามีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน ครอบคลุมทั้ง 4 งาน ประกอบด้วย งานวิชาการ งานแผนงานและงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป (*M* = 4.44, *SD* = .67) รองลงมาคือ ข้อ 6 สถานศึกษามีการทำงานร่วมกับองค์กรภาครัฐและเอกชนที่จัดการเรียนรวม มีการให้ความรู้ บริการ คำปรึกษา แนะนำแก่ครูเรียนรวมในพื้นที่ (*M* = 4.37, *SD* = .73) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 2 สถานศึกษาได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากศูนย์การศึกษาพิเศษ เพียงพอต่อการดำเนินงาน (*M* = 4.27, *SD* = .78)

ตารางที่ 30 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม

ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม	ระดับสภาพที่พึงประสงค์		
	M	*SD*	แปลผล
1. สถานศึกษามีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ	4.39	.70	มาก
2. สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของครูและบุคลากร	4.39	.70	มาก
3. สถานศึกษามีการรายงานผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร	4.42	.69	มาก
4. สถานศึกษาได้รับการนิเทศ กำกับ ติดตามจากศูนย์การศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ	4.43	.67	มาก
5. สถานศึกษามีการประเมินผล และสรุปผลการดำเนินงาน	4.43	.68	มาก
6. สถานศึกษานำข้อมูลจากผลการนิเทศ มาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน	4.43	.69	มาก
รวม	**4.41**	**.66**	**มาก**

จากตารางที่ 30 พบว่า ระดับสภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (M = 4.41, SD = .66)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 4 สถานศึกษาได้รับการนิเทศ กำกับ ติดตามจากศูนย์การศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ (M = 4.43, SD = .67) ข้อ 5 สถานศึกษามีการประเมินผล และสรุปผลการดำเนินงาน (M = 4.43, SD = .68) และข้อ 6 สถานศึกษานำข้อมูลจากผลการนิเทศ มาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน (M = 4.43, SD = .69) รองลงมาคือ ข้อ 3 สถานศึกษามีการรายงานผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร (M = 4.42, SD = .69) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 1 สถานศึกษามีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ (M = 3.39, SD = .70) และข้อ 2 สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร (M = 3.39, SD = .70)

ตารางที่ 31 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ในภาพรวมและรายข้อ

หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ	N = 322					
	ระดับสภาพปัจจุบัน			ระดับสภาพที่พึงประสงค์		
	M	*SD*	แปลผล	*M*	*SD*	แปลผล
ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม	3.91	.66	มาก	4.27	.71	มาก
ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน	4.15	.67	มาก	4.35	.66	มาก
ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน	4.25	.63	มาก	4.42	.63	มาก
ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย	4.07	.68	มาก	4.35	.67	มาก
ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม	4.24	.65	มาก	4.41	.66	มาก
รวม	**4.12**	**.58**	**มาก**	**4.36**	**.62**	**มาก**

จากตารางที่ 31 พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (*M* = 4.12, *SD* = .58) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน (*M* = 4.25, *SD* = .63) รองลงมาคือ ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม (*M* = 4.24, *SD* = .65) ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน (*M* = 4.15, *SD* = .67) ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย (*M* = 4.07, *SD* = .68) และด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม (*M* = 3.91, *SD* = .66) ตามลำดับ และระดับสภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (*M* = 4.36, *SD* = .62) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน (*M* = 4.42, *SD* = .63) รองลงมา คือ ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม (*M* = 4.41, *SD* = .66) ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน (*M* = 4.35, *SD* = .66) ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย (*M* = 4.35, *SD* = .67) และด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม (*M* = 4.27, *SD* = .71) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 จัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ตารางที่ 32 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

การบริหารงานวิชาการ หน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	ความต้องการจำเป็น	
	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับที่
1. งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม	4.28	4.38	.02	4
2. งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม	4.05	4.33	.07	1
3. งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน	4.19	4.36	.04	2
4. งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ	4.30	4.41	.03	3
5. งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	4.35	4.44	.02	4

จากตารางที่ 32 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น เรียงตามลำดับ คือ งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม ($PNI_{modified}$ = .07) งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน ($PNI_{modified}$ = .04) งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ ($PNI_{modified}$ = .03) งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม ($PNI_{modified}$ = .02) และงานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ($PNI_{modified}$ = .02)

ตารางที่ 33 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม

งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	ความต้องการจำเป็น	
	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับที่
1. สถานศึกษามีการรับสมัคร และรวบรวมข้อมูลของผู้เรียน	4.30	4.35	.01	4
2. สถานศึกษามีการคัดกรอง ประเมินความสามารถพื้นฐานของผู้เรียน	4.35	4.40	.01	4
3. สถานศึกษาจัดประชุมวางแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว โดยครู ผู้ปกครอง นักสหวิชาชีพ	4.17	4.34	.04	1
4. สถานศึกษาจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว	4.21	4.33	.03	2
5. สถานศึกษาให้บริการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	4.30	4.43	.03	2
6. สถานศึกษาประมวลผล สรุป และจัดทำรายงานผลการให้บริการเพื่อนำ ไปปรับปรุงต่อไป	4.32	4.42	.02	3

จากตารางที่ 33 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น 3 อันดับแรก คือ สถานศึกษาจัดประชุมวางแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว โดยครู ผู้ปกครอง นักสหวิชาชีพ ($PNI_{modified}$ = .04) รองลงมา คือ สถานศึกษาจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว ($PNI_{modified}$ = .03) สถานศึกษาให้บริการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ($PNI_{modified}$ = .03) และสถานศึกษาประมวลผล สรุป และจัดทำรายงานผลการให้บริการเพื่อนำ ไปปรับปรุงต่อไป ($PNI_{modified}$ = .02) ตามลำดับ

ตารางที่ 34 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม

งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	ความต้องการจำเป็น	
	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับที่
1. สถานศึกษามีการวางแผนการทำงานร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม	4.04	4.34	.07	3
2. สถานศึกษากำหนดปฏิทิน การปฏิบัติงานร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม	3.98	4.36	.10	1
3. สถานศึกษาติดต่อ ประสานงานร่วมกับองค์กรภาครัฐและเอกชน ที่จัดการเรียนรวม	4.08	4.34	.06	4
4. สถานศึกษามีการประสานงาน พัฒนาองค์ความรู้ให้กับบุคลากรในสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม	4.00	4.37	.09	2
5. สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันนิเทศ ติดตาม สถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม	4.11	4.28	.04	6
6. สถานศึกษามีการสรุป รายงานผลการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรวม	4.08	4.29	.05	5

จากตารางที่ 34 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น 3 อันดับแรก คือ สถานศึกษากำหนดปฏิทิน การปฏิบัติงาน ร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม ($PNI_{modified}$ = .10) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการประสานงาน พัฒนาองค์ความรู้ให้กับบุคลากรในสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม ($PNI_{modified}$ = .09) และสถานศึกษามีการวางแผนการทำงานร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม ($PNI_{modified}$ = .07) ตามลำดับ

ตารางที่ 35 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน

งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	ความต้องการจำเป็น	
	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับที่
1. สถานศึกษารวบรวมข้อมูลวางแผน ประสานงานร่วมกับเครือข่ายที่ดูแลคนพิการเพื่อการพัฒนาคนพิการในเขตพื้นที่บริการ	4.20	4.37	.04	3
2. สถานศึกษาสร้างเจตคติที่เกี่ยวกับการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการให้กับครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษา	4.16	4.37	.05	2
3. สถานศึกษาร่วมประเมินความสามารถพื้นฐานผู้เรียน	4.28	4.38	.02	5
4. สถานศึกษาร่วมจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว	4.23	4.37	.03	4
5. สถานศึกษาประสานงานให้มีการบริการทางการแพทย์ การช่วยเหลือบริการบำบัดฟื้นฟูด้านต่างๆ ให้แก่คนพิการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.20	4.33	.03	4
6. สถานศึกษาสรุปรายงานการส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชนเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนา	4.06	4.32	.06	1

จากตารางที่ 35 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น 3 อันดับแรก คือ สถานศึกษาสรุปรายงานการส่งเสริม สนับสนุน การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชนเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนา ($PNI_{modified}$ = .06) รองลงมาคือสถานศึกษาสร้างเจตคติที่เกี่ยวกับการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการให้กับครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษา ($PNI_{modified}$ = .05) และสถานศึกษารวบรวมข้อมูลวางแผน

ประสานงานร่วมกับเครือข่ายที่ดูแลคนพิการเพื่อการพัฒนาคนพิการในเขตพื้นที่บริการ ($PNI_{modified}$= .04) ตามลำดับ

ตารางที่ 36 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ

งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	ความต้องการจำเป็น	
	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับที่
1. สถานศึกษาจัดทำ และจัดเก็บทะเบียนนักเรียน	4.34	4.43	.02	3
2. สถานศึกษามีบุคลากรรับผิดชอบ ให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับทะเบียนนักเรียน	4.38	4.44	.01	4
3. สถานศึกษามีเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนที่ครบถ้วน	4.36	4.42	.01	4
4. สถานศึกษามีการประมวลผล และนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน	4.30	4.41	.03	2
5. สถานศึกษาจัดบริการช่วงเชื่อมต่อและส่งต่อผู้เรียนภายนอก	4.27	4.41	.03	2
6. สถานศึกษาติดตามผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อ	4.15	4.37	.05	1

จากตารางที่ 36 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น 3 อันดับแรก คือ สถานศึกษาติดตามผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อ ($PNI_{modified}$ = .05) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการประมวลผล และนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน ($PNI_{modified}$ = .03) สถานศึกษาจัดบริการช่วงเชื่อมต่อและส่งต่อผู้เรียนภายนอก ($PNI_{modified}$ = .03) และสถานศึกษาจัดทำ และจัดเก็บทะเบียนนักเรียน ($PNI_{modified}$ = .02) ตามลำดับ

ตารางที่ 37 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	ความต้องการจำเป็น	
	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับที่
1. สถานศึกษาสำรวจข้อมูลความต้องการใช้สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	4.42	4.47	.01	4
2. สถานศึกษาประสานการจัดหา สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	4.39	4.45	.01	4
3. สถานศึกษาแนะนำการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	4.39	4.44	.01	4
4. สถานศึกษาประสานการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	4.35	4.45	.02	3
5. สถานศึกษาส่งเสริมการให้บริการ สื่อ เทคโนโลยีตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	4.30	4.42	.03	2
6. สถานศึกษาให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้าน	4.27	4.43	.04	1

จากตารางที่ 37 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น 3 อันดับแรก คือ สถานศึกษาให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้าน ($PNI_{modified}$ = .04) รองลงมา คือ สถานศึกษาส่งเสริมการให้บริการ สื่อ เทคโนโลยี ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะ

บุคคล ($PNI_{modified}$ = .03) และสถานศึกษาประสานการจัดหา สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ($PNI_{modified}$ = .02) ตามลำดับ

ตารางที่ 38 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ

หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	ความต้องการจำเป็น	
			$PNI_{modified}$	ลำดับที่
ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม	3.91	4.27	.09	1
ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน	4.15	4.35	.05	3
ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน	4.25	4.42	.04	4
ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย	4.07	4.35	.07	2
ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม	4.24	4.41	.04	4

จากตารางที่ 38 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น 3 อันดับแรก คือ ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม ($PNI_{modified}$ = .09) รองลงมา คือ ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย ($PNI_{modified}$ = .07) และด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน ($PNI_{modified}$ = .05) ตามลำดับ

ตารางที่ 39 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม

ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	ความต้องการจำเป็น	
	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับที่
1. สถานศึกษาตั้งอยู่ในที่ดิน ที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ให้สามารถจัดตั้งหน่วยบริการได้	3.97	4.26	.07	4

ตารางที่ 39 (ต่อ)

ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	ความต้องการจำเป็น	
	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับที่
2. สถานศึกษาอยู่ในที่ตั้งที่เดินทางสะดวก	4.06	4.34	.07	4
3. สถานศึกษามีอาคารสถานที่เหมาะสมและพร้อมในการให้บริการ	3.68	4.23	.15	1
4. สถานศึกษามีห้องกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพียงพอต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน	3.74	4.23	.13	2
5. สถานศึกษาไม่มีมลพิษทางเสียง กลิ่น และ มีแสงสว่างเพียงพอ	4.11	4.31	.05	5
6. สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น สนามเด็กเล่น สนามกีฬา แปลงเกษตร ฯลฯ	3.92	4.23	.08	3

จากตารางที่ 39 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น 3 อันดับแรก คือ สถานศึกษามีอาคารสถานที่เหมาะสมและพร้อมในการให้บริการ ($PNI_{modified}$ = .15) รองลงมา คือ สถานศึกษามีห้องกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพียงพอต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{modified}$ = .13) และสถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น สนามเด็กเล่น สนามกีฬา แปลงเกษตร ฯลฯ ($PNI_{modified}$ = .08) ตามลำดับ

ตารางที่ 40 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน

ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	ความต้องการจำเป็น	
	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับที่
1. สถานศึกษามีข้าราชการเป็นหัวหน้าหน่วยบริการ	4.45	4.52	.02	5
2. สถานศึกษามีบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยบริการเต็มเวลา	4.41	4.49	.02	5

ตารางที่ 40 (ต่อ)

ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	ความต้องการจำเป็น	
			$PNI_{modified}$	ลำดับที่
	D	I		
3. สถานศึกษามีนักสหวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยบริการ	3.75	4.16	.11	1
4. สถานศึกษามีบุคลากรที่เพียงพอ เหมาะสมต่อผู้เรียน	3.96	4.24	.07	2
5. สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด (ผู้เรียน 35คนขึ้นไปในพื้นที่ทั่วไป ในพื้นที่พิเศษมีจำนวนผู้เรียน 15 คนขึ้นไป)	4.00	4.26	.06	3
6. สถานศึกษามีผู้เรียนมารับบริการอย่างต่อเนื่อง	4.32	4.46	.03	4

จากตารางที่ 40 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น 3 อันดับแรก คือ สถานศึกษามีนักสหวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยบริการ ($PNI_{modified}$ = .11) รองลงมา คือ สถานศึกษามีบุคลากรที่เพียงพอ เหมาะสมต่อผู้เรียน ($PNI_{modified}$ = .07) และสถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด (ผู้เรียน 35 คนขึ้นไปในพื้นที่ทั่วไป ในพื้นที่พิเศษมีจำนวนผู้เรียน 15 คนขึ้นไป) ($PNI_{modified}$ = .06) ตามลำดับ

ตารางที่ 41 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน

ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	ความต้องการจำเป็น	
			$PNI_{modified}$	ลำดับที่
	D	I		
1. สถานศึกษามีสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้าน	4.05	4.35	.07	1

ตารางที่ 41 (ต่อ)

ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	ความต้องการจำเป็น	
	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับที่
2. สถานศึกษาให้บริการทางการศึกษาได้อย่างเพียงพอและเหมาะสมกับเด็กพิการทุกคนและทุกประเภทความพิการที่ให้บริการ	4.11	4.36	.06	2
3. สถานศึกษาใช้หลักสูตรสถานศึกษาในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่ยืดหยุ่น หลากหลาย ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.24	4.40	.04	3
4. สถานศึกษามีการคัดกรองประเภทความพิการ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนการสอนรายบุคคล (IIP)	4.39	4.48	.02	5
5. สถานศึกษามีการวัดผล ประเมินผลตามแผนและให้บริการช่วงเชื่อมต่อ	4.35	4.47	.03	4
6. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองรับรู้และมีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.35	4.46	.03	4

จากตารางที่ 41 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น 3 อันดับแรก คือ สถานศึกษามีสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้าน ($PNI_{modified}$ = .07) รองลงมา คือ สถานศึกษาให้บริการทางการศึกษาได้อย่างเพียงพอและเหมาะสมกับเด็กพิการทุกคนและทุกประเภทความพิการที่ให้บริการ ($PNI_{modified}$ = .06) และสถานศึกษาใช้หลักสูตรสถานศึกษาในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่ยืดหยุ่น หลากหลาย ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ($PNI_{modified}$ = .04) ตามลำดับ

ตารางที่ 42 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย

ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	ความต้องการจำเป็น	
	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับที่
1. สถานศึกษามีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน ครอบคลุมทั้ง 4 งาน ประกอบด้วย งานวิชาการ งานแผนงานและงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป	4.35	4.44	.02	5
2. สถานศึกษาได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากศูนย์การศึกษาพิเศษ เพียงพอต่อการดำเนินงาน	3.84	4.27	.11	1
3. สถานศึกษาได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงาน จากหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน ระดับชุมชน เครือข่าย และองค์กรอื่นในพื้นที่ของหน่วยบริการอย่างต่อเนื่อง	4.08	4.34	.06	3
4. สถานศึกษามีกิจกรรมร่วมกับสถานศึกษาจัดการเรียนรวม	3.90	4.30	.10	2
5. สถานศึกษามีการประชุมร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่มีข้อมูลการส่วนร่วมทำกิจกรรมกับหน่วยงานในชุมชนและเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง	4.14	4.36	.05	4
6. สถานศึกษามีการทำงานร่วมกับองค์กรภาครัฐและเอกชนที่จัดการเรียนรวม มีการให้ความรู้บริการ คำปรึกษา แนะนำแก่ครูเรียนรวมในพื้นที่	4.12	4.37	.06	3

จากตารางที่ 42 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น 3 อันดับแรก คือ สถานศึกษาได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากศูนย์การศึกษาพิเศษ เพียงพอต่อการดำเนินงาน ($PNI_{modified}$ = .11) รองลงมา คือ สถานศึกษามีกิจกรรมร่วมกับสถานศึกษาจัดการเรียนรวม ($PNI_{modified}$ = .10) และสถานศึกษาได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงาน จากหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน ระดับชุมชน เครือข่าย และองค์กรอื่นในพื้นที่ของหน่วยบริการอย่างต่อเนื่อง ($PNI_{modified}$ = .06) ตามลำดับ

ตารางที่ 43 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม

ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	ความต้องการจำเป็น	
	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับที่
1. สถานศึกษามีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ	4.11	4.39	.07	1
2. สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของครูและบุคลากร	4.21	4.39	.04	3
3. สถานศึกษามีการรายงานผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร	4.33	4.42	.02	5
4. สถานศึกษาได้รับการนิเทศ กำกับ ติดตามจากศูนย์การศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ	4.24	4.43	.05	2
5. สถานศึกษามีการประเมินผล และสรุปผลการดำเนินงาน	4.32	4.43	.03	4
6. สถานศึกษานำข้อมูลจากผลการนิเทศมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน	4.23	4.43	.05	2

จากตารางที่ 43 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น 3 อันดับแรก คือ สถานศึกษามีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ($PNI_{modified}$ = .07) รองลงมา คือ สถานศึกษานำข้อมูลจากผลการนิเทศ มาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน ($PNI_{modified}$ = .05) สถานศึกษาได้รับการนิเทศ กำกับ ติดตามจากศูนย์การศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ($PNI_{modified}$ = .05) และสถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร ($PNI_{modified}$ = .04) ตามลำดับ

4.3.2 ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ผู้วิจัยนำเสนอการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มี 3 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบของศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 4 คน สรุปประเด็นการสัมภาษณ์ได้ ดังนี้

ตารางที่ 44 การสังเคราะห์ผลการสัมภาษณ์แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการบริหารงานวิชาการหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ

คำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์				สรุป
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	
1. สถานศึกษามีแนวทางในการบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อมของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ อย่างไรบ้าง (งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม)	1. จัดประชุมการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว โดยครู ผู้ปกครอง นักสหวิชาชีพ 2. ดำเนินการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อมตามปฏิทินที่วางไว้	1. ประชุมเพื่อวางแผนชี้แจงแนวทางการดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ 2. ออกแบบขั้นตอนและรูปแบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อมที่เหมาะสมกับหน่วยบริการ	1. ประชุม วางแผนการดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ 2. ดำเนินการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อมอย่างต่อเนื่อง 3. นิเทศติดตามประเมินผลการดำเนินงานหน่วยบริการการให้บริการ	1. จัดโครงสร้างการบริหารงานอย่างเป็นระบบจากผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าหน่วยบริการพื้นที่การศึกษาเขตและหัวหน้าหน่วยบริการครูและบุคลากรตามลำดับ 2. ดำเนินการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความ	1. จัดประชุมวางแผนเพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ รวมถึงการประชุมวางแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล 2. ดำเนินการออกแบบขั้นตอนและรูปแบบการให้บริการที่เหมาะสม และ

ตารางที่ 44 (ต่อ)

คำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์				สรุป
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	
	3. มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน	3. ลงพื้นที่นิเทศกำกับ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานหน่วยบริการอย่างต่อเนื่อง 4. ประเมินผลการดำเนินงานสรุปและรายงานผล	ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัวที่ได้ออกแบบ 4. สรุป และรายงานผลการดำเนินงาน	พร้อมตามปฏิทินที่วางไว้	การออกให้บริการ 3. นิเทศ กำกับติดตามประเมินผลการดำเนินงานหน่วยบริการการให้บริการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ที่ได้ออกแบบไว้ 4. สรุปและรายงานผล
2. สถานศึกษามีแนวทางในการกำหนดปฏิทิน การปฏิบัติงานประสานงานร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม อย่างไรบ้าง (งานส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรวม)	1. ประชุมการจัดการเรียนรวมกับภาคีเครือข่ายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง 2. ประสานงานกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม จัดกิจกรรมแกนนำโรงเรียนเรียนรวม เพื่อเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนเรียนรวมในพื้นที่	1. วางแผนการดำเนินงานการจัดการเรียนรวมของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ 1) การให้ความรู้ 2) การคัดกรองนักเรียนที่มีความบกพร่อง 3) การวางแผนการจัดการศึกษารายบุคคล	1. ประชุมการดำเนินงานการจัดการเรียนรวมร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวมของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา 2. ดำเนินงานการจัดการเรียนรวมร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวมของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา	1. วางแผนจัดปฏิทินการปฏิบัติงานการจัดการเรียนรวม ของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา 2. ประสานงานร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวมในการวางแผนการจัดการศึกษารายบุคคล	1. วางแผนการดำเนินงานการจัดการเรียนรวมโดยมีศึกษานิเทศก์หรือผู้รับผิดชอบงานเรียนรวมจากสำนักงานเขตพื้นการศึกษา 2. ประสานงานและดำเนินงานตามปฏิทินที่วางแผนไว้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ตารางที่ 44 (ต่อ)

คำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์				สรุป
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	
	3. นิเทศโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรวมร่วมกับศึกษานิเทศก์ 4. สรุปผลการดำเนินงานโดยการถอดบทเรียนของการดำเนินงาน	2. ประสานงานและดำเนินงานตามปฏิทินที่วางแผนไว้สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรวม 3. นิเทศโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรวมร่วมกับศึกษานิเทศก์หรือผู้รับผิดชอบงานงานเรียนรวมของเขตพื้นที่การศึกษา 4. สรุปผลการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาเรียนรวม	3. นิเทศโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรวมร่วมกับศึกษานิเทศก์ 4. สรุปผลการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาเรียนรวม		สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรวม 3. จัดกิจกรรมแกนนำโรงเรียนเรียนรวม เพื่อเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนเรียนรวมในพื้นที่ 4. นิเทศโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรวม 5. สรุปผลการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาแก่ผู้เรียน

ตารางที่ 44 (ต่อ)

คำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์				สรุป
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	
3. สถานศึกษามีแนวทางในการการรวบรวมข้อมูล วางแผน ประสานงาน และให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการให้กับครอบครัวและชุมชน อย่างไรบ้าง	1. ประสานกับชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ ผู้นำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการให้บริการช่วยเหลือคนพิการ รวมถึงให้คำแนะนำ คำปรึกษา สร้างความรู้แก่ผู้ปกครองในการดูแล บำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน	1. ประชุมคณะทำงานเพื่อวางแผนการให้บริการช่วยเหลือตลอดปีการศึกษา รวมถึงออกแบบขั้นตอนและเครื่องมือการให้บริการฟื้นสมรรถภาพคนพิการให้กับครอบครัวและชุมชน 2. ประสานกับชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับคนพิการแต่ละรายที่จะต้องให้บริการช่วยเหลือ และลงพื้นที่ให้บริการช่วยเหลือคนพิการ 3. ประเมินผลการดำเนินงาน สรุปและรายงานผล	1. ประชุมคณะทำงานเพื่อวางแผนการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการให้กับครอบครัวและชุมชน 2. ประสานงานร่วมกับภาครัฐ เอกชน ชุมชน ในการลงพื้นที่ให้บริการช่วยเหลือคนพิการ ร่วมกับหัวหน้าหน่วยบริการ ครูและบุคลากร และนักสหวิชาชีพในแต่ละอำเภอ	1. ประสานงานร่วมกับภาครัฐ เอกชน และชุมชน ในการปฏิบัติงานในพื้นที่แต่ละอำเภอ	1. ประชุมคณะทำงานเพื่อวางแผนการให้บริการช่วยเหลือตลอดปีการศึกษา 2. ออกแบบขั้นตอนและพัฒนาเครื่องมือการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการให้กับครอบครัวและชุมชน 3. ประสานกับชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้บริการช่วยเหลือ และลงพื้นที่ รวมถึงให้คำแนะนำ คำปรึกษา สร้างความรู้ร่วมกับผู้นำชุมชน 4. ประเมินผลการดำเนินงาน สรุปและรายงานผล
(งานส่งเสริมสนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน)					

ตารางที่ 44 (ต่อ)

คำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์				สรุป
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	
4. สถานศึกษามีแนวทางในการจัดเก็บทะเบียนนักเรียน วัดผลประมวลผลและนำผลการประเมินนักเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างไรบ้าง (งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผลส่งต่อ)	1. ประชุมทบทวนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ 2. ดำเนินการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลของผู้เรียน	1. ประชุมคณะทำงานวางแผนการจัดเก็บเอกสารข้อมูลส่วนตัวที่เกี่ยวข้องผู้เรียนและออกแบบฟอร์มการวัดผลประมวลผลของนักเรียน 2. ดำเนินการออกแบบฟอร์มการจัดเก็บเอกสารข้อมูลส่วนตัว และออกแบบฟอร์มการวัดผลประมวลผลของผู้เรียนในรูปแบบออนไลน์ 3. ตรวจสอบการกรอกข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล 4. สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน	1. ประชุมทบทวนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของผู้เรียน 2. นำผลที่ได้จากการประเมิน พัฒนาปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล วางแผนสำหรับการพัฒนางานในครั้งต่อไป	1. ประชุมคณะทำงานวางแผนการจัดเก็บเอกสารออกแบบฟอร์ม 2. ดำเนินการออกแบบฟอร์มการจัดเก็บเอกสาร 3. ตรวจสอบการกรอกข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่ออย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	การจัดเก็บให้มีความถูกต้อง 4. สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน

ตารางที่ 44 (ต่อ)

คำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์				สรุป
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	
5. สถานศึกษามีแนวทางในการจัดบริการช่วงเชื่อมต่อส่งต่อผู้เรียนสู่ภายนอก และติดตามผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่ออย่างไรบ้าง (งานทะเบียนนักเรียน วัดผล และประเมินผลส่งต่อ)	1. ประชุมเพื่อส่งต่อนักเรียนร่วมกับผู้ปกครอง ครู มีการชี้แจงข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับโรงเรียนต่าง ๆ ที่มีความเหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน 2. ทดลองเรียนเป็นระยะเวลา 1 – 2 สัปดาห์ เพื่อสร้างการปรับตัวของผู้เรียนและครูคนใหม่ 3. ประเมินผลการทดลองเรียน 4. ติดตามผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อ หากพบว่าผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อมีปัญหาด้านการเรียน หรือด้านพฤติกรรม จะให้ผู้เรียนเข้ากระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพ	1. ประชุมเพื่อส่งต่อนักเรียนร่วมกับผู้ปกครอง ครู 2. ติดต่อประสานกับโรงเรียน นำผู้เรียนและผู้ปกครองไปโรงเรียนแห่งใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนเตรียมความพร้อมในการเรียนสถานที่ใหม่ 3. ติดตามผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อ	1. ประชุมเพื่อส่งต่อนักเรียนร่วมกับผู้ปกครอง ครู 2. ติดต่อประสานกับโรงเรียนแห่งใหม่ 3. ติดตามผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อ	1. ประชุม และประเมินเพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียนในการส่งต่อไปยังสถานศึกษาต่าง ๆ	1. ประชุมวางแผนการจัดบริการช่วงเชื่อมต่อ และการส่งต่อนักเรียน 2. ติดต่อประสานกับโรงเรียน และทดลองเรียน 3. ประเมินผลการทดลองเรียน 4. ติดตามผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อ

ตารางที่ 44 (ต่อ)

คำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์				สรุป
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	
	สมรรถภาพที่หน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ ในช่วงบ่าย				
6. สถานศึกษามีแนวทางในการประสานให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้านอย่างไรบ้าง (งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	1. ประชุมคณะทำงานผู้รับผิดชอบงานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา 2. ดำเนินการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับผู้เรียนโดยสอดคล้องกับความต้องการ	1. ประชุมคณะทำงาน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้าบริหารวิชาการ ผู้รับผิดชอบงานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา 2. ดำเนินการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้าน โดยสอดคล้องกับความต้องการ	1. ประชุมคณะทำงานผู้รับผิดชอบงานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา 2. ดำเนินการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับผู้เรียนโดยสอดคล้องกับความต้องการ	1. สำรวจข้อมูลความต้องการใช้สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามความเหมาะสมของผู้เรียน 2. ดำเนินการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับผู้เรียนโดยสอดคล้องกับความต้องการ	1. ประชุมคณะทำงาน 2. สำรวจข้อมูลความต้องการใช้สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา 3. ดำเนินการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

ตารางที่ 44 (ต่อ)

คำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์				สรุป
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	
การศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้านอย่างไรบ้าง (งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา)	อำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับผู้เรียนโดยสอดคล้องกับความต้องการ	อื่นใดทางการศึกษา 2. ดำเนินการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้าน โดยสอดคล้องกับความต้องการ	อำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับผู้เรียนโดยสอดคล้องกับความต้องการ	2. ดำเนินการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับผู้เรียนโดยสอดคล้องกับความต้องการ	3. ดำเนินการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

ตารางที่ 45 การสังเคราะห์ผลการสัมภาษณ์แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ

คำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์				สรุป
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	
1. สถานศึกษามีแนวทางในการจัดอาคารสถานที่ ห้องกิจกรรมเสริมหลักสูตร รวมถึงแหล่งเรียนรู้ ให้มีความหลากหลายและเพียงพอต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน อย่างไรบ้าง (ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม)	1. ประสานงานร่วมกับผู้นำชุมชน หน่วยงานในท้องถิ่น สำรวจสถานที่ที่มีความเหมาะสมในการจัดตั้งหน่วยบริการ 2. จัดสรรสถานที่ของหน่วยบริการโดยการจัดห้องเรียน จัดมุมต่าง ๆ ให้เหมาะสมและจัดสรรทรัพยากรให้คุ้มค่ามากที่สุด	1. จัดสรรสถานที่ของหน่วยบริการโดยการจัดห้องเรียน จัดมุมต่าง ๆ ให้เหมาะสมและจัดสรรทรัพยากรให้คุ้มค่ามากที่สุด	1. จัดสรรสถานที่ของหน่วยบริการโดยการจัดห้องเรียน จัดมุมต่าง ๆ ให้เหมาะสมและจัดสรรทรัพยากรให้คุ้มค่ามากที่สุด	1. จัดสรรให้มีห้องเรียนสาขาตามประเภทความพิการ ห้องเสริมหลักสูตรที่หลากหลาย	1. ประสานงานร่วมกับผู้นำชุมชน หน่วยงานในท้องถิ่น สำรวจสถานที่ที่มีความเหมาะสมในการจัดตั้งหน่วยบริการ 2. จัดห้องเรียนจัดมุมต่าง ๆ ให้เหมาะสมและจัดสรรทรัพยากรให้คุ้มค่ามากที่สุด 3. จัดสรรให้มีห้องเรียนสาขาตามประเภทความพิการ ห้องเสริมหลักสูตรที่หลากหลาย
2. สถานศึกษามีแนวทางในการมีบุคลากรนักสหวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยบริการ ให้	1. วางแผนจัดตารางการออกพื้นที่ให้บริการของนักสหวิชาชีพตามความต้องการจำเป็นพิเศษ	1. วางแผนจัดตารางการออกพื้นที่ให้บริการของนักสหวิชาชีพตามความต้องการจำเป็นพิเศษ	1. วางแผนจัดตารางการออกพื้นที่ให้บริการของนักสหวิชาชีพตามความต้องการจำเป็นพิเศษ	1. วางแผนจัดตารางการออกพื้นที่ให้บริการของนักสหวิชาชีพตามความต้องการจำเป็นพิเศษ	1. วางแผนจัดตารางการออกพื้นที่ให้บริการของนักสหวิชาชีพ

ตารางที่ 45 (ต่อ)

คำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์				สรุป
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	
เพียงพอเหมาะสมต่อผู้เรียน อย่างไรบ้าง (ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้เรียน)	ของผู้เรียน 2. ส่งเสริมให้คนในท้องถิ่นทำงานในพื้นที่หน่วยบริการนั้น 3. เพิ่มอัตรากำลังของนักสหวิชาชีพ	ของผู้เรียน	ของผู้เรียน	ของผู้เรียน 2. จัดทำกระบวนการ PLC (Professional Learning Community)	2. ส่งเสริมให้คนในท้องถิ่นทำงานในพื้นที่หน่วยบริการนั้น 3. เพิ่มอัตรากำลังของนักสหวิชาชีพ 4. จัดทำกระบวนการ PLC (Professional Learning Community)
3. สถานศึกษามีแนวทางในการให้มีผู้เรียนมารับบริการต่อเนื่อง และมีจำนวนผู้เรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด อย่างไรบ้าง (ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้เรียน)	1. ประสานความร่วมมือกับพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์การบริหารส่วนตำบล โรงพยาบาล และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการรวบรวมข้อมูลคนพิการที่ยังไม่เข้าระบบการศึกษา	1. ประสานความร่วมมือกับพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์การบริหารส่วนตำบล โรงพยาบาล และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการรวบรวมข้อมูลคนพิการที่ยังไม่เข้าระบบการศึกษา	1. ลงพื้นที่ค้นหาคนพิการตามข้อมูลที่ได้รับจากหน่วยงานต่าง ๆ และประเมินคัดกรองคนพิการ รวมถึงสร้างความรู้ความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับคนพิการ	1. ส่งเสริมให้มีการเรียนที่หลากหลาย เช่น การเรียนออนไลน์ จัดทำคลิป จัดทำแหล่งธนาคารความรู้ และมีการสร้างกลุ่มประสานความร่วมมือครูร่วมกับผู้ปกครอง	1. ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ในการรวบรวมข้อมูลคนพิการที่ยังไม่เข้าระบบการศึกษา 2. ลงพื้นที่ค้นหาคนพิการตามข้อมูลที่ได้รับจากหน่วยงานต่าง ๆ และประเมินคัดกรองคนพิการ 3. พัฒนาสื่อการเรียนให้มีความหลากหลาย

ตารางที่ 45 (ต่อ)

คำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์				สรุป
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	
	2. ลงพื้นที่ค้นหาคนพิการตามข้อมูลที่ได้รับจากหน่วยงานต่าง ๆ และประเมินคัดกรองคนพิการ รวมถึงสร้างความรู้ความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับคนพิการ	คนพิการที่ยังไม่เข้าระบบการศึกษา			
4. สถานศึกษามีแนวทางในการใช้หลักสูตรสถาน ศึกษาในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่ยืดหยุ่น หลากหลาย ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนเป็นราย บุคคลอย่างไรบ้าง (ด้านที่ 3 สื่อเทคโนโลยี	1. นำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พุทธศักราช 2565 มาปรับใช้เป็นหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการปรับปรุงพัฒนาให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนทุกปีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	1. นำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พุทธศักราช 2565 มาปรับใช้เป็นหลักสูตรสถานศึกษา 2. มีการวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนตาม	1. นำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พุทธศักราช 2565 มาปรับใช้เป็นหลักสูตรสถานศึกษา	1. นำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พุทธศักราช 2565 มาปรับใช้เป็นหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการปรับปรุงพัฒนาให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนทุกปีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	1. นำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พุทธศักราช 2565 มาปรับใช้เป็นหลักสูตรสถานศึกษา 2. จัดทำเล่มหลักสูตรตามประเภทความพิการ 9 ประเภท

ตารางที่ 45 (ต่อ)

คำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์				สรุป
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	
สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน)	2. จัดทำเล่มหลักสูตรตามประเภทความพิการ 9 ประเภท	ความพิการเป็นรายบุคคล			3. มีการวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนตามความพิการเป็นรายบุคคล
5. สถานศึกษามีแนวทางในการได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงาน จากศูนย์การศึกษาพิเศษ หน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน ระดับชุมชน เครือข่ายและองค์กรอื่นในพื้นที่ของหน่วยบริการอย่างต่อเนื่อง อย่างไรบ้าง (ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย)	1. ลงพื้นที่เชิงรุกในการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของหน่วยบริการในชุมชนท้องถิ่น 2. การระดมทุนจากทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาเด็กพิเศษ	1. ลงพื้นที่เชิงรุกในการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของหน่วยบริการในชุมชนท้องถิ่น 2. ประสานและทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งองค์กรภาครัฐ และเอกชน และมีการจัดทำ mou ร่วมกันระหว่างหน่วยงานทางการศึกษา หน่วยงานทางสังคม หน่วยงานที่ดูแลด้านสุขภาพ (ทางการแพทย์)	1. ลงพื้นที่เชิงรุกในการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของหน่วยบริการในชุมชนท้องถิ่น 2. ประสานและทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งองค์กรภาครัฐ และเอกชน	1. การระดมทุนจากทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาเด็กพิเศษ	1. ลงพื้นที่เชิงรุกในการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของหน่วยบริการในชุมชนท้องถิ่น 2. ประสานและทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งองค์กรภาครัฐ และเอกชน และมีการจัดทำ mou ร่วมกันระหว่างหน่วยงาน 3. การระดมทุนจากทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาเด็กพิเศษ

ตารางที่ 45 (ต่อ)

คำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์				สรุป
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	
6. สถานศึกษามีแนวทางในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของครูและบุคลากรอย่างไรบ้าง (ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม)	1. ประชุมติดตามผลการดำเนินงานประจำเดือนอย่างต่อเนื่อง 2. มีการจัดเก็บและรายงานข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบโดยการรายงานการดำเนินงานผ่านแอปพลิเคชันไลน์แอด (Line@) อย่างสม่ำเสมอ 3. จัดสภากาแฟหน่วยบริการโดยช่วงเช้าจัดกิจกรรมทางวิชาการ ช่วงบ่ายจัดกิจกรรมพัฒนาหน่วยบริการ 4. นิเทศติดตามการดำเนินงานหน่วยบริการอย่างน้อยภาคเรียนละหนึ่งครั้ง ทั้งแบบทางการและไม่ทางการ	1. ประชุมติดตามผลการดำเนินงานประจำเดือนอย่างต่อเนื่อง2. มีการจัดเก็บและรายงานข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบโดยการรายงานการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ 3. นิเทศติดตามการดำเนินงานหน่วยบริการอย่างน้อยภาคเรียนละหนึ่งครั้ง ทั้งแบบทางการและไม่ทางการ	1. ประชุมติดตามผลการดำเนินงานประจำเดือนอย่างต่อเนื่อง2. มีการจัดเก็บและรายงานข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบโดยการรายงานการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ 3. นิเทศติดตามการดำเนินงานหน่วยบริการ	1. ประชุมติดตามผลการดำเนินงานประจำเดือนอย่างต่อเนื่อง2. มีการจัดเก็บและรายงานข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบโดยการรายงานการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ 3. นิเทศติดตามการดำเนินงานหน่วยบริการ 4. สรุปผลการดำเนินงานตามโครงสร้างการบริหารงานของหน่วยบริการภาคเรียนละหนึ่งครั้ง	1. ประชุมติดตามผลการดำเนินงานประจำเดือนอย่างต่อเนื่อง 2. มีการจัดเก็บและรายงานข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบโดยการรายงานการดำเนินงานผ่านแอปพลิเคชันไลน์แอด (Line@) อย่างสม่ำเสมอ 3. จัดสภากาแฟหน่วยบริการ 4. นิเทศติดตามการดำเนินงานหน่วยบริการทั้งแบบทางการและไม่ทางการ 5. สรุปผลการดำเนินงานตามโครงสร้างการบริหารงาน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยการสังเคราะห์จากเอกสาร

ผลการร่างแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จากการสังเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 การประเมินความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และข้อมูลระยะที่ 2 ในขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 46 รายละเอียด (ร่าง) แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการบริหารงานวิชาการหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ

การบริหารงานวิชาการหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ	**แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ**
1. งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม	1.1 จัดประชุมวางแผนเพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ รวมถึงการประชุมวางแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว โดยครู ผู้ปกครอง นักสหวิชาชีพ 1.2 ดำเนินการออกแบบขั้นตอนและรูปแบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อมที่เหมาะสมกับหน่วยบริการ โดยครู และนักสหวิชาชีพออกให้บริการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของผู้เรียน 1.3 นิเทศ กำกับ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานหน่วยบริการ การให้บริการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัวที่ได้ออกแบบไว้ 1.4 สรุปและรายงานผลเพื่อวางแผนสำหรับการพัฒนางานการให้บริการ ช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อมของหน่วยบริการ ให้มีคุณภาพสูงขึ้น โดยคำนึงถึงความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการเป็นสำคัญและมีคุณภาพตามศักยภาพรายบุคคล

ตารางที่ 46 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ	แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม	2.1 วางแผนการดำเนินงานการจัดการเรียนรวม โดยมีศึกษานิเทศก์หรือผู้รับผิดชอบงานเรียนรวมจากสำนักงานเขตพื้นการศึกษา เพื่อร่วมออกแบบแนวทางให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาแก่โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรวมของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ 1) การให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ 2) การคัดกรองนักเรียนที่มีความบกพร่อง 3) การวางแผนการจัดการศึกษารายบุคคล 2.2 ประสานงาน และดำเนินงานตามปฏิทินที่วางแผนไว้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรวม 2.3 จัดกิจกรรมแกนนำโรงเรียนเรียนรวม เพื่อเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนเรียนรวมในพื้นที่ 2.4 นิเทศโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรวมร่วมกับศึกษานิเทศก์หรือผู้รับผิดชอบงานงานเรียนรวมของเขตพื้นที่การศึกษา 2.5 สรุปผลการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาแก่ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้อย่างมีคุณภาพตามศักยภาพของนักเรียนรายบุคคล ของแต่ละโรงเรียนในปีการศึกษาถัดไป
3. งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน	3.1 ประชุมคณะทำงาน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้าบริหารวิชาการ ผู้รับผิดชอบงานบริการฟื้นสมรรถภาพคนพิการให้กับครอบครัวและชุมชน ครูหน่วยบริการ นักสหวิชาชีพ ครูการศึกษาพิเศษ เป็นต้น เพื่อวางแผนการให้บริการช่วยเหลือตลอดปีการศึกษา 3.2 ออกแบบขั้นตอนและพัฒนาเครื่องมือการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการให้กับครอบครัวและชุมชน 3.3 ประสานกับชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับคนพิการแต่ละรายที่จะต้องให้บริการช่วยเหลือ และลงพื้นที่ให้บริการช่วยเหลือคนพิการตามรายชื่อที่วางแผนไว้ รวมถึงให้คำแนะนำคำปรึกษา สร้างความรู้แก่ผู้ปกครองในการดูแล บำบัด ฟื้นฟู

ตารางที่ 46 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ	แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
	สมรรถภาพนักเรียนร่วมกับผู้นำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) 3.4 ประเมินผลการดำเนินงาน สรุปและรายงานผล เพื่อวางแผนสำหรับการพัฒนางานการให้บริการ ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการให้กับครอบครัวและชุมชน ให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของคนพิการต่อไป
4. งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ	4.1 ประชุมคณะทำงาน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้าบริหารวิชาการ ผู้รับผิดชอบงานทะเบียนนักเรียน วัดผลประมวลผล เป็นต้น เพื่อวางแผนการจัดเก็บเอกสารข้อมูลส่วนตัวที่เกี่ยวข้องผู้เรียน และออกแบบฟอร์มการวัดผลประมวลผลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล/ภาคเรียน/ปีการศึกษา 4.2 ดำเนินการออกแบบฟอร์มการจัดเก็บเอกสารข้อมูลส่วนตัวที่เกี่ยวข้องนักเรียน และออกแบบฟอร์มการวัดผลประมวลผลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล/ภาคเรียน/ปีการศึกษาในรูปแบบออนไลน์ เพื่อง่ายต่อการกรอกข้อมูลและการประมวลผล และเป็นลดการใช้กระดาษ 4.3 ตรวจสอบการกรอกข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อการจัดเก็บให้มีความถูกต้อง โดยเจ้าหน้าที่ทะเบียนนักเรียน และเจ้าหน้าที่วัดผลประมวลผล 4.4 สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อวางแผนสำหรับการพัฒนางานงานทะเบียนนักเรียน วัดผลประมวลผล และนำผลสัมฤทธิ์ทางพัฒนาการของผู้เรียนมาปรับปรุงแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการของคนพิการต่อไป 4.5 ประชุมวางแผนการจัดบริการช่วงเชื่อมต่อ และการส่งต่อนักเรียนร่วมกับผู้ปกครอง และครู มีการชี้แจงข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับโรงเรียนต่าง ๆ ที่มีความเหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน เพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งนักเรียนให้เข้ารับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น 4.6 ติดต่อ ประสานกับโรงเรียน และทดลองเรียน นำผู้เรียนและผู้ปกครองไปโรงเรียนแห่งใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนเตรียมความ

ตารางที่ 46 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ	แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
	พร้อมในการเรียนสถานที่ใหม่ และทดลองเรียน เป็นระยะเวลา 1 – 2 สัปดาห์ เพื่อสร้างการปรับตัวของผู้เรียนและครูคนใหม่ 4.7 ประเมินผลการทดลองเรียน โดยครูคนใหม่เป็นผู้ให้ข้อมูลผลการเรียน และพฤติกรรมของผู้เรียน เพื่อวางแผนการเตรียมตัวก่อนการเปิดเรียนของผู้เรียน 4.8 ติดตามผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อ หากพบว่าผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อมีปัญหาด้านการเรียน หรือด้านพฤติกรรม จะให้ผู้เรียนเข้ากระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพที่หน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ ในช่วงบ่าย
5. งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	5.1 ประชุมคณะทำงาน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้าบริหารวิชาการ ผู้รับผิดชอบงานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา 5.2 สำรวจข้อมูลความต้องการใช้สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามความเหมาะสมของผู้เรียน 5.3 ดำเนินการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้าน โดยสอดคล้องกับความต้องการ

จากตาราง 46 สรุปได้ว่า (ร่าง) แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการบริหารงานวิชาการหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ มีแนวทางการพัฒนาทั้งหมด 24 ข้อ จำแนกตามประเด็นปัญหา ดังนี้ 1) งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม มี 4 ข้อ 2) งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม มี 5 ข้อ 3) งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน มี 4 ข้อ 4) งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ มี 8 ข้อ 5) งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา มี 3 ข้อ

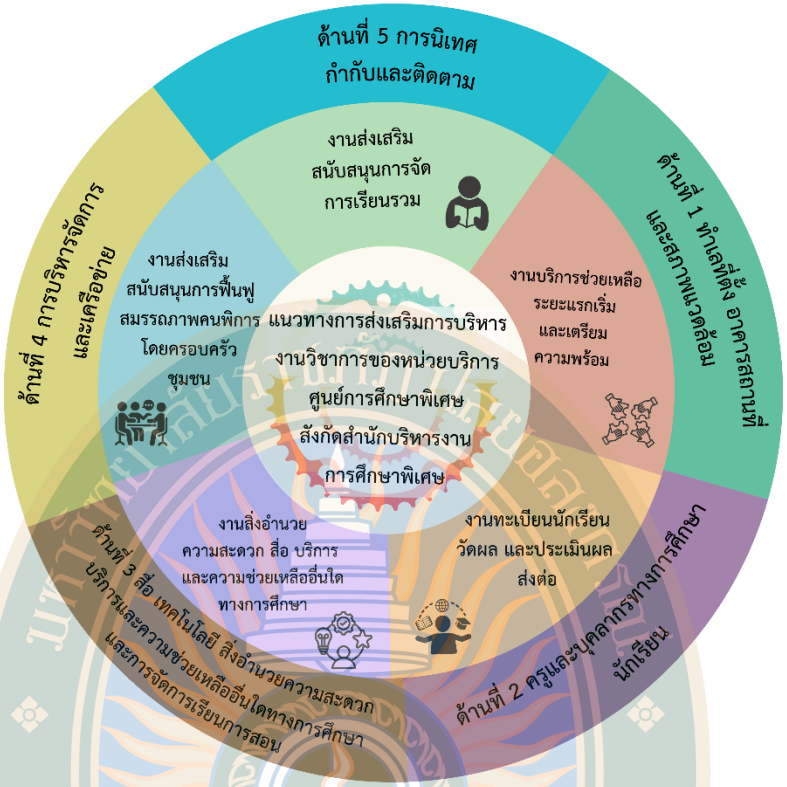
ตารางที่ 47 รายละเอียด (ร่าง) แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ

หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ	**แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ**
1. ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม	1.1 ประสานงานร่วมกับผู้นำชุมชน หน่วยงานในท้องถิ่น สำรวจสถานที่ที่มีความเหมาะสมในการจัดตั้งหน่วยบริการ 1.2 จัดสรรสถานที่ของหน่วยบริการ โดยการจัดห้องเรียน จัดมุมต่าง ๆ ให้เหมาะสมและจัดสรรทรัพยากรให้คุ้มค่ามากที่สุด 1.3 จัดสรรให้มีห้องเรียนสาขาตามประเภทความพิการ ห้องเสริมหลักสูตรที่หลากหลาย
2. ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้เรียน	2.1 วางแผนจัดตารางการออกพื้นที่ให้บริการของนักสหวิชาชีพตามความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียน 2.2 ส่งเสริมให้คนในท้องถิ่นทำงานในพื้นที่หน่วยบริการนั้น 2.3 เพิ่มอัตรากำลังของนักสหวิชาชีพ 2.4 จัดทำกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 2.5 ประสานความร่วมมือกับพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์การบริหารส่วนตำบล โรงพยาบาล และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการรวบรวมข้อมูลคนพิการที่ยังไม่เข้าระบบการศึกษา 2.6 ลงพื้นที่ค้นหาคนพิการตามข้อมูลที่ได้รับจากหน่วยงานต่าง ๆ และประเมิน คัดกรองคนพิการ รวมถึงสร้างความรู้ความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับคนพิการ 2.7 พัฒนาสื่อการเรียนให้มีความหลากหลาย เช่น การเรียนออนไลน์ จัดทำคลิป จัดทำแหล่งธนาคารความรู้ และมีการสร้างกลุ่มประสานความร่วมมือครูร่วมกับผู้ปกครอง
3. ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน	3.1 นำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พุทธศักราช 2565 มาปรับใช้เป็นหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการปรับปรุงพัฒนาให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนทุกปีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 3.2 จัดทำเล่มหลักสูตรตามประเภทความพิการ 9 ประเภท 3.3 มีการวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนตามความพิการเป็นรายบุคคล

ตารางที่ 47 (ต่อ)

หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ	แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
4. ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย	4.1 ลงพื้นที่เชิงรุกในการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของหน่วยบริการในชุมชน ท้องถิ่น 4.2 ประสานและทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งองค์กรภาครัฐและเอกชน และมีการจัดทำ mou ร่วมกันระหว่างหน่วยงานทางการศึกษา หน่วยงานทางสังคม หน่วยงานที่ดูแลด้านสุขภาพ (ทางการแพทย์) 4.3 การระดมทุนจากทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาเด็กพิเศษ
5. ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม	5.1 ประชุมติดตามผลการดำเนินงานประจำเดือน อย่างต่อเนื่อง 5.2 มีการจัดเก็บและรายงานข้อมูลสารสนเทศ อย่างเป็นระบบ โดยการรายงานการดำเนินงานผ่านแอปพลิเคชันไลน์แอด (Line@) อย่างสม่ำเสมอ 5.3 จัดสภากาแฟหน่วยบริการ โดยช่วงเช้าจัดกิจกรรมทางวิชาการ ช่วงบ่ายจัดกิจกรรมพัฒนาหน่วยบริการ 5.4 นิเทศติดตามการดำเนินงานหน่วยบริการทั้งแบบทางการและไม่ทางการ 5.5 สรุปผลการดำเนินงานตามโครงสร้างการบริหารงานของหน่วยบริการภาคเรียนละหนึ่งครั้ง

จากตาราง 47 สรุปได้ว่า (ร่าง) แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ มีแนวทางการพัฒนาทั้งหมด 21 ข้อ จำแนกตามประเด็นปัญหา ดังนี้ 1) ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม มี 3 ข้อ 2) ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน มี 7 ข้อ 3) ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน มี 3 ข้อ 4) ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย มี 3 ข้อ 5) ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม มี 5 ข้อ

ภาพที่ 2 (ร่าง) แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

จากภาพที่ 2 พบว่า (ร่าง) แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งมีการบริหารงานวิชาการหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ และงานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ร่วมกับหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย และด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม ซึ่งเกิดจากการวิเคราะห์เอกสารในบทที่ 2 ร่วมกับเอกสารการสังเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 การประเมินความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และข้อมูลระยะที่ 2 ในขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการ

ของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา 4 คน จาก 4 ภูมิภาค

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1) ผลการตรวจสอบ (ร่าง) แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน โดยการสนทนากลุ่ม

ตารางที่ 48 ผลการตรวจสอบ (ร่าง) แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

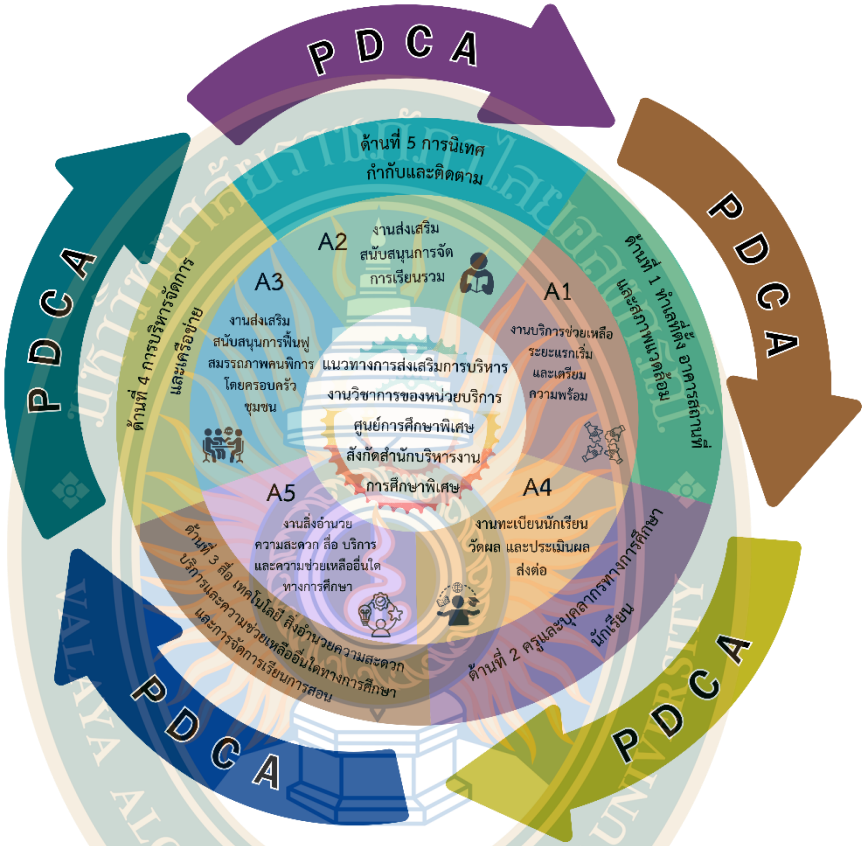
รายการตรวจสอบประเมิน	**ผลการพิจารณา**		**รายละเอียดการแก้ไขปรับปรุง**
	ผ่าน	ปรับปรุง	
การบริหารงานวิชาการหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ			
1. งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม	√		-เห็นความสอดคล้องของแนวทาง
2. งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม		√	-เพิ่มแนวทางที่ 2.6
3. งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน	√		-เห็นความสอดคล้องของแนวทาง
4. งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ	√		-เห็นความสอดคล้องของแนวทาง
5. งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	√		-เห็นความสอดคล้องของแนวทาง
หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ			
ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม	√		-เห็นความสอดคล้องของแนวทาง
ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้เรียน	√		-เห็นความสอดคล้องของแนวทาง

ตารางที่ 48 (ต่อ)

รายการตรวจสอบประเมิน	ผลการพิจารณา		รายละเอียดการแก้ไขปรับปรุง
	ผ่าน	ปรับปรุง	
ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน	√		-เห็นความสอดคล้องของแนวทาง
ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย		√	-เพิ่มแนวทางที่ 4.4
ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม		√	-ลดแนวทางที่ 5.3 เนื่องจากซ้ำซ้อนกับแนวทางที่ 5.4
อื่น ๆ			1. ตรวจสอบและระบุสัญลักษณ์ของแนวทาง 2. กำหนดชื่อแนวทาง 3. ระบุจำนวนแนวทาง

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ VALAYA ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY

รูปแบบแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แบบการบริหารงานคุณภาพ 5A + PDCA โดยการสนทนากลุ่ม

ภาพที่ 3 แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แบบการบริหารงานคุณภาพ 5A + PDCA

จากภาพที่ 3 พบว่า แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แบบการบริหารงานคุณภาพ 5A + PDCA มีรายละเอียด ดังนี้ การบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ (Academic : A) ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ A1 หมายถึง งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม A2 หมายถึง งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม A3 หมายถึง งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน A4 หมายถึง งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ A5 หมายถึง งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลือ

อื่นใดทางการศึกษา หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบ ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม และการบริหารงานคุณภาพ PDCA ได้แก่ P (Plan) หมายถึง การวางแผน D (Do) หมายถึง การดำเนินงานตามแผน C (Check) หมายถึง การตรวจสอบ A (Act) หมายถึง การปรับปรุงแก้ไข

จากการสนทนากลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1) นำการบริหารงานคุณภาพ PDCA ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การดำเนินงานตามแผน (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) มาขับเคลื่อนกับแนวทางที่สร้างขึ้น 2) ปรับเนื้อหาการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ และหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษให้มีความสัมพันธ์กัน 3) กำหนดรายละเอียดให้กระชับ และรูปแบบแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยมีรายละเอียดดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการหน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ จำแนกตามประเด็นปัญหา 1) ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม มี 7 แนวทาง 2) ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน มี 15 แนวทาง 3) ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน มี 6 แนวทาง 4) ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย มี 8 แนวทาง 5) ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม มี 9 แนวทาง รวมทั้งหมด 46 แนวทาง

ตารางที่ 49 รายละเอียดแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แบบการบริหารงานคุณภาพ 5A + PDCA โดยการสนทนากลุ่ม ประเด็นมีการปรับปรุงเพิ่มเติม ดังนี้

หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ	**แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ**
1. ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม	1.1 ประสานงานร่วมกับผู้นำชุมชน หน่วยงานในท้องถิ่น สำรวจสถานที่ที่มีความเหมาะสมในการจัดตั้งหน่วยบริการ (A3, P)

ตารางที่ 49 (ต่อ)

หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ	แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
	1.2 จัดสรรสถานที่ของหน่วยบริการ โดยการจัดห้องเรียนจัดมุมต่าง ๆ ให้เหมาะสมและจัดสรรทรัพยากรให้คุ้มค่ามากที่สุด (A5, D) 1.3 จัดสรรให้มีห้องเรียนสาขาตามประเภทความพิการ ห้องเสริมหลักสูตรที่หลากหลาย (A5, D) 1.4 จัดประชุมวางแผนเพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ รวมถึงการประชุมวางแผนการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียน (A1, P) 1.5 ดำเนินการออกแบบขั้นตอนและรูปแบบการให้บริการที่เหมาะสมกับหน่วยบริการ โดยครู และนักสหวิชาชีพออกให้บริการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของผู้เรียน (A1, D) 1.6 นิเทศ กำกับ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานหน่วยบริการ การให้บริการตามแผนการจัดการศึกษาที่ได้ออกแบบไว้ (A6, C) 1.7 สรุปและรายงานผลเพื่อวางแผนสำหรับการพัฒนางานให้มีคุณภาพสูงขึ้น (A1, A)
2. ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้เรียน	2.1 วางแผนจัดตารางการออกพื้นที่ให้บริการของนักสหวิชาชีพตามความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียน (A1, P) 2.2 ส่งเสริมให้คนในท้องถิ่นทำงานในพื้นที่หน่วยบริการนั้น (A3, D) 2.3 เพิ่มอัตรากำลังของนักสหวิชาชีพ (A1, P) 2.4 จัดทำกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา (A1, D) 2.5 ประสานความร่วมมือกับพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์การบริหารส่วนตำบล โรงพยาบาล และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการรวบรวมข้อมูลคนพิการที่ยังไม่เข้าระบบการศึกษา (A3, D)

ตารางที่ 49 (ต่อ)

หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ	แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
	2.6 ลงพื้นที่ค้นหาคนพิการตามข้อมูลที่ได้รับจากหน่วยงานต่าง ๆ และประเมิน คัดกรองคนพิการ รวมถึงสร้างความรู้ความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับคนพิการ (A3, D) 2.7 พัฒนาสื่อการเรียนให้หลากหลาย เช่น การเรียนออนไลน์ จัดทำคลิป จัดทำแหล่งธนาคารความรู้ และมีการสร้างกลุ่มประสานความร่วมมือครูร่วมกับผู้ปกครอง (A5, A) 2.8 ประชุมวางแผนการจัดเก็บเอกสารข้อมูลส่วนตัวที่เกี่ยวข้องผู้เรียน และออกแบบฟอร์มการวัดผลประมวลผลของผู้เรียน (A4, P) 2.9 ดำเนินการออกแบบฟอร์มการจัดเก็บเอกสารข้อมูล การวัดผลประมวลผลของผู้เรียนในรูปแบบออนไลน์ (A4, D) 2.10 ตรวจสอบการกรอกข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อการจัดเก็บให้มีความถูกต้อง (A4, C) 2.11 สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน นำผลสัมฤทธิ์ทางพัฒนาการของผู้เรียนมาปรับปรุงแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ (A4, A) 2.12 ประชุมวางแผนการจัดบริการช่วงเชื่อมต่อ และการส่งต่อนักเรียน มีการชี้แจงข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับโรงเรียนต่าง ๆ ที่มีความเหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน (A4, P) 2.13 ติดต่อ ประสานกับโรงเรียน และทดลองเรียนในโรงเรียนแห่งใหม่ (A4, D) 2.14 ประเมินผลการทดลองเรียน โดยครูคนใหม่เป็นผู้ให้ข้อมูลผลการเรียน และพฤติกรรมของผู้เรียน (A4, C) 2.15 ติดตามผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อ (A4, A)

ตารางที่ 49 (ต่อ)

หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ	แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
3. ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน	3.1 นำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พุทธศักราช 2565 มาปรับใช้เป็นหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการปรับปรุงพัฒนาให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนทุกปีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (A1, D) 3.2 จัดทำเล่มหลักสูตรตามประเภทความพิการ 9 ประเภท (A1, D) 3.3 มีการวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนตามความพิการเป็นรายบุคคล (A4, C) 3.4 ประชุมวางแผนงานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (A5, P) 3.5 สำรวจข้อมูลความต้องการใช้สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามความเหมาะสมของผู้เรียน (A5, C) 3.6 ดำเนินการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้าน (A5, D)
4. ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย	4.1 ลงพื้นที่เชิงรุกในการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของหน่วยบริการในชุมชน ท้องถิ่น (A3, D) 4.2 ประสานและทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งองค์กรภาครัฐ และเอกชน และมีการจัดทำ mou ร่วมกันระหว่างหน่วยงานทางการศึกษา หน่วยงานทางสังคม หน่วยงานที่ดูแลด้านสุขภาพ (ทางการแพทย์) (A3, D) 4.3 การระดมทุนจากทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาเด็กพิเศษ (A3, D)

ตารางที่ 49 (ต่อ)

หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ	แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
4. ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย	4.4 แต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาของหน่วยบริการ จากผู้นำท้องถิ่น ชุมชน ผู้ปกครอง (A3, P) 4.5 ประชุมวางแผนการให้บริการฟื้นสมรรถภาพคนพิการให้กับครอบครัวและชุมชนตลอดปีการศึกษา (A3, P) 4.6 ออกแบบขั้นตอนและพัฒนาเครื่องมือการให้บริการฟื้นสมรรถภาพคนพิการให้กับครอบครัวและชุมชน (A3, A) 4.7 ประสานกับชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการลงพื้นที่ให้บริการ ช่วยเหลือคนพิการตามรายชื่อที่วางแผนไว้ รวมถึงให้คำแนะนำ คำปรึกษา สร้างความรู้แก่ผู้ปกครอง (A3, D) 4.8 ประเมินผลการดำเนินงาน สรุปและรายงานผล เพื่อวางแผนสำหรับการพัฒนางานการให้บริการให้มีคุณภาพต่อไป (A3, A)
5. ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม	5.1 ประชุมติดตามผลการดำเนินงานประจำเดือน อย่างต่อเนื่อง (A1, P) 5.2 มีการจัดเก็บและรายงานข้อมูลสารสนเทศ อย่างเป็นระบบ โดยการรายงานการดำเนินงานผ่านแอปพลิเคชันไลน์แอด (Line@) อย่างสม่ำเสมอ (A1, D) 5.3 นิเทศติดตามการดำเนินงานหน่วยบริการทั้งแบบทางการและไม่ทางการ (A1, C) 5.4 สรุปผลการดำเนินงานตามโครงสร้างการบริหารงานของหน่วยบริการภาคเรียนละหนึ่งครั้ง (A1, A) 5.5 วางแผนการดำเนินงานการจัดการเรียนรวม โดยมีศึกษานิเทศก์หรือผู้รับผิดชอบงานเรียนรวมจากสำนักงานเขตพื้นการศึกษา เพื่อร่วมออกแบบแนวทางให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาแก่โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรวมของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ 1) การให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ 2) การคัดกรองนักเรียนที่มีความบกพร่อง 3) การวางแผนการจัดการศึกษารายบุคคล (A2, P)

ตารางที่ 49 (ต่อ)

หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ	แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
	5.6 ประสานงาน และดำเนินงานตามปฏิทินที่วางแผนไว้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรวม (A2, D) 5.7 จัดกิจกรรมแกนนำโรงเรียนเรียนรวม เพื่อเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนเรียนรวมในพื้นที่ (A2, D) 5.8 นิเทศโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรวมร่วมกับศึกษานิเทศก์หรือผู้รับผิดชอบงานงานเรียนรวมของเขตพื้นที่การศึกษา (A2, C) 5.9 สรุปผลการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรวมให้มีประสิทธิภาพ (A2, A)

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ VALAYA ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตารางที่ 50 รายละเอียดแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แบบการบริหารงานคุณภาพ 5A + PDCA

แนวทางการดำเนินงาน / การดำเนินงาน	A1				A2				A3				A4				A5				รวม
	P	D	C	A	P	D	C	A	P	D	C	A	P	D	C	A	P	D	C	A	
ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม	1	1		1					1						1			2			**7**
ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน	2	1								3			2	2	2	2				1	**15**
ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน		2													1		1	1	1		**6**
ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย									2	4	1	1									**8**
ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม	1	1	1	1	1	2	1	1													**9**
รวม	**4**	**5**	**1**	**2**	**1**	**2**	**1**	**1**	**3**	**7**	**1**	**1**	**2**	**2**	**4**	**2**	**1**	**3**	**1**	**1**	**46**

หมายเหตุ P หมายถึง ร่วมกันวางแผน, D หมายถึง ร่วมกันปฏิบัติตามแผน, C หมายถึง ร่วมกันตรวจสอบ, A หมายถึง ร่วมกันปรับปรุง/นำไปใช้

A1 หมายถึง งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม, A2 หมายถึง งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม, A3 หมายถึง งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน, A4 หมายถึง งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ, A5 หมายถึง งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

จากตาราง 50 สรุปได้ว่า แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีแนวทางการพัฒนาทั้งหมด 46 แนวทาง จำแนกตามประเด็นปัญหา ดังนี้ 1) ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม มี 7 แนวทาง 2) ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน มี 15 แนวทาง 3) ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน มี 6 แนวทาง 4) ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย มี 8 แนวทาง 5) ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม มี 9 แนวทาง

2) ผลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยการสนทนากลุ่ม

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 51 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	4	44.40
หญิง	5	55.60
รวม	**9**	**100.00**
อายุ		
20 – 30 ปี	-	-
31 – 40 ปี	4	44.40
41 – 50 ปี	1	11.10
51 – 60 ปี	4	44.40
รวม	**9**	**100.00**
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	1	11.10
ปริญญาโท	6	66.70
ปริญญาเอก	2	22.20
รวม	**9**	**100.00**

ตารางที่ 51 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	-	-
5 – 10 ปี	2	22.20
มากกว่า 10 ปี	7	77.80
รวม	**9**	**100.00**

จากตารางที่ 51 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 9 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 55.60 และเป็นเพศชาย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 44.40 ส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 31 – 40 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 44.40 และช่วงอายุ 51 – 60 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 44.40 ช่วงอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.10 ส่วนใหญ่ระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 66.70 ปริญญาเอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 22.20 และปริญญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.10 ประสบการณ์ในการทำงานส่วนใหญ่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 77.80 และประสบการณ์ 5 – 10 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 22.20

ตอนที่ 2 ผลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

ตารางที่ 52 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ในภาพรวมและรายด้าน

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	M	*SD*	แปลผล	*M*	*SD*	แปลผล	*M*	*SD*	แปลผล
ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม	4.74	.39	มากที่สุด	4.61	.38	มากที่สุด	4.81	.40	มากที่สุด
ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน	4.75	.38	มากที่สุด	4.56	.40	มากที่สุด	4.87	.37	มากที่สุด
ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน	4.72	.38	มากที่สุด	4.69	.40	มากที่สุด	4.81	.33	มากที่สุด
ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย	4.81	.35	มากที่สุด	4.64	.34	มากที่สุด	4.81	.35	มากที่สุด
ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม	4.69	.46	มากที่สุด	4.63	.43	มากที่สุด	4.78	.43	มากที่สุด
รวม	**4.74**	**.38**	**มากที่สุด**	**4.63**	**.36**	**มากที่สุด**	**4.82**	**.37**	**มากที่สุด**

จากตาราง 52 พบว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนี้

ด้านความเหมาะสม (M = 4.74, SD = .38) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย (M = 4.81, SD = .35) ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน (M = 4.75, SD = .38) และด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม (M = 4.74, SD = .39)

ด้านความเป็นไปได้ (*M* = 4.63, *SD* = .36) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน (*M* = 4.69, *SD* = .40) ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย (*M* = 4.64, *SD* = .34) และด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม (*M* = 4.63, *SD* = .43)

ด้านความเป็นประโยชน์ (*M* = 4.82, *SD* = .37) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน (*M* = 4.87, *SD* = .37) ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม (*M* = 4.81, *SD* = .40) ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย (*M* = 4.81, *SD* = .35) และด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน (*M* = 4.81, *SD* = .33)

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ VALAYA ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY ในพระบรมราชูปถัมภ์

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

5.1.1 เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบของศูนย์การศึกษาพิเศษ

5.1.2 เพื่อพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยได้นำเสนอวิธีดำเนินการวิจัย โดยดำเนินการเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบของศูนย์การศึกษาพิเศษ

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มี 3 ขั้นตอนย่อย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษให้เป็นหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

5.2.1 ระยะที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบของศูนย์การศึกษาพิเศษ

5.2.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.2.1.1.1 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จาก 77 ศูนย์การศึกษาพิเศษ 12 กลุ่มเครือข่าย หน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ 653 แห่ง รวมทั้งหมด 4,067 คน (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2566)

5.2.1.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 322 คน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการกำหนดตัวอย่าง ของยามาเน (Yamane, 1973) และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling)

5.2.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ เป็นแบบประเมินความต้องการจำเป็น ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมินชนิดตรวจสอบรายการ จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่ง

ตอนที่ 2 ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ทั้งนี้ แบบประเมินความต้องการจำเป็นได้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการหาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ซึ่งพบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.50 – 1.00 และวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมินทั้งฉบับ พบว่า มีค่าเท่ากับ .99 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิธีการวิเคราะห์ PNI modified

ส่วนที่ 1 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ส่วนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

5.2.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยประสานงานกับงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อขอหนังสือเกี่ยวกับการขอความ

อนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แบบประเมินกลับคืนมา จำนวน 322 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5.2.1.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบแบบประเมินที่รับคืน ที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS) ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert' five rating scale) วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีเกณฑ์ความหมายของค่าเฉลี่ยทั้ง 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) จากนั้นวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น โดยการนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น Modified Priority Index ($PNI_{modified}$) (สุวิมล ว่องวาณิช, 2558) และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ และหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ

5.2.2 ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มี 3 ขั้นตอนย่อย มีรายละเอียดดังนี้

5.2.2.1 ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

5.2.2.1.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบของศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 4 แห่ง ซึ่งมาจาก 12 กลุ่มเครือข่าย 4 ภูมิภาค โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ 1) ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี 2) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดน่าน 3) ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 11 จังหวัดนครราชสีมา 4) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเพชรบุรี

5.2.2.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ โดยแบบสัมภาษณ์ได้จากการสังเคราะห์ข้อมูล

ความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษและหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบ โดยเลือกหัวข้อที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด 3 อันดับแรกในแต่ละด้าน

5.2.2.1.3 การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษและหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบ และผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2) นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความชัดเจนด้านภาษา ครบถ้วนตามเนื้อหา จำนวนข้อที่เหมาสม และรูปแบบของแบบสัมภาษณ์ แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3) นำข้อคำถามไปปรับปรุง และนำไปจัดพิมพ์เป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5.2.2.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.2.2.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ

5.2.2.2 ขั้นตอนที่ 2 การสร้างแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

5.2.2.2.1 แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารการสังเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 การประเมินความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบของศูนย์การศึกษาพิเศษ และข้อมูลระยะที่ 2 ในขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

5.2.2.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

5.2.2.2.3 การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษและหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบ และการสังเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 การประเมินความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และข้อมูลระยะที่ 2

ในขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2) นำร่างแนวทางที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความชัดเจนด้านภาษา ครบถ้วนตามเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5.2.2.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดร่างแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

5.2.2.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดร่างแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

5.2.2.3 ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

5.2.2.3.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารหน่วยบริการ จำนวน 9 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมีคุณสมบัติ ดังนี้

1) ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางด้านการบริหารการศึกษา มีตำแหน่งทางวิชาการระดับชำนาญการพิเศษหรือเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 ปีขึ้นไป มีผลงานวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) ด้านการบริหารหน่วยบริการ หรือสถานศึกษาได้รับการคัดเลือกเป็นหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบ จำนวน 3 คน

2) ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางด้านการบริหารการศึกษา มีตำแหน่งทางวิชาการระดับชำนาญการพิเศษหรือเชี่ยวชาญ ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 3 คน

3) ครูผู้สอน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้าหน่วยบริการ และมีประสบการณ์ในการทำงานหน่วยบริการ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 3 คน

5.2.2.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมินมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งมีลักษณะของแบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) โดยคะแนน 5 คือ มากที่สุด คะแนน 4 คือ มาก คะแนน 3 คือ ปานกลาง คะแนน 2 คือ น้อย และคะแนน 1 คือ น้อยที่สุด

5.2.2.3.3 การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมิน

2) นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความชัดเจนด้านภาษา ครบถ้วนตามเนื้อหา จำนวนข้อที่เหมาสม และรูปแบบของแบบประเมิน แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3) นำข้อคำถามไปปรับปรุง และนำไปจัดพิมพ์เป็นแบบประเมินฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5.2.2.3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ให้ข้อมูล

2) ผู้วิจัยดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group)

3) ผู้วิจัยนำแบบประเมินแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากจัดสนทนากลุ่ม (Focus group)

4) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาวิเคราะห์ข้อมูลพร้อมนำเสนอรายงานข้อมูลที่ได้จากการประเมิน สรุปผลการประเมิน ตามลำดับต่อไป

5.2.2.3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบข้อคำถาม และวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ด้วยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2) วิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ในการแปลความหมายของ ค่าเฉลี่ยของข้อมูลตามแนวของลิเคิร์ท (Likert method) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

5.3 สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

5.3.1 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีรายละเอียดดังนี้

5.3.1.1 ระดับสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ข้อ โดยข้อที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา รองลงมา คือ งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ ส่วนข้อที่น้อยที่สุด คือ งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม

5.3.1.2 ระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ข้อ โดยข้อที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา รองลงมา คือ งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ ส่วนข้อที่น้อยที่สุด คือ งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม

5.3.1.3 ระดับสภาพปัจจุบันของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ในภาพรวมอยู่ระดับมากทั้ง 5 ด้าน โดยด้านที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม รองลงมา คือ ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ส่วนด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม

5.3.1.4 ระดับสภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ในภาพรวมอยู่ระดับมากทั้ง 5 ด้าน โดยด้านที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม ส่วนด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม

5.3.1.5 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของ การบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น เรียงตามลำดับ คือ งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม และงานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

5.3.1.6 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น เรียงตามลำดับ คือ ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน และด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม

5.3.2 ผลการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

5.3.2.1 ผลศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยการสัมภาษณ์ พบว่า แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ต้องใช้หลักการบริหารตามแนวคิดวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การดำเนินงานตามแผน (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) โดยการวางแผนปฏิทินการปฏิบัติงาน การดำเนินงานตามแผน การตรวจสอบผลการดำเนินงาน จนถึงการปรับปรุงแก้ไขผลการดำเนินงานเพื่อให้ผลลัพธ์จากการดำเนินงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้นในครั้งถัดไป โดยนำหลักการบริหารตามแนวคิดวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) มาปรับใช้กับการบริหารงานวิชาการหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ และงานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ร่วมกับหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย และด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม นำไปสู่การบริหารหน่วย

บริการศูนย์การศึกษาพิเศษ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ส่งผลให้การดำเนินงานหน่วยบริการมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

5.3.2.2 แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยการสังเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 และข้อมูลระยะที่ 2 ในขั้นตอนที่ 1 เพื่อสังเคราะห์ร่างแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีรายละเอียดดังนี้ 1) ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม มี 7 แนวทาง 2) ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้เรียน มี 15 แนวทาง 3) ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน มี 6 แนวทาง 4) ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย มี 8 แนวทาง 5) ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม มี 9 แนวทาง รวมทั้งหมด 46 แนวทาง

5.3.2.3 ผลการตรวจสอบการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ จากการสนทนากลุ่ม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 55.60 และเป็นเพศชาย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 44.40 ส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 31 – 40 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 44.40 และช่วงอายุ 51 – 60 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 44.40 ช่วงอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.10 ส่วนใหญ่ระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 66.70 ปริญญาเอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 22.20 และปริญญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.10 ประสบการณ์ในการทำงานส่วนใหญ่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 77.80 และประสบการณ์ 5 – 10 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 22.20 การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนี้ ด้านความเหมาะสม เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน และด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม ด้านความเป็นไปได้ เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย และด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม ด้านความเป็นประโยชน์ เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย

และด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน

5.4 การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

5.4.1 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีรายละเอียดดังนี้

5.4.1.1 ผลการศึกษาระดับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี ซึ่งเป็นบุคลากรที่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน แต่มีประสบการณ์น้อย จึงยังมีความรู้ความเข้าใจในงานที่ยังไม่ครอบคลุม สอดคล้องกับวราภรณ์ จิตชาญวิชัย (2565) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคใต้ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการที่ต่ำกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี และสอดคล้องกับชูศักดิ์ ศิริเชียงพิณ (2564) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการอำเภอ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 3 ปี ยังมีประสบการณ์น้อย จึงต้องมีความรู้ความเข้าใจ และหมั่นเรียนรู้ในงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้การบริหารงานวิชาการเป็นไปอย่างเรียบร้อย

5.4.1.2 ผลการศึกษาระดับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ พบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการดำเนินงานมากที่สุด 2 อันดับแรก คือ ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม และด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของศูนย์การศึกษาพิเศษ ให้ความสำคัญกับการนิเทศการศึกษา เพื่อให้เกิดกระบวนการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล รวมถึงการพัฒนาสื่อการสอน การให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกกับคนพิการ สอดคล้องกับณพรรษกรณ์ ชัยพรม (2565) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร พบว่า การบริหารงานวิชาการด้านนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาให้

ความสำคัญกับการนิเทศการศึกษา โดยจัดทำโครงสร้างการทำงาน กำหนดบทบาทหน้าที่ และสร้างความตระหนักแก่ครูผู้สอนให้เข้าใจกระบวนการนิเทศ และการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารสถานศึกษาได้สนับสนุนให้มีสื่อการเรียนการสอน วัสดุ อุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน สอดคล้องกับฟาตีฮะห์ บินแวมะยิ (2565) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า งานบริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด และงานนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลอยู่ในระดับมาก

5.4.1.3 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น ที่ต้องการพัฒนามากที่สุด 3 ลำดับ คือ 1.งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม 2.งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน 3.งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูผู้สอนของศูนย์การศึกษาพิเศษให้ความสำคัญในทำงานร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย เพื่อให้การพัฒนาศักยภาพนักเรียนในด้านการจัดการเรียนรวม และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ทั้งนี้ศูนย์การศึกษาพิเศษควรมีการสนับสนุนการดำเนินงานแบบวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ซึ่งจะเป็นการพัฒนาการดำเนินงานการจัดการเรียนรวม และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน โดยการวางแผน กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย สร้างองค์ความรู้ และเจตคติที่ดีในการให้บริการฟื้นฟูคนพิการสอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2566-2570) ได้แก่ พันธกิจที่ 1 ส่งเสริมคนพิการทุกคนให้ได้รับการศึกษาอย่างเต็มศักยภาพ ด้วยรูปแบบที่หลากหลายและมีคุณภาพ และพันธกิจที่ 4 ส่งเสริมการบูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้คล่องตัว มีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายเดียวกัน ยุทธศาสตร์การพัฒนา คือยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมให้คนพิการเข้าเรียนรวมโรงเรียนทั่วไปอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและปลอดภัย และยุทธศาสตร์ที่ 6 ปรับรูปแบบการทำงาน สร้างความเข้าใจระหว่างหน่วยงานและบูรณาการความร่วมมือเพื่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับภัชญณัญ ภัทรพนาสกุล (2566) ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ความต้องการจำเป็นอันดับแรกของการบริหารหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอยุธยา คือ การสร้างเครือข่ายในชุมชน โดยการมีปฏิสัมพันธ์กับชุมชนมากขึ้น สร้างเครือข่ายของผู้ปกครองและชุมชน ร่วมกับนักสหวิชาชีพในการพัฒนานักเรียน อบรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะเบื้องต้นในการดูแลนักเรียน

5.4.1.4 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น ที่ต้องการพัฒนามากที่สุด 3 ลำดับ คือ 1.ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม 2.ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย 3.ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ โดยส่วนใหญ่ได้ขอใช้สถานที่ร่วมกับหน่วยงานอื่น เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล โรงเรียนในพื้นที่ โรงเรียนยุบเลิกของเขตพื้นที่ หน่วยงานท้องถิ่น เป็นต้น จึงทำให้อาคารสถานที่มีความจำกัดในด้านพื้นที่ มีขนาดที่ไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเต็มรูปแบบ จำเป็นต้องใช้การบริหารจัดการและเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหน่วยบริการ นอกจากนี้หน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษมีการปรับเปลี่ยนครูและบุคลากรขาดบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะด้าน ส่งผลให้การบริหารงานหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษยังไม่บรรลุผลเท่าที่ควร สอดคล้องกับ อารีวรรณ เรือนพิบูลย์ (2565) ศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ของหน่วยบริการประจำอำเภอศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุตรดิตถ์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า อาคารสถานที่มีข้อจำกัดเนื่องจากใช้สถานที่ร่วมกับหน่วยงานอื่น มีสภาพอากาศไม่เหมาะสม เป็นอุปสรรคต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ และบุคลากรที่ประจำหน่วยบริการยังไม่มีความเชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมและการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อความต้องการจำเป็นพิเศษ สอดคล้องกับ เอกราช สุเต็ม (2563) ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการหน่วยบริการประจำอำเภอ กรณีศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดน่าน พบว่า อาคารสถานที่ของหน่วยบริการขอใช้โรงเรียนยุบเลิกซึ่งมีอายุการใช้งานมายาวนาน ขาดบุคลากรที่มีประสบการณ์ด้านการศึกษาพิเศษ โดยเฉพาะบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะด้าน เช่น นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด จิตวิทยาคลินิก และหลากหลายวิชาชีพมาทำงานร่วมกัน

5.4.2 ผลการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

5.4.2.1 แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบของศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 4 คน เพื่อร่วมหาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประกอบด้วยการบริหารงานวิชาการหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 5 งาน และหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 5 ด้าน ซึ่งในแต่ละด้านขับเคลื่อนด้วยวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) มาใช้เพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์

การศึกษาพิเศษให้มีคุณภาพ ดังนี้ 1) การวางแผน (P) ประชุมและวางแผนการดำเนินงาน กำหนดปฏิทินการดำเนินงาน 2) การดำเนินงานตามแผน (D) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนและปฏิทินที่ได้กำหนดไว้ 3) การตรวจสอบ (C) นิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินงาน 4) การปรับปรุงแก้ไข (A) สรุปและรายงานผลการดำเนินงานเพื่อนำผลการดำเนินงานไปปรับปรุงแก้ไขในครั้งถัดไป สอดคล้องกับงานวิจัย การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพ สำหรับสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม (คณน สิริโชคเจริญ, 2565)

5.4.2.2 ผลการประเมินแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) พิจารณาลงความเห็นว่าแนวทางที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้มาจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ การสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 4 คน จาก 4 ภูมิภาค มายกร่างแนวทาง ผู้เชี่ยวชาญจึงมีการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ แล้วความเป็นประโยชน์ ของร่างแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ต้องมีการดำเนินงานวิชาการเป็นลำดับขั้นตอน มีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกับผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการตรวจสอบผลการดำเนินงาน และนำผลที่ได้จากการดำเนินงานมาวิเคราะห์ ปรับปรุงแก้ไขในครั้งถัดไป เพื่อให้การบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น สอดคล้องกับเอกราช สุเต็ม (2563) ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการหน่วยบริการประจำอำเภอ กรณีศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการควรมีการวางแผนการจัดการศึกษาร่วมกับผู้ปกครอง มีการฝึกอบรมบุคลากร ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลผู้พิการให้เกิดองค์ความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและภาคีเครือข่ายของทุกภาคส่วน มีการนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงาน รวมถึงประชาสัมพันธ์ รายงานข้อมูลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบอย่างสม่ำเสมอ โดยมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แบบการบริหารงานคุณภาพ 5A + PDCA พบว่า งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม เพียงด้านเดียว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

ขอบข่ายของงานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม เป็นการดำเนินงานร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม โดยหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีบทบาทหน้าที่ ในการวางแผนการทำงานร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน ร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม ประสานงาน พัฒนาองค์ความรู้ให้กับบุคลากรในสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนิเทศ ติดตาม สถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม สรุป และรายงานผลการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรวม สอดคล้องกับคู่มือการปฏิบัติงานหน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2559)

5.5 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. จากผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ พบว่างานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม และงานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน เป็นส่วนที่ควรพัฒนามากเป็นอันดับแรก ซึ่งเป็นงานที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย ซึ่งสถานศึกษาควรพัฒนากระบวนการประสานงานกับภาคีเครือข่าย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในงานส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรวม งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน เพื่อให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

2. สถานศึกษาควรนำแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ไปปรับใช้กับบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง เช่น ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม โดยใช้การประสานงานร่วมกับผู้นำชุมชน หน่วยงานในท้องถิ่น สำรวจสถานที่ที่มีความเหมาะสมในการจัดตั้งหน่วยบริการ การจัดสรรสถานที่ของหน่วยบริการ โดยการจัดห้องเรียน จัดมุมต่าง ๆ ให้เหมาะสมและจัดสรรทรัพยากรให้คุ้มค่ามากที่สุด ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย โดยใช้การประสานและทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งองค์กรภาครัฐ และเอกชน และมีการจัดทำ mou ร่วมกันระหว่างหน่วยงานทางการศึกษา หน่วยงานทางสังคม หน่วยงานที่ดูแลด้านสุขภาพ (ทางการแพทย์) การระดมทุนจากทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาเด็กพิเศษ เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาแนวทางการบริหารงาน 4 ฝ่ายของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อให้ครอบคลุมการดำเนินงานทุกด้าน

2. ควรพัฒนากลยุทธ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ให้ครอบคลุมครบทุกด้าน

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
VALAYA ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY
ในพระบรมราชูปถัมภ์

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (พ.ศ. 2560–2564) ฉบับที่ 3.* สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2566)ก. *แผนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (พ.ศ. 2566–2570) ฉบับที่ 4.* สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2566)ข. *แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2566–2579).* สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ. (2554). *การบริหารงานวิชาการและนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้.* อภิชาตการพิมพ์.

กลอยใจ จันแหล้. (2558). *การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพของครู โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

คณน สิริโชคเจริญ. (2565). *การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพ สำหรับสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม.* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

จรุณี เก้าเอี้ยน. (2557). *เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา : กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ.* ซานเมืองการพิมพ์.

จิติมา วรรณศรี. (2563). *นวัตกรรมสู่การพัฒนาสถานศึกษา.* รัตนสุวรรรณการพิมพ์.

จีราภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี.* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ชลาไล ไชยชมภู. (2557). *การประเมินความต้องการจำเป็นในกระบวนการจัดทำแผน ยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานขดพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา 1.* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ชูศักดิ์ ศิริเชียงพิณ. (2564). สภาพการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการอำเภอ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, *15*(1), 198-208.

ช่อทิพย์ มงคลธวัช และณิรดา เวชญาลักษณ์. (2565). การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *Journal of Modern Learning Development, 7*(5), 32-49.

ณพรรษกรณ์ ชัยพรม. (2565). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร.* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ถวัลย์ มาศจรัส. (2556). *นวัตกรรมการศึกษา ชัดเอกสารประกอบการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.* ธารอักษร.

ทิศนา แขมมณี. (2559). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.* (พิมพ์ครั้งที่ 20). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิศนา แขมมณี. (2560). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.* จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธัญชนก ศิริโสภิตกุล. (2558). *การประเมินความต้องการจำเป็นด้านจริยธรรมในการใช้เฟซบุ๊คของวัยรุ่นไทยในเขตกรุงเทพมหานคร.* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล. (2560). การประเมินความต้องการจำเป็นทางการศึกษาและการบริหารการศึกษา. *วารสารบริหารการศึกษา มศว, 14*(26), 118-129.

นงลักษณ์ สวัสดี. (2558). *การบริหารจัดการหน่วยบริการอำเภอ.* วิชาการ.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น.* (พิมพ์ครั้งที่ 8). สุวีริยาสาส์น.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น.* (พิมพ์ครั้งที่ 10). สุวีริยาสาส์น.

ปิยะนันท์ รักธรรม. (2563). *นวัตกรรมและการพัฒนา.* สำนักพิมพ์ปิยะนันท์.

ปิยะนุช วัฒนกุล (2561). *แนวทางการสร้างนวัตกรรมการศึกษา.* สำนักพิมพ์ปิยะนุช

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552. (8 มิถุนายน 2552). *ราชกิจจานุเบกษา.* เล่ม 126 ตอนที่ 80 ง หน้า 45-47.

ปริศนา สำเนียงแจ่ม. (2558). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่สังกัดเทศบาล จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้วงจรคุณภาพ.* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

ปรีชา บุญศรี. (2564). *นวัตกรรมในยุคปัจจุบัน.* สำนักพิมพ์ปรีชา.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล.* ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2559). *เทคนิคการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้.* จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิสณุ ฟองศรี. (2551). *วิจัยชั้นเรียน หลักการและเทคนิคปฏิบัติ.* (พิมพ์ครั้งที่ 6). บริษัทด่านสุทธาการพิมพ์ จำกัด.

พงศกร อดุลพิทยาภรณ์ และนันทรัตน์ เจริญกุล. (2561). การบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ตามแนวคิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 13*(2), 316 - 329.

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551. (5 กุมภาพันธ์ 2551). *ราชกิจจานุเบกษา.* เล่ม 125 ตอนที่ 28 ก หน้า 1-16.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. (22 กรกฎาคม 2553). *ราชกิจจานุเบกษา.* เล่ม 127 ตอนที่ 45 ก หน้า 1-2.

พระอนันต์ ตโมทุโน. (2560). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาสู่มาตรฐานสากล. *วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร, 8*(2), 319-326.

ฟาตีฮะห์ บินแวมะยิ. (2565). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. *วารสารศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 2*(ฉบับพิเศษ), 156-164.

ภัชญณัญ ภัทรพนาสกุล. (2566). แนวทางการบริหารหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 8*(3), 525-534.

ภูมิชาย ศิริเกียรติ. (2566). *การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการหน่วยบริการอำเภอ.* มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (6 เมษายน 2560). *ราชกิจจานุเบกษา.* เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก หน้า 14-15.

รัตนา จันทร์รวม. (2560). *นวัตกรรมการบริหารโรงเรียนระบบทวิศึกษาตามแนวคิดหลักสูตรการศึกษาเชื่อมโยงสู่อาชีพ.* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วชิรศักดิ์ มัชฌิมาภิโร. (2559). บทบาทของนวัตกรรมการศึกษาต่อการเรียนรู้. *วารสารราชพฤกษ์, 12*(2), 1-9.

วราภรณ์ จิตชาญวิชัย. (2565). การบริหารงานวิชาการตามทัศนะของครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคใต้ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. *Journal of Roi Kaensarn Academi, 8*(3), 350-360.

ศรินภัสร์ โพธิ์ศรีมาตร. (2558). *การประเมินความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการชั้นเรียนของครู.* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ศิริพร อาจปักษา. (2558). *การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของครูสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี.* บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *คู่มือการบริหารโรงเรียน ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล.* สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2559). *คู่มือการปฏิบัติงานหน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.* สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2561). *คู่มือการปฏิบัติงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ.* ธรรมรักษ์การพิมพ์.

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2566). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.* ธรรมรักษ์การพิมพ์.

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2567). *เอกสารการคัดเลือกหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ.* สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

สุกัญญา แช่มช้อย. (2565). *การบริหารสถานศึกษาเพื่อสร้างนวัตกรรุ่นเยาว์.* จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น.* จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อมรรัตน์ โพธิ์เพชร. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

อารีวรรณ เรือนพิบูลย์. (2565). แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ของหน่วยบริการประจำอำเภอศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุตรดิตถ์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, *9*(8), 146-161.

เอกราช สุเต็ม. (2563). แนวทางการบริหารจัดการหน่วยบริการประจำอำเภอ กรณีศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดน่าน. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 7*(9), 139-152.

Adedeji & Okoro. (2017). Enhancing educational outcomes through district-level academic management: A study from Nigeria. *International Journal of Educational Management*, *31*(5), 705–720.

Christensen, C. M. (2011). *The Innovator's Dilemma.* Harvard Business Review Press.

Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of psychological testing (3rd ed.).* Harper & Row.

Deming, W. E. (2004). *The new economics for industry, government, education* (2nd ed.). MIT Press.

Fry, H., Ketteridge, S., & Marshall, S. (2000). *A Handbook for Learning and Teaching in Higher Education: Enhancing Academic Practice (3rd ed.).* Routledge.

Fullan, M. (2014). *The Principal: Three Keys to Maximizing Impact.* Jossey-Bass.

Hattie, J. (2015). *Visible Learning for Teachers: Maximizing Impact on Learning.* Routledge.

Johnson & Lee. (2019). Academic leadership and its impact on student performance: A study in higher education. *Journal of Educational Administration*, *57*(2), 150-170.

Lipsky, M. (2014). *Street-Level Bureaucracy: Dilemmas of the Individual in Public Services.* Russell Sage Foundation.

McCawley, P.F. (2009). *Methods for Conducting an Educational Needs Assessment.* University of Idaho Extension.

McKeown, M. (2008). *The truth about innovation.* Prentice Hall.

Miller, V. (1995). *The Public Administration School of American School Systems.* Macmillan.

Richard. (2009). Measuring organizational performance towards methodological best practice. *Journal of Management,* 35, 718-804.

Singerman, D. (2020). *Avenues of Participation: Family, Politics, and Networks in Urban Quarters of Cairo.* Princeton University Press.

Smith & Lopez. (2020). *The role of district education units in improving school performance: A case study from Kenya*. International Journal of Educational Development, 40, 45–55.

Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis (3rd ed.).* Harper & Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือวิจัย

1. รองศาสตาจารย์ ดร.เมษา นวลศรี
   อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
2. ดร.ฐาปณีย์ โลพันดุง
   ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดจันทบุรี
3. นางสาวดรุณี มูลคำภา
   ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสระบุรี
4. นางสาวปวีณา พิเชฐสินธุ์
   ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 4 จังหวัดตรัง
5. นางกฤษฎา พานย้อย
   ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๑๑๘๙ **วันที่** ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร. เมษา นวลศรี

ด้วยนางสาวธมนวรรณ แดงทองดี รหัสนักศึกษา ๖๕U๕๔๖๒๐๒๐๗ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี อยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” โดยมี อาจารย์ ดร.สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นางสาวธมนวรรณ แดงทองดี หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๕-๕๕๗๑๔๔๑ จะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญวรัตน์ ปิ่นทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

VALAYA ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หมายเลขอ้างอิง 190116GE5E63240
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๑๑๘๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ.ประตูน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ฐาปณีย์ โลพันดุง

ด้วยนางสาวธมนวรรณ แดงทองดี รหัสนักศึกษา ๖๕๗๕๔๖๒๐๒๐๗ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี อยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” โดยมี อาจารย์ ดร.สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นางสาวธมนวรรณ แดงทองดี หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๕-๕๕๗๑๔๔๑ จะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญวรัตน์ ปิ่นทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖
โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

หมายเลขอ้างอิง 1901113W2T46576
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๑๑๘๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ.ประตูน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวดรุณี มูลคำภา

ด้วยนางสาวธมนวรรณ แดงทองดี รหัสนักศึกษา ๖๕๗๕๔๖๒๐๒๐๗ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี อยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” โดยมี อาจารย์ ดร.สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นางสาวธมนวรรณ แดงทองดี หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๕-๕๕๗๑๔๔๑ จะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญวรัตน์ ปิ่นทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖
โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

หมายเลขอ้างอิง 19011EHYU826915
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๑๑๘๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ.ประตูน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวปวีณา พิเชฐสินธุ์

ด้วยนางสาวธมนวรรณ แดงทองดี รหัสนักศึกษา ๖๕๑๕๔๖๒๐๒๐๗ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี อยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” โดยมี อาจารย์ ดร.สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นางสาวธมนวรรณ แดงทองดี หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๕-๕๕๗๑๔๔๑ จะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญวรัตน์ ปิ่นทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖
โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

หมายเลขอ้างอิง 190111C35873527
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๑๑๘๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ.ประตูน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นางกฤษฎา พานย้อย

ด้วยนางสาวธมนวรรณ แดงทองดี รหัสนักศึกษา ๖๕U๕๔๖๒๐๒๐๗ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี อยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” โดยมี อาจารย์ ดร.สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นางสาวธมนวรรณ แดงทองดี หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๕-๕๕๗๑๔๔๑ จะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญวรัตน์ ปิ่นทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖
โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

หมายเลขอ้างอิง 19011R452H70332
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

ภาคผนวก ข

ค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สรุปผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย

ตอนที่ 2 การประเมินความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5		
1. งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม หมายถึง การรับสมัครนักเรียนและรวบรวมข้อมูล มีการคัดกรอง ประเมินความสามารถพื้นฐานนักเรียน จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล/แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว ให้บริการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล/แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัวและประเมินผลการให้บริการ ประมวลผล สรุป และจัดทำรายงานผลการให้บริการเพื่อนำ ไปปรับปรุงพัฒนา/ส่งต่อ							
1.1 สถานศึกษามีการรับสมัคร และรวบรวมข้อมูลของผู้เรียน	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
1.2 สถานศึกษามีการคัดกรอง ประเมินความสามารถพื้นฐานของผู้เรียน	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
1.3 สถานศึกษาจัดประชุมวางแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว โดยครู ผู้ปกครอง นักสหวิชาชีพ	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
1.4 สถานศึกษาจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
1.5 สถานศึกษาให้บริการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
1.6 สถานศึกษาประมวลผล สรุป และจัดทำรายงานผลการให้บริการเพื่อนำ ไปปรับปรุงต่อไป	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
2. งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม หมายถึง การวางแผนการทำงานร่วมกับสถานศึกษาที่ จัดการเรียนรวม กำหนดปฏิทิน การปฏิบัติงาน ร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม ประสานงาน/พัฒนาองค์ความรู้ให้กับบุคลากรในสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนิเทศ ติดตาม สถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม สรุป และรายงานผลการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรวม							
2.1 สถานศึกษามีการวางแผนการทำงานร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
2.2 สถานศึกษากำหนดปฏิทิน การปฏิบัติงาน ร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
2.3 สถานศึกษาติดต่อ ประสานงานร่วมกับองค์กรภาครัฐและเอกชน ที่จัดการเรียนรวม	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
2.4 สถานศึกษามีการประสานงาน พัฒนาองค์ความรู้ให้กับบุคลากรในสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
2.5 สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกัน นิเทศ ติดตามสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
2.6 สถานศึกษามีการสรุป รายงานผลการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรวม	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5		
3. งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน หมายถึง การรวบรวมข้อมูลวางแผน และประสานงานร่วมกับเครือข่ายที่ดูแลคนพิการเพื่อการพัฒนาคนพิการในเขตพื้นที่บริการ สร้างเจตคติ เกี่ยวกับการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการให้กับครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษาร่วมประเมินความสามารถพื้นฐาน และร่วมจัดทำแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว/แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ประสานงานให้มีการบริการทางการแพทย์ การช่วยเหลือบริการบำบัดฟื้นฟูด้านต่างๆ ให้แก่คนพิการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสรุปรายงานการส่งเสริม สนับสนุน การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชนเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนา							
3.1 สถานศึกษารวบรวมข้อมูลวางแผน ประสานงานร่วมกับเครือข่ายที่ดูแลคนพิการเพื่อการพัฒนาคนพิการในเขตพื้นที่บริการ	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
3.2 สถานศึกษาสร้างเจตคติที่เกี่ยวกับการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการให้กับครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษา	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
3.3 สถานศึกษาร่วมประเมินความสามารถพื้นฐานผู้เรียน	1	1	0	1	1	0.8	นำไปใช้ได้
3.4 สถานศึกษาร่วมจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว	1	1	0	-1	1	0.6	นำไปใช้ได้
3.5 สถานศึกษาประสานงานให้มีการบริการทางการแพทย์ การช่วยเหลือบริการบำบัดฟื้นฟูด้านต่างๆ ให้แก่คนพิการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
3.6 สถานศึกษาสรุปรายงานการส่งเสริม สนับสนุน การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชนเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนา	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
4. การจัดทำทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ หมายถึง ด้านทะเบียนนักเรียนจัดทำทะเบียนนักเรียนหรือหลักฐานงานทะเบียนนักเรียน มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบและให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับทะเบียนนักเรียน มีข้อมูลครบถ้วนถูกต้องชัดเจนและเป็นปัจจุบัน มีการจัดเก็บรักษาที่ดี ปลอดภัยและค้นหาได้สะดวก นำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงาน ด้านการวัดผลและประเมินผลมีเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนที่ครบถ้วน ประมวลผลและจัดทำสารสนเทศผลการเรียน นำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน ด้านการส่งต่อมีโครงการ/กิจกรรม หรือมีร่องรอยในการดำเนินการส่งต่อ จัดบริการช่วงเชื่อมต่อและส่งต่อภายนอก ติดตามการส่งต่อ สรุปและรายงานผลการส่งต่อ							
4.1 สถานศึกษาจัดทำ และจัดเก็บทะเบียนนักเรียน	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
4.2 สถานศึกษามีบุคลากรรับผิดชอบ ให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับทะเบียนนักเรียน	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
4.3 สถานศึกษามีเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนที่ครบถ้วน	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
4.4 สถานศึกษามีการประมวลผล และนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5		
4.5 สถานศึกษาจัดบริการช่วงเชื่อมต่อและส่งต่อผู้เรียนภายนอก	1	1	0	1	1	0.8	นำไปใช้ได้
4.6 สถานศึกษาติดตามผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อ	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
5. สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (ตามกฎกระทรวง) หมายถึง การประสานการจัดหา/ผลิต สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ชี้แจง/แนะนำการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ประสานการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ เทคโนโลยี และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล							
5.1 สถานศึกษาสำรวจข้อมูลความต้องการใช้สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	1	1	1	1	0	0.8	นำไปใช้ได้
5.2 สถานศึกษาประสานการจัดหา สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
5.3 สถานศึกษาแนะนำการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
5.4 สถานศึกษาประสานการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
5.5 ส่งเสริมการให้บริการ สื่อ เทคโนโลยี ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
5.6 สถานศึกษาให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้าน	1	1	1	1	0	0.8	นำไปใช้ได้

ตอนที่ 3 การประเมินความต้องการจำเป็นของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5		
1. ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม หมายถึง มีที่ตั้งอยู่ในที่ดิน ที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ให้สามารถจัดตั้งหน่วยบริการได้ มีความสะดวกในการเดินทาง มีอาคารสถานที่เหมาะสมและพร้อมในการให้บริการ มีห้องกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพียงพอต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีห้องน้ำสะอาด ปลอดภัย มีสภาพแวดล้อมทั้งภายใน/ภายนอกที่เหมาะสม และเอื้อต่อการเรียนรู้ มีความหลากหลายในการใช้พื้นที่ทั้งภายใน/ภายนอก มีความปลอดภัย ต่อผู้เรียนและบุคลากร ไม่มีมลพิษทางเสียง กลิ่น และ มีแสงสว่างเพียงพอ มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย							
1.1 สถานศึกษาตั้งอยู่ในที่ดิน ที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ให้สามารถจัดตั้งหน่วยบริการได้	1	1	0	1	-1	0.4	ปรับปรุง
1.2 สถานศึกษาอยู่ในที่ตั้งที่เดินทางสะดวก	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
1.3 สถานศึกษามีอาคารสถานที่เหมาะสมและพร้อมในการให้บริการ	1	-1	1	1	1	0.6	นำไปใช้ได้
1.4 สถานศึกษามีห้องกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพียงพอต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
1.5 สถานศึกษาไม่มีมลพิษทางเสียง กลิ่น และ มีแสงสว่างเพียงพอ	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
1.6 สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น สนามเด็กเล่น สนามกีฬา แปลงเกษตร ฯลฯ	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
2. ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน หมายถึง มีข้าราชการเป็นหัวหน้าหน่วยบริการ พร้อมทั้งมีบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยบริการเต็มเวลา รวมไม่น้อยกว่า 4 อัตรา เช่น นักสหวิชาชีพ/พนักงานราชการ/ครูอัตราจ้าง/พี่เลี้ยงเด็กพิการ หน่วยบริการพื้นที่ทั่วไปมีจำนวนผู้เรียน 35 คนขึ้นไป ในส่วนหน่วยบริการในพื้นที่พิเศษมีจำนวนผู้เรียน 15 คนขึ้นไป							
2.1 สถานศึกษามีข้าราชการเป็นหัวหน้าหน่วยบริการ	1	1	0	1	1	0.8	นำไปใช้ได้
2.2 สถานศึกษามีบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยบริการเต็มเวลา	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
2.3 สถานศึกษามีนักสหวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยบริการ	1	0	1	1	1	0.8	นำไปใช้ได้
2.4 สถานศึกษามีบุคลากรที่เพียงพอ เหมาะสมต่อผู้เรียน	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
2.5 สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด (ผู้เรียน 35คนขึ้นไป ในพื้นที่ทั่วไป ในพื้นที่พิเศษมีจำนวนผู้เรียน 15 คนขึ้นไป)	1	1	0	1	1	0.8	นำไปใช้ได้
2.6 สถานศึกษามีผู้เรียนมารับบริการอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	-1	0.6	นำไปใช้ได้
3. ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน หมายถึง มีสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้าน ให้สามารถเข้าถึงบริการทางการศึกษาได้อย่างเพียงพอและเหมาะสมกับเด็กพิการทุกคนและทุกประเภทความพิการที่ให้บริการ มีและใช้หลักสูตรสถานศึกษาในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการ							

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5		
จำเป็นของผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการคัดกรองประเภทความพิการ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนการสอนรายบุคคล มีการวัดผล ประเมินผลตามแผน และให้บริการช่วงเชื่อมต่อ มีการให้บริการโดยนักสหวิชาชีพ ใช้แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย รวมถึงผู้ปกครองรับรู้และมีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน							
3.1 สถานศึกษามีสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้าน	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
3.2 สถานศึกษาให้บริการทางการศึกษาได้อย่างเพียงพอและเหมาะสมกับเด็กพิการทุกคนและทุกประเภทความพิการที่ให้บริการ	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
3.3 สถานศึกษาใช้หลักสูตรสถานศึกษาในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่ยืดหยุ่น หลากหลาย ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
3.4 สถานศึกษามีการคัดกรองประเภทความพิการ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนการสอนรายบุคคล (IIP)	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
3.5 สถานศึกษามีการวัดผล ประเมินผลตามแผน และให้บริการช่วงเชื่อมต่อ	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
3.6 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองรับรู้และมีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
4. ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย หมายถึง มีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน ครอบคลุมทั้ง 4 งาน มีวัสดุ อุปกรณ์สำนักงาน และวัสดุอุปกรณ์เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน มีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบครอบคลุม มีการนิเทศ กำกับ และติดตามภายในหน่วยบริการ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากศูนย์การศึกษาพิเศษ รวมถึงได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานจากหน่วยงานระดับจังหวัดทั้งภาครัฐ เอกชน ระดับชุมชน เครือข่าย และองค์กรอื่นในพื้นที่ เป็นหน่วยประสานงาน เพื่อให้คนพิการได้รับสิทธิตามกฎหมายและได้รับบริการตามความต้องการจำเป็นพิเศษ มีการทำงาน จัดกิจกรรมร่วมกับองค์กรภาครัฐและเอกชนที่จัดการเรียนรวม มีการให้ความรู้ บริการ คำปรึกษา แนะนำ แก่ครูเรียนรวมในพื้นที่ มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม							
4.1 สถานศึกษามีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน ครอบคลุมทั้ง 4 งาน ประกอบด้วย งานวิชาการ งานแผนงานและงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
4.2 สถานศึกษาได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากศูนย์การศึกษาพิเศษเพียงพอต่อการดำเนินงาน	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
4.3 สถานศึกษาได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงาน จากหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน ระดับชุมชน เครือข่าย และองค์กรอื่นในพื้นที่ของหน่วยบริการอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5		
4.4 สถานศึกษามีกิจกรรมร่วมกับสถานศึกษาจัดการเรียนรวม	1	0	1	1	1	0.8	นำไปใช้ได้
4.5 สถานศึกษามีการประชุมร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่มีข้อมูลการส่วนร่วมทำกิจกรรมกับหน่วยงานในชุมชนและเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	0	0.8	นำไปใช้ได้
4.6 สถานศึกษามีการทำงานร่วมกับองค์กรภาครัฐและเอกชนที่จัดการเรียนรวม มีการให้ความรู้ บริการ คำปรึกษา แนะนำแก่ครูเรียนรวมในพื้นที่	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
5. ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม หมายถึง มีการนิเทศ กำกับติดตามจากศูนย์การศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ นำข้อมูลจากผลการนิเทศ มาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานหน่วยบริการที่เป็นแบบอย่างได้							
5.1 สถานศึกษามีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
5.2 สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของครูและบุคลากร	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
5.3 สถานศึกษามีการรายงานผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
5.4 สถานศึกษาได้รับการนิเทศ กำกับ ติดตามจากศูนย์การศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
5.5 สถานศึกษามีการประเมินผล และสรุปผลการดำเนินงาน	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้
5.6 สถานศึกษานำข้อมูลจากผลการนิเทศ มาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน	1	1	1	1	1	1	นำไปใช้ได้

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๑๒๖๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ.ประตูน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสระบุรี

ด้วยนางสาวธมนวรรณ แดงทองดี รหัสนักศึกษา ๖๕U๕๔๖๒๐๒๐๗ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี อยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” โดยมี อาจารย์ ดร.สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยคือแบบสอบถามในหน่วยงานของท่านเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยคือแบบสอบถาม โดยมอบให้ นางสาวธมนวรรณ แดงทองดี หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๕-๕๕๗๑๔๔๑ เป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญวรัตน์ ปิ่นทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖
โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

หมายเลขอ้างอิง 19011YYRBW58385
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๑๒๘๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ.ประตูน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ.....

ด้วยนางสาวธมนวรรณ แดงทองดี รหัสนักศึกษา ๖๕U๕๔๖๒๐๒๐๗ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี อยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” โดยมี อาจารย์ ดร.สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถามในหน่วยงานของท่านเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลวิจัยคือแบบสอบถาม โดยมอบให้ นางสาวธมนวรรณ แดงทองดี หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๕-๕๕๗๑๔๔๑ เป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญวรัตน์ ปิ่นทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖
โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

หมายเลขอ้างอิง 19011U0BSK20713
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

(การสัมภาษณ์)

ลำดับ	ผู้เชี่ยวชาญ	ตำแหน่ง
1	ดร.รังสิสวุฒิ สุวรรณ์โรจน	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 11 จังหวัดนครราชสีมา
2	นายอานนท์ จ่าแก้ว	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี
3	นางสาวจินดาวรรณ ประยูรรัตน์	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเพชรบุรี
4	นางปวริศา สิงห์อุดร	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดน่าน

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ VALAYA ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๑๔๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ.ประตูน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๓๐ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

เรียน ดร.รังสิสวุฒิ สุวรรณ์โรจน

ด้วยนางสาวธมนวรรณ แดงทองดี รหัสนักศึกษา ๖๕U๕๔๖๒๐๒๐๗ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี อยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” โดยมี อาจารย์ ดร.สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ท่านเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์แก่นักศึกษา ทั้งนี้ได้มอบหมายให้ นางสาวธมนวรรณ แดงทองดี หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๕-๕๕๗๑๔๔๑ เป็นผู้ประสานงานโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญวรัตน์ ปิ่นทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖
โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

หมายเลขอ้างอิง 19011FYJAB76093
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๑๔๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ.ประตูน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๓๐ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

เรียน นายอานนท์ จ่าแก้ว

ด้วยนางสาวธมนวรรณ แดงทองดี รหัสนักศึกษา ๖๕U๕๔๖๒๐๒๐๗ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี อยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” โดยมี อาจารย์ ดร.สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ท่านเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์แก่นักศึกษา ทั้งนี้ได้มอบหมายให้ นางสาวธมนวรรณ แดงทองดี หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๕-๕๕๗๑๔๔๑ เป็นผู้ประสานงานโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญวรัตน์ ปิ่นทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖
โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

หมายเลขอ้างอิง 19011F114Q16731
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๑๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ.ประตูน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๓๐ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

เรียน นางสาวจินดาวรรณ ประยูรรัตน์

ด้วยนางสาวธมนวรรณ แดงทองดี รหัสนักศึกษา ๖๕U๕๔๖๒๐๒๐๗ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี อยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง“การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ”โดยมี อาจารย์ ดร.สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ท่านเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์แก่นักศึกษา ทั้งนี้ได้มอบหมายให้ นางสาวธมนวรรณ แดงทองดี หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๕-๕๕๗๑๔๔๑ เป็นผู้ประสานงานโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญวรัตน์ ปิ่นทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖
โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

หมายเลขอ้างอิง 19011LG5TH94649
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๑๕๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ.ประตูน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๓๐ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

เรียน นางปวริศา สิงห์อุดร

ด้วยนางสาวธมนวรรณ แดงทองดี รหัสนักศึกษา ๖๕U๕๔๖๒๐๒๐๗ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี อยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” โดยมี อาจารย์ ดร.สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ท่านเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์แก่นักศึกษา ทั้งนี้ได้มอบหมายให้ นางสาวธมนวรรณ แดงทองดี หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๕-๕๕๗๑๔๔๑ เป็นผู้ประสานงานโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญวรัตน์ ปิ่นทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖
โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

หมายเลขอ้างอิง 19011AS2WA88313
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
(การประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์)

ลำดับ	ผู้เชี่ยวชาญ	ตำแหน่ง
1	นายอมร เผ่าเมือง	ผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 25 จังหวัดแพร่
2	นายชัยพร พันธุ์น้อย	ผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 56 จังหวัดน่าน
3	นางสาวมาลิณี วรปรีชาชนม์	ผู้อำนวยการโรงเรียนสอนคนตาบอดภาคใต้
4	นายสมชาย ชนันชนะ	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่
5	นางวิชุดา โชคภูเขียว	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง
6	นางวราภรณ์ เมฆขาว	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 5 จังหวัดสุพรรณบุรี
7	นายปรเมศร์ บำรุงหนูไหม	ครู วิทยฐานะ ชำนาญการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสระบุรี
8	นางสาวนัยนา จั่นเพ็ชร	ครู วิทยฐานะ ชำนาญการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสระบุรี
9	นางสาวยศวดี ล้ำประเสริฐ	ครู ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสระบุรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี LATKA LONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๓๕๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ.ประตูน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๖ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม

เรียน นายอมร เผ่าเมือง

ด้วยนางสาวธมนวรรณ แดงทองดี รหัสนักศึกษา ๖๕๗๕๔๖๒๐๒๐๗ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง“การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” โดยมี อาจารย์ ดร.สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลในการประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงเชิญท่านเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่มงานวิจัยดังกล่าวเพื่อเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ในวันอังคารที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสระบุรี ทั้งนี้ได้มอบหมายให้ นางสาวธมนวรรณ แดงทองดี หมายเลขโทรศัพท์ ๐๕๘-๕๕๗๑๔๔๑ เป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญวรัตน์ ปิ่นทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖
โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

หมายเลขอ้างอิง 19011GQ79T33630
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๓๕๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ.ประตูน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๖ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม

เรียน นายชัยพร พันธุ์น้อย

ด้วยนางสาวธมนวรรณ แดงทองดี รหัสนักศึกษา ๖๕๗๕๔๖๒๐๒๐๗ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง“การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” โดยมี อาจารย์ ดร.สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลในการประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงเชิญท่านเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่มงานวิจัยดังกล่าวเพื่อเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ในวันอังคารที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสระบุรี ทั้งนี้ได้มอบหมายให้ นางสาวธมนวรรณ แดงทองดี หมายเลขโทรศัพท์ ๐๕๘-๕๕๗๑๔๔๑ เป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญวรัตน์ ปิ่นทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖
โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

หมายเลขอ้างอิง 19011TMEK081631
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๓๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ.ประตูน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๖ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม

เรียน นางสาวมาลิณี วรปรีชาชนม์

ด้วยนางสาวธมนวรรณ แดงทองดี รหัสนักศึกษา ๖๕๗๕๔๖๒๐๒๐๗ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง“การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” โดยมี อาจารย์ ดร.สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลในการประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงเชิญท่านเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่มงานวิจัยดังกล่าวเพื่อเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ในวันอังคารที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสระบุรี ทั้งนี้ได้มอบหมายให้ นางสาวธมนวรรณ แดงทองดี หมายเลขโทรศัพท์ ๐๕๘-๕๕๗๑๔๔๑ เป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญวรัตน์ ปิ่นทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖
โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

หมายเลขอ้างอิง 19011OBMJP76412
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๓๕๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ.ประตูน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๖ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม

เรียน นายสมชาย ชนันชนะ

ด้วยนางสาวธมนวรรณ แดงทองดี รหัสนักศึกษา ๖๕๗๕๔๖๒๐๒๐๗ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง“การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” โดยมี อาจารย์ ดร.สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลในการประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงเชิญท่านเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่มงานวิจัยดังกล่าวเพื่อเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ในวันอังคารที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสระบุรี ทั้งนี้ได้มอบหมายให้ นางสาวธมนวรรณ แดงทองดี หมายเลขโทรศัพท์ ๐๕๘-๕๕๗๑๔๔๑ เป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญวรัตน์ ปิ่นทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖
โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

หมายเลขอ้างอิง 19011XAHG628109
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๓๔๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ.ประตูน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๖ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม

เรียน นางวิชุดา โชคภูเขียว

ด้วยนางสาวธมนวรรณ แดงทองดี รหัสนักศึกษา ๖๕๗๕๔๖๒๐๒๐๗ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ" โดยมี อาจารย์ ดร.สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลในการประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงเชิญท่านเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่มงานวิจัยดังกล่าวเพื่อเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ในวันอังคารที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสระบุรี ทั้งนี้ได้มอบหมายให้ นางสาวธมนวรรณ แดงทองดี หมายเลขโทรศัพท์ ๐๕๘-๕๕๗๑๔๔๑ เป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญวรัตน์ ปิ่นทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖
โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

หมายเลขอ้างอิง 190110EV6B18158
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๓๔๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ.ประตูน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๖ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม

เรียน นางวราภรณ์ เมฆขาว

ด้วยนางสาวธมนวรรณ แดงทองดี รหัสนักศึกษา ๖๕๗๕๔๖๒๐๒๐๗ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง“การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” โดยมี อาจารย์ ดร.สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลในการประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงเชิญท่านเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่มงานวิจัยดังกล่าวเพื่อเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ในวันอังคารที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสระบุรี ทั้งนี้ได้มอบหมายให้ นางสาวธมนวรรณ แดงทองดี หมายเลขโทรศัพท์ ๐๕๘-๕๕๗๑๔๔๑ เป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญวรัตน์ ปิ่นทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖
โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

หมายเลขอ้างอิง 19011IS99P71556
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๓๔๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ.ประตูน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๖ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม

เรียน นายปรเมศร์ บำรุงหนูไหม

ด้วยนางสาวธมนวรรณ แดงทองดี รหัสนักศึกษา ๖๕๗๕๔๖๒๐๒๐๗ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง“การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” โดยมี อาจารย์ ดร.สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลในการประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงเชิญท่านเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่มงานวิจัยดังกล่าวเพื่อเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ในวันอังคารที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสระบุรี ทั้งนี้ได้มอบหมายให้ นางสาวธมนวรรณ แดงทองดี หมายเลขโทรศัพท์ ๐๕๘-๕๕๗๑๔๔๑ เป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญวรัตน์ ปิ่นทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖
โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

หมายเลขอ้างอิง 19011IQ3KN30133
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๓๕๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ.ประตูน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๖ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม

เรียน นางสาวนัยนา จั่นเพ็ชร

ด้วยนางสาวธมนวรรณ แดงทองดี รหัสนักศึกษา ๖๕๗๕๔๖๒๐๒๐๗ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง“การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” โดยมี อาจารย์ ดร.สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลในการประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงเชิญท่านเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่มงานวิจัยดังกล่าวเพื่อเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ในวันอังคารที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสระบุรี ทั้งนี้ได้มอบหมายให้ นางสาวธมนวรรณ แดงทองดี หมายเลขโทรศัพท์ ๐๕๘-๕๕๗๑๔๔๑ เป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญวรัตน์ ปิ่นทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖
โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

หมายเลขอ้างอิง 19011WSMBR44908
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๓๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ.ประตูน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๗ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม

เรียน นางสาวยศวดี ล้ำประเสริฐ

ด้วยนางสาวธมนวรรณ แดงทองดี รหัสนักศึกษา ๖๕๗๕๔๖๒๐๒๐๗ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง“การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” โดยมี อาจารย์ ดร.สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลในการประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงเชิญท่านเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่มงานวิจัยดังกล่าวเพื่อเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ในวันอังคารที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสระบุรี ทั้งนี้ได้มอบหมายให้ นางสาวธมนวรรณ แดงทองดี หมายเลขโทรศัพท์ ๐๕๘-๕๕๗๑๔๔๑ เป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญวรัตน์ ปิ่นทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖
โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

หมายเลขอ้างอิง 19011KI1QF87691
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

ภาคผนวก ง
เครื่องมือวิจัย

การประเมินความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการ
ศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

คำชี้แจง

1. แบบประเมินความต้องการจำเป็นฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามในครั้งนี้จะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ ซึ่งการสรุปผลการวิจัยครั้งนี้ จะนำไปใช้เพื่อสรุปผลการวิจัยเป็นภาพรวมเท่านั้น ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงและสมบูรณ์จะช่วยให้ผลการวิจัยเกิดคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

3. แบบประเมินแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมินชนิดตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ส่วนที่ 1 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ส่วนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ขอขอบคุณพระคุณอย่างสูงที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบประเมินครั้งนี้

นางสาวธมนวรรณ แดงทองดี
นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน

<u>คำชี้แจง</u> โปรดทำเครื่องหมาย ✓ลงใน ☐ หน้าข้อความประเด็นคำตอบ ซึ่งตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ

☐ 20 – 30 ปี ☐ 31 – 40 ปี

☐ 41 – 50 ปี ☐ 51 – 60 ปี

3. ระดับการศึกษา

☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

4. ประสบการณ์ในการทำงาน

☐ น้อยกว่า 5 ปี ☐ 5 – 10 ปี

☐ มากกว่า 10 ปี

5. ตำแหน่ง

☐ อัตราจ้าง ☐ พนักงานราชการ

☐ ข้าราชการครู

ตอนที่ 2 ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ส่วนที่ 1 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ในช่องว่างที่ตรงกับระดับความคิดเห็นท่าน

ระดับ 5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การบริหารงานวิชาการหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ	**สภาพปัจจุบัน**					**สภาพที่พึงประสงค์**				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม										
1.1 สถานศึกษามีการรับสมัคร และรวบรวมข้อมูลของผู้เรียน										
1.2 สถานศึกษามีการคัดกรอง ประเมินความสามารถพื้นฐานของผู้เรียน										
1.3 สถานศึกษาจัดประชุมวางแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว โดยครู ผู้ปกครอง นักสหวิชาชีพ										
1.4 สถานศึกษาจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว										
1.5 สถานศึกษาให้บริการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล										
1.6 สถานศึกษาประมวลผล สรุป และจัดทำรายงานผลการให้บริการเพื่อนำไปปรับปรุงต่อไป										

การบริหารงานวิชาการหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2. งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม										
2.1 สถานศึกษามีการวางแผนการทำงานร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม										
2.2 สถานศึกษากำหนดปฏิทิน การปฏิบัติงาน ร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม										
2.3 สถานศึกษาติดต่อ ประสานงานร่วมกับองค์กรภาครัฐและเอกชน ที่จัดการเรียนรวม										
2.4 สถานศึกษามีการประสานงานพัฒนาองค์ความรู้ให้กับบุคลากรในสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม										
2.5 สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกัน นิเทศ ติดตามสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม										
2.6 สถานศึกษามีการสรุป รายงานผลการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรวม										
3. งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน										
3.1 สถานศึกษารวบรวมข้อมูลวางแผนประสานงานร่วมกับเครือข่ายที่ดูแลคนพิการเพื่อการพัฒนาคนพิการในเขตพื้นที่บริการ										
3.2 สถานศึกษาสร้างเจตคติที่เกี่ยวกับการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ										

การบริหารงานวิชาการหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ให้กับครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษา										
3.3 สถานศึกษาร่วมประเมินความสามารถพื้นฐานผู้เรียน										
3.4 สถานศึกษาร่วมจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว										
3.5 สถานศึกษาประสานงานให้มีการบริการทางการแพทย์ การช่วยเหลือบริการบำบัดฟื้นฟูด้านต่างๆ ให้แก่คนพิการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง										
3.6 สถานศึกษาสรุปรายงานการส่งเสริม สนับสนุน การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชนเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนา										
4. งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผล ส่งต่อ										
4.1 สถานศึกษาจัดทำ และจัดเก็บทะเบียนนักเรียน										
4.2 สถานศึกษามีบุคลากรรับผิดชอบให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับทะเบียนนักเรียน										
4.3 สถานศึกษามีเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนที่ครบถ้วน										
4.4 สถานศึกษามีการประมวลผล และนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน										

การบริหารงานวิชาการหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.5 สถานศึกษาจัดบริการช่วงเชื่อมต่อและส่งต่อผู้เรียนภายนอก										
4.6 สถานศึกษาติดตามผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อ										
5. งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา										
5.1 สถานศึกษาสำรวจข้อมูลความต้องการใช้สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา										
5.2 สถานศึกษาประสานการจัดหา สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา										
5.3 สถานศึกษาแนะนำการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา										
5.4 สถานศึกษาประสานการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล										
5.5 สถานศึกษาส่งเสริมการให้บริการสื่อ เทคโนโลยี ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล										
5.6 สถานศึกษาให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้าน										

ส่วนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ

หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบ ศูนย์การศึกษาพิเศษ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม										
1.1 สถานศึกษาตั้งอยู่ในที่ดิน ที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ให้สามารถจัดตั้งหน่วยบริการได้										
1.2 สถานศึกษาอยู่ในที่ตั้งที่เดินทางสะดวก										
1.3 สถานศึกษามีอาคารสถานที่เหมาะสมและพร้อมในการให้บริการ										
1.4 สถานศึกษามีห้องกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพียงพอต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน										
1.5 สถานศึกษาไม่มีมลพิษทางเสียง กลิ่น และ มีแสงสว่างเพียงพอ										
1.6 สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น สนามเด็กเล่น สนามกีฬา แปลงเกษตร ฯลฯ										
2. ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน										
2.1 สถานศึกษามีข้าราชการเป็นหัวหน้าหน่วยบริการ										
2.2 สถานศึกษามีบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยบริการเต็มเวลา										
2.3 สถานศึกษามีนักสหวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยบริการ										
2.4 สถานศึกษามีบุคลากรที่เพียงพอเหมาะสมต่อผู้เรียน										

หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบ ศูนย์การศึกษาพิเศษ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.5 สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด (ผู้เรียน 35คนขึ้นไปในพื้นที่ทั่วไป ในพื้นที่พิเศษมีจำนวนผู้เรียน 15 คนขึ้นไป)										
2.6 สถานศึกษามีผู้เรียนมารับบริการอย่างต่อเนื่อง										
3. ด้านที่ 3 สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน										
3.1 สถานศึกษามีสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้าน										
3.2 สถานศึกษาให้บริการทางการศึกษาได้อย่างเพียงพอและเหมาะสมกับเด็กพิการทุกคนและทุกประเภทความพิการที่ให้บริการ										
3.3 สถานศึกษาใช้หลักสูตรสถานศึกษาในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่ยืดหยุ่นหลากหลาย ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนเป็นรายบุคคล										
3.4 สถานศึกษามีการคัดกรองประเภทความพิการ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนการสอนรายบุคคล (IIP)										

หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบ ศูนย์การศึกษาพิเศษ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.5 สถานศึกษามีการวัดผล ประเมินผลตามแผน และให้บริการช่วงเชื่อมต่อ										
3.6 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองรับรู้และมีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน										
4. ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย										
4.1 สถานศึกษามีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน ครอบคลุมทั้ง 4 งาน ประกอบด้วย งานวิชาการ งานแผนงานและงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป										
4.2 สถานศึกษาได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากศูนย์การศึกษาพิเศษเพียงพอต่อการดำเนินงาน										
4.3 สถานศึกษาได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงาน จากหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน ระดับชุมชน เครือข่ายและองค์กรอื่นในพื้นที่ของหน่วยบริการอย่างต่อเนื่อง										
4.4 สถานศึกษามีกิจกรรมร่วมกับสถานศึกษาจัดการเรียนรวม										
4.5 สถานศึกษามีการประชุมร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่มีข้อมูลการส่วนร่วมทำกิจกรรมกับหน่วยงานในชุมชนและเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง										
4.6 สถานศึกษามีการทำงานร่วมกับองค์กรภาครัฐและเอกชนที่จัดการเรียน										

หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบ ศูนย์การศึกษาพิเศษ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
รวม มีการให้ความรู้ บริการ คำปรึกษา แนะนำแก่ครูเรียนรวมในพื้นที่										
5. ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับและติดตาม										
5.1 สถานศึกษามีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ										
5.2 สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับติดตาม การปฏิบัติงานของครูและบุคลากร										
5.3 สถานศึกษามีการรายงานผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร										
5.4 สถานศึกษาได้รับการนิเทศ กำกับติดตามจากศูนย์การศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ										
5.5 สถานศึกษามีการประเมินผล และสรุปผลการดำเนินงาน										
5.6 สถานศึกษานำข้อมูลจากผลการนิเทศ มาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน										

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ”

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลที่ได้ไว้เป็นความลับ ไม่ส่งผลกระทบใด ๆ ต่อการปฏิบัติงานของท่าน แบบสอบถามชุดนี้มี 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ ในการตอบแบบสัมภาษณ์ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวธมนวรรณ แดงทองดี

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ผู้วิจัย

VALAYA ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY
ในพระบรมราชูปถัมภ์

<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลพื้นฐานผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

สถานที่ทำงาน.....

วันเวลาที่ทำการสัมภาษณ์ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

<u>ตอนที่ 2</u> แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1. สถานศึกษามีแนวทางในการบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อมของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

2. สถานศึกษามีแนวทางในการกำหนดปฏิทิน การปฏิบัติงาน ประสานงานร่วมกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

3. สถานศึกษามีแนวทางในการการรวบรวมข้อมูลวางแผน ประสานงาน และให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการให้กับครอบครัวและชุมชน อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

4. สถานศึกษามีแนวทางในการจัดเก็บทะเบียนนักเรียน วัดผลประมวลผล และนำผลการประเมินนักเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอน อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

5. สถานศึกษามีแนวทางในการจัดบริการช่วงเชื่อมต่อ ส่งต่อผู้เรียนสู่ภายนอก และติดตามผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อ อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

6. สถานศึกษามีแนวทางในการประสาน ให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้าน อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ VALAYA ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY ในพระบรมราชูปถัมภ์

<u>ตอนที่ 3</u> แบบสอบถามเกี่ยวกับหน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ

1. สถานศึกษามีแนวทางในการจัดอาคารสถานที่ ห้องกิจกรรมเสริมหลักสูตร รวมถึงแหล่งเรียนรู้ ให้มีความหลากหลายและเพียงพอต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

2. สถานศึกษามีแนวทางในการมีบุคลากร นักสหวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยบริการ ให้เพียงพอเหมาสมต่อผู้เรียน อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

3. สถานศึกษามีแนวทางในการให้มีผู้เรียนมารับบริการต่อเนื่อง และมีจำนวนผู้เรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

4. สถานศึกษามีแนวทางในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่ยืดหยุ่นหลากหลาย ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนเป็นรายบุคคล อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

5. สถานศึกษามีแนวทางในการได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงาน จากศูนย์การศึกษาพิเศษ หน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน ระดับชุมชน เครือข่าย และองค์กรอื่นในพื้นที่ของหน่วยบริการอย่างต่อเนื่อง อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

6. สถานศึกษามีแนวทางในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของครูและบุคลากร อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการสอบถาม

แบบประเมินแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ
สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
ของผู้เชี่ยวชาญจากการประชุมกลุ่มสนทนา (Focus Group Discussion)

1. คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการเก็บข้อมูลในระยะที่ 2 ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต จึงขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามที่ตรงตามสภาพบริบทของการดำเนินงานในปัจจุบัน โดยแบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ส่วนที่ 1 การบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ

ส่วนที่ 2 หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เป็นคำถามปลายเปิด

2. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดว่าผลการวิจัยจะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อประยุกต์ใช้กับบริบทในสถานศึกษา วางแผนการบริหารวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. การส่งแบบประเมินคืน

ขอความอนุเคราะห์ท่านส่งแบบประเมินคืนในวันประชุมกลุ่มสนทนา จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอขอบพระคุณท่านผู้เชี่ยวชาญทุกท่านเป็นอย่างสูง

(นางสาวธมนวรรณ แดงทองดี)
นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพที่เป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ

☐ 20 – 30 ปี ☐ 31 – 40 ปี

☐ 41 – 50 ปี ☐ 51 – 60 ปี

3. ระดับการศึกษา

☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

4. ประสบการณ์ในการทำงาน

☐ น้อยกว่า 5 ปี ☐ 5 – 10 ปี

☐ มากกว่า 10 ปี

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ VALAYA ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY

ตอนที่ 2 แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของท่านตามการประเมินด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

5 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ ในระดับน้อยที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
VALAYA ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY

ส่วนที่ 1 การบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ

งานวิชาการ	รายละเอียด	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม	1. สถานศึกษาจัดประชุมวางแผน เพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ															
	2. สถานศึกษาประชุมวางแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว โดยครู ผู้ปกครอง นักสหวิชาชีพ															
	3. สถานศึกษาดำเนินการออกแบบขั้นตอนและรูปแบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อมที่เหมาะสมกับหน่วยบริการ โดยครู และนักสหวิชาชีพออกให้บริการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของผู้เรียน															
	4. สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานหน่วยบริการ การให้บริการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัวที่ได้ออกแบบไว้															
	5. สถานศึกษาสรุปและรายงานผลเพื่อวางแผนสำหรับการพัฒนางานการให้บริการ ช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อมของหน่วยบริการ ให้มีคุณภาพสูงขึ้น															

งานวิชาการ	รายละเอียด	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2. งานส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรวม	1. สถานศึกษามีการวางแผนการดำเนินงานการจัดการเรียนรวม โดยมีศึกษานิเทศก์หรือผู้รับผิดชอบงานเรียนรวมจากสำนักงานเขตพื้นการศึกษาเพื่อร่วมออกแบบแนวทางให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาแก่โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรวมของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ 1) การให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ 2) การคัดกรองนักเรียนที่มีความบกพร่อง 3) การวางแผนการจัดการศึกษารายบุคคล															
	2. สถานศึกษามีการประสานงาน และดำเนินงานตามปฏิทินที่วางแผนไว้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรวม															
	3. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมแกนนำโรงเรียนเรียนรวม เพื่อเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนเรียนรวมในพื้นที่															
	4. สถานศึกษามีการนิเทศโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรวมร่วมกับศึกษานิเทศก์หรือผู้รับผิดชอบงานงานเรียนรวมของเขตพื้นที่การศึกษา															
	5. สถานศึกษาสรุปผลการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาแก่ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้อย่างมีคุณภาพตามศักยภาพของนักเรียนรายบุคคล ของแต่ละโรงเรียนในปีการศึกษาถัดไป															

งานวิชาการ	รายละเอียด	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3. งานส่งเสริมสนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน	1. สถานศึกษาประชุมคณะทำงาน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้าบริหารวิชาการ ผู้รับผิดชอบงานบริการฟื้นสมรรถภาพคนพิการให้กับครอบครัวและชุมชน ครูหน่วยบริการ นักสหวิชาชีพ ครูการศึกษาพิเศษ เป็นต้น เพื่อวางแผนการให้บริการช่วยเหลือตลอดปีการศึกษา															
	2. สถานศึกษามีการออกแบบขั้นตอนและเครื่องมือการให้บริการฟื้นสมรรถภาพคนพิการให้กับครอบครัวและชุมชน															
	3. สถานศึกษามีการประสานกับชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับคนพิการแต่ละรายที่จะต้องให้บริการช่วยเหลือ และลงพื้นที่ให้บริการช่วยเหลือคนพิการตามรายชื่อที่วางแผนไว้ รวมถึงให้คำแนะนำ คำปรึกษา สร้างความรู้แก่ผู้ปกครองในการดูแล บำบัด ฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนร่วมกับผู้นำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)															
	4. สถานศึกษามีการประเมินผลการดำเนินงาน สรุปและรายงานผล เพื่อวางแผนสำหรับการพัฒนางานการให้บริการ ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการให้กับครอบครัวและชุมชน ให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของคนพิการต่อไป															

งานวิชาการ	รายละเอียด	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4. งานทะเบียนนักเรียน วัดผลและประเมินผลส่งต่อ	1. สถานศึกษาประชุมคณะทำงาน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้าบริหารวิชาการ ผู้รับผิดชอบงานทะเบียนนักเรียน วัดผลประมวลผล															
	2. สถานศึกษาดำเนินการออกแบบฟอร์มการจัดเก็บเอกสารข้อมูลส่วนตัวที่เกี่ยวข้องนักเรียน และออกแบบฟอร์มการวัดผลประมวลผลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล/ภาคเรียน/ปีการศึกษาในรูปแบบออนไลน์															
	3. สถานศึกษามีการตรวจสอบการกรอกข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อการจัดเก็บให้มีความถูกต้อง															
	4. สถานศึกษามีการสรุปและรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อวางแผนสำหรับการพัฒนางานงานทะเบียนนักเรียน วัดผลประมวลผล และนำผลสัมฤทธิ์ทางพัฒนาการของผู้เรียนมาปรับปรุงแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน															
	5. สถานศึกษาประชุมวางแผนการจัดบริการช่วงเชื่อมต่อ และการส่งต่อนักเรียนร่วมกับผู้ปกครอง และครู มีการชี้แจงข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับโรงเรียนต่าง ๆ ที่มีความเหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน เพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งนักเรียนให้เข้ารับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น															
	6. สถานศึกษามีการติดต่อ ประสานกับโรงเรียน และทดลองเรียน นำผู้เรียนและผู้ปกครองไปโรงเรียนแห่งใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนเตรียมความพร้อมในการเรียนสถานที่ใหม่ และทดลองเรียน เป็นระยะเวลา 1 – 2 สัปดาห์ เพื่อสร้างการปรับตัวของผู้เรียนและครูคนใหม่															

งานวิชาการ	รายละเอียด	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	7. สถานศึกษามีการประเมินผลการทดลองเรียน โดยครูคนใหม่เป็นผู้ให้ข้อมูลผลการเรียน และพฤติกรรมของผู้เรียน เพื่อวางแผนการเตรียมตัวก่อนการเปิดเรียนของผู้เรียน															
	8. สถานศึกษามีการติดตามผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อ หากพบว่าผู้เรียนที่ได้รับการส่งต่อมีปัญหาด้านการเรียน หรือด้านพฤติกรรม จะให้ผู้เรียนเข้ากระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพที่หน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ ในช่วงบ่าย															

งานวิชาการ	รายละเอียด	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5. งานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	1. สถานศึกษาประชุมคณะทำงาน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้าบริหารวิชาการ ผู้รับผิดชอบงานสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา															
	2. สถานศึกษามีการสำรวจข้อมูลความต้องการใช้สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามความเหมาะสมของผู้เรียน															
	3. สถานศึกษาดำเนินการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่รับบริการทั้งหน่วยบริการและที่บ้าน โดยสอดคล้องกับความต้องการ															

ส่วนที่ 2 หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบศูนย์การศึกษาพิเศษ

หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบ	รายละเอียด	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านที่ 1 ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม	1. สถานศึกษามีการประสานงานร่วมกับผู้นำชุมชน หน่วยงานในท้องถิ่นสำรวจสถานที่ที่มีความเหมาะสมในการจัดตั้งหน่วยบริการ															
	2. สถานศึกษามีการจัดสรรสถานที่ของหน่วยบริการ โดยการจัดห้องเรียนจัดมุมต่าง ๆ ให้เหมาะสมและจัดสรรทรัพยากรให้คุ้มค่ามากที่สุด															
	3. สถานศึกษามีการจัดสรรให้มีห้องเรียนสาขาตามประเภทความพิการห้องเสริมหลักสูตรที่หลากหลาย															

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ VALAYA ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY

หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบ	รายละเอียด	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้เรียน	1. สถานศึกษามีการวางแผนจัดตารางการออกพื้นที่ให้บริการของนักสหวิชาชีพตามความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียน															
	2. สถานศึกษามีการส่งเสริมให้คนในท้องถิ่นทำงานในพื้นที่หน่วยบริการนั้น															
	3. สถานศึกษามีการเพิ่มอัตรากำลังของนักสหวิชาชีพ															
	4. สถานศึกษามีการจัดทำกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา															
	5. สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์การบริหารส่วนตำบล โรงพยาบาล และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการรวบรวมข้อมูลคนพิการที่ยังไม่เข้าระบบการศึกษา															
	6. สถานศึกษามีการลงพื้นที่ค้นหาคนพิการตามข้อมูลที่ได้รับจากหน่วยงานต่าง ๆ และประเมิน คัดกรองคนพิการ รวมถึงสร้างความรู้ความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับคนพิการ															
	7. สถานศึกษามีการส่งเสริมให้มีการเรียนที่หลากหลาย เช่น การเรียนออนไลน์ จัดทำคลิป จัดทำแหล่งธนาคารความรู้ และมีการสร้างกลุ่มประสานความร่วมมือครูร่วมกับผู้ปกครอง															

หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบ	รายละเอียด	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านที่ 3 สื่อเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน	1. สถานศึกษามีการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พุทธศักราช 2565 มาปรับใช้เป็นหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการปรับปรุงพัฒนาให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนทุกปีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง															
	2. สถานศึกษามีการจัดทำเล่มหลักสูตรตามประเภทความพิการ 9 ประเภท															
	3. สถานศึกษามีการมีการวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนตามความพิการเป็นรายบุคคล															

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ VALAYA ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY

หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบ	รายละเอียด	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านที่ 4 การบริหารจัดการและเครือข่าย	1. สถานศึกษามีการลงพื้นที่เชิงรุกในการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของหน่วยบริการในชุมชน ท้องถิ่น															
	2. สถานศึกษามีการประสานและทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งองค์กรภาครัฐและเอกชน และมีการจัดทำ mou ร่วมกันระหว่างหน่วยงานทางการศึกษา หน่วยงานทางสังคม หน่วยงานที่ดูแลด้านสุขภาพ (ทางการแพทย์)															
	3. สถานศึกษามีการระดมทุนจากทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาเด็กพิเศษ															

มหาวิทยาลัยราชภัฏอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY

หน่วยบริการคุณภาพต้นแบบ	รายละเอียด	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านที่ 5 การนิเทศกำกับและติดตาม	1. สถานศึกษามีการประชุมติดตามผลการดำเนินงานประจำเดือน อย่างต่อเนื่อง															
	2. สถานศึกษามีการมีการจัดเก็บและรายงานข้อมูลสารสนเทศ อย่างเป็นระบบ โดยการรายงานการดำเนินงานผ่านแอปพลิเคชันไลน์แอด (Line@) อย่างสม่ำเสมอ															
	3. สถานศึกษามีการจัดสภากาแฟหน่วยบริการ โดยช่วงเช้าจัดกิจกรรมทางวิชาการ ช่วงบ่ายจัดกิจกรรมพัฒนาหน่วยบริการ															
	4. สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการดำเนินงานหน่วยบริการทั้งแบบทางการและไม่ทางการ															
	5. สถานศึกษามีการสรุปผลการดำเนินงานตามโครงสร้างการบริหารงานของหน่วยบริการภาคเรียนละหนึ่งครั้ง															

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวธมนวรรณ แดงทองดี
วัน เดือน ปี เกิด	14 เมษายน 2540
สถานที่เกิด	สระบุรี
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2562 วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขากิจกรรมบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2563 ประกาศนียบัตรบัณฑิต วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
ที่อยู่ปัจจุบัน	40 หมู่ 2 ตำบลไก่เส่า อำเภอหนองแซง จังหวัดสระบุรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
VALAYA ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY